

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА	13
3. ЕФЕКТИ ОТ ПРОМЯНА В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА	56
4. ПРИХОДИ	60
5. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	61
6. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ	62
7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	63
8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	63
9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	64
10. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ	64
11. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	65
12. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	65
13. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	65
14. ПЕЧАЛБИ/ЗАГУБИ ОТ АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	66
15. РАЗХОД ЗА ДАΝЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	66
16. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	68
17. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	69
18. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	71
19. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	73
20. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	75
21. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	81
22. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	86
23. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ	86
24. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	87
25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНЯ	88
26. ВЗЕМАНЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	90
27. ДРУГИ ВЗЕМАНЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	93
28. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	94
29. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	95
30. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	96
31. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАΝЪЦИ	97
32. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	99
33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	103
34. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	103
35. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	104
36. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	105
37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	106
38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	107
39. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАΝЪЦИ	107
40. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	109
41. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	109
42. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	113
43. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	115
44. ПРИДОБИВАНИЯ И УВЕЛИЧЕНИЯ НА УЧАСТИЯ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	125
45. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА И НАМАЛЕНИЯ НА УЧАСТИЯТА В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	129
46. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	132
47. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	135
48. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	136

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

Група СОФАРМА (Групата) включва дружество-майка и неговите двадесет и осем (31.12.2013 г.: двадесет и осем) дъщерни дружества. Допълнително, Групата има инвестиции в пет съвместни дружества (31.12.2013 г.: в две съвместни дружества). Към датата на изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет Групата има инвестиции в едно асоциирано дружество (31.12.2013 г.: в едно асоциирано дружество).

Дружество-майка

СОФАРМА АД (дружество-майка) е търговско дружество, регистрирано в България със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Илиенско шосе" 16.

Съдебната регистрация на дружеството е от 15.11.1991 г., решение №1/1991 г. на Софийски градски съд.

Дъщерни дружества

Към 31.12.2014 г. дъщерните дружества в Групата са:

- Софарма Трейдинг АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Варненски окръжен съд № 3594/16.10.1998 г. и със седалище и адрес на управление – гр. София, район Изгрев, ул. "Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 12;
- Българска роза Севтополис АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Старозагорски окръжен съд № 3912/1991 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Казанлък, бул. "23 Пехотен шипченски полк" № 110.

На 19.06.2014 г. между Софарма АД и Българска роза Севтополис АД е подписан договор за преобразуване чрез вливане съгласно чл. 262 от Търговския закон, в резултат на което цялото имущество на Българска роза Севтополис АД ще премине към Софарма АД, което ще стане негов правопреемник, а Българска роза Севтополис АД ще се прекрати без ликвидация. На 26.02.2015 г. Комисията за финансов надзор е одобрила вливането на Българска роза Севтополис АД в Софарма АД.

- Фармалогистика АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Софийски градски съд от 12.08.2002 г. и със седалище и адрес на управление - гр.София, ул."Рожен" №16;
- Електронкомерс ЕООД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Софийски градски съд по ф.д.№ 24456 от 1991 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, ул. "Самоковско шосе" № 1;
- Биофарм Инженеринг АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Сливенски окръжен съд № 524/1997 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Сливен, бул. "Тракия" № 75;
- Момина крепост АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Великотърновски окръжен съд № 3426/1991 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Велико Търново, ул. "Магистрална" № 23;
- Софарма Билдингс АДСИЦ – търговско дружество, регистрирано в България с решение № 1 от 14.08.2007 г. на СГС и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Изгрев, ул."Лъчезар Станчев" 5, Софарма Бизнес Тауърс, сграда „А”, етаж 20;

- Унифарм АД – търговско дружество, регистрирано в България с решение на Софийски градски съд по ф.д. № 3685 от 1994 г. и със седалище и адрес на управление - гр. София, ул. "Трайко Станоев" № 3;
- Фито Палаузово АД - търговско дружество, регистрирано в България с решение на Агенцията по вписванията № 20120924105551 от 24.09.2012 г. и със седалище и адрес на управление - гр. Казанлък, бул. "23 Пехотен шипченски полк" № 110;
- Софарма Поланд З.О.О, Полша, в ликвидация - търговско дружество, регистрирано в Полша с решение № KRS 0000178554 от 04.11.2003 г. на XX Икономическо отделение на Районния съдебен регистър на Варшава и със седалище и адрес на управление – Полша, гр. Варшава, ул. "Шъшкова" № 58;
- Софарма Варшава СП. З.О.О, Полша – търговско дружество, регистрирано в Полша с решение № ДСР 0000372245 от 17.12.2010 г. на XII стопанско отделение на Държавния съдебен регистър на Варшава и със седалище и адрес на управление – Полша, гр. Варшава, ул. "Халубинскиего" № 8;
- ООО Софарма Украйна, Украйна – търговско дружество, регистрирано в Украйна с решение № 10691020000029051 от 07.08.2012 г. на Единния държавен регистър на юридическите лица и физическите лица - предприемачи и със седалище и адрес на управление – Украйна, гр. Киев, Оболонски район, проспект "Московский" № 9, корпус 4, ет.2, офис 4-203;
- Софарма САЩ, САЩ - търговско дружество, регистрирано в САЩ с решение № 97227599 от 25.04.1997 г. в службата на държавния секретар на щата Калифорния и със седалище и адрес на управление - САЩ, щат Калифорния, град Лос Анджелис, бул.Холивуд № 4622;
- Екстаб Корпорейшън, САЩ – търговско дружество, регистрирано в САЩ с решение № 090292393 от 06.11.2008 г. в офиса на секретаря на щата Делауер и със седалище и адрес на управление - САЩ, щат Делауер, гр. Уилмингтън, окръг Нью Касъл, 1209 ул. „Ориндж” № 1209;
- Екстаб Фарма Лимитид, Великобритания – търговско дружество, регистрирано в Англия с решение № 06751116 от 17.11.2008 г. и със седалище и адрес на управление - Оксфордшър, RG9 1AY, Хенли на Темза, „Стейшън роуд” № 10;
- ПАО Витамини, Украйна – търговско дружество, регистрирано в Украйна с решение № 133 от 15.04.1994 г. на Уманския градски съд и със седалище и адрес на управление – Украйна, Черкаска област, гр. Уман, ул. "Ленински искри" № 31;
- Иванчич и синове д.о.о, Сърбия – търговско дружество, регистрирано в Сърбия с Fi-11350/91 на 14.10.1991 г. от Търговския съд на гр. Белград и със седалище и адрес на управление – Република Сърбия, гр. Белград, ул. "Палмотичева" № 13;
- Бриз СИА, Латвия – търговско дружество, регистрирано в Латвия с решение № 000302737 на 18.09.1991 г. от Търговския регистър на Латвийската република и със седалище и адрес на управление – Латвия, гр. Рига, ул. „Расас" № 5, LV – 1057;
- СООО Брититрейд, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 1983 на 24.09.2004 г. от Минския градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, ул. "М. Богдановича" № 118, офис 303 – Б;

- ООО Табина, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 1432/29.12.1999 г. от Минския градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, Куйбышева, д. 57, к. 1;
- СООО Бризфарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Минския градски изпълнителен комитет в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи под № 800007989 от 07.07.2009 г и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул. "Есенина", д.16, помещ.1 Н;
- ОДО Алеан, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 100160720 от 29.05.2001 г в Минския градски изпълнителен комитет в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи и със седалище и адрес на управление - Беларус, гр. Минск, ул. "Ташкентская", д.16, корпус1;
- ООО Фармацевт плюс, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Минския изпълнителен комитет на 24.11.2000 г. / №1348 в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи под №190174236 и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, 1-ый Твердый переулок, д. 7;
- УАБ ТБС Фарма, Литва - търговско дружество, регистрирано в Литовския регистър на юридическите лица на 01.03.2013 г. / 303011389, със седалище и адрес на управление – Литва, гр. Вилнюс, ул. "Витауто" № 8 / ул. „Лиубарто“ № 7, ПК: 08118;
- ОДО Вестфарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 590002202 на Гродненски градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, ул. "Домбровского", д.47, к.3;
- ООО НПК Биотест, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 48 от 24.07.1990 г. от Ленински районен съвет на народните депутати, със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, ул. „Гожская“ № 2;
- ОДО БелАгроМед, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 009126 от 29.06.2001 г. от Гродненски градски изпълнителен комитет, със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, ул. „17 Сентября“;
- ТОО Софарма Казахстан, Казахстан - търговско дружество, регистрирано в Казахстан с решение № 5286-1910-04-ТОО от 06.11.2014 г. от Министерство на правосъдието, Ауезовски район, със седалище и адрес на управление – Казахстан, гр. Алмати, Ауезовски район, мкр. Мамир – 4, дом 190.

През 2014 г. Групата е променила своя статут в дружеството ЗАО Интерфарм, Беларус, от „дъщерно дружество“ (2013 г. до 31.12.2014 г.) на „съвместно дружество“.

Съвместни дружества

Към 31.12.2014 г. съвместните дружества в Групата са:

- ООО Виватон плюс, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 590004353 на Гродненски градски изпълнителен комитет и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Гродно, пр. "Клецкова" д.13 Б, офис 2;
- ООО Мед-дент, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 0018240 от 11.03.2013 г. от Управление на икономиката на Бобруйски градски изпълнителен

съвет, със седалище и адрес на управление – Беларус, Могилевска област, гр. Бобруйск, ул. „К. Маркса“ № 120, офис 4;

- БООО СпецАфармация, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 22-8 от 30.10.2000 г. от Могилевски областен изпълнителен комитет, със седалище и адрес на управление – Беларус, Могилевска област, гр. Бобруйск, ул. „К. Маркса“ № 120, офис 2;
- ООО Беллерофон, Беларус – търговско дружество, регистрирано в Беларус с решение № 1193 от 17.07.2003 г. издадено от Мински градски изпълнителен комитет, със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Минск, ул. „Сторожевская“ № 5-45.
- ЗАО Интерфарм, Беларус - търговско дружество, регистрирано в Беларус в единния държавен регистър на юридическите лица и индивидуалните предприемачи под № 300000556 и със седалище и адрес на управление – Беларус, гр. Витебск, площад Строителей, бл.3 ап.2;

Съвместното дружество Софарма Здравит С.А., Полша е заличено от Националния съдебен регистър на Полша на 25.02.2013 г.

Асоциирани дружества

Към 31.12.2014 г. асоциирано дружество в Групата е Медика АД - търговско дружество, регистрирано в България с първоначална регистрация по фирмено дело № 99 от 1991 г. на Благоевградски окръжен съд и със седалище и адрес на управление - гр. София, район Оборище, бул. "Княз Александър Дондуков" 82.

Придобитите от Групата през 2013 г. асоциирани дружества ООО Мед-дент, Беларус и БООО СпецАфармация, Беларус, първоначално са имали статут на „асоциирано дружество“ (ООО Мед-дент от 03.09.2013 г. до 17.12.2013 г., БООО СпецАфармация 03.09.2013 г. до 20.01.2014 г.), а впоследствие Групата е увеличила дела си и техният статут е променен на „съвместно дружество“.

През 2014 г. Групата е придобила участие в дружеството ООО Беллерофон, Беларус, което първоначално е имало статут на „асоциирано дружество“ (28.08.2014 г. до 27.11.2014 г.), а впоследствие Групата е увеличила дела си и неговият статут е променен на „съвместно дружество“.

1.1. Собственост и управление на дружеството-майка

СОФАРМА АД е публично дружество съгласно българския Закон за публично предлагане на ценни книжа. От м. ноември 2011 г. акциите на дружеството се търгуват и на Варшавската фондова борса.

Към 31.12.2014 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството-майка е както следва:

	%
Донев Инвестмънтс Холдинг АД	25.27
Телекомплект Инвест АД	20.42
Ромфарм Компани ООД	18.42
Софарма АД (обратно изкупени акции)	3.87
Други юридически лица	28.93
Физически лица	3.09
	100

СОФАРМА АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове както следва:

Д.и.н. Огнян Донев	Председател
Весела Стоева	Член
Огнян Палавеев	Член
Александър Чаушев	Член
Андрей Брешков	Член

Дружеството-майка се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донев.

1.2. Структура на групата и предмет на дейност

Структурата на Групата включва СОФАРМА АД като дружество – майка и посочените по-долу дъщерни дружества:

<i>Дъщерни дружества</i>	31.12.2014	31.12.2013	<i>Дата на</i>	<i>Дата на</i>
	<i>Участие</i>	<i>Участие</i>	<i>придобиване</i>	<i>освобождаване</i>
	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>на контрол</i>	<i>от контрол</i>
<i>Дружества в България</i>				
Софарма Трейдинг АД	71.89	75.92	08.06.2006	
Българска роза Севтополис АД *	49.99	49.99	22.04.2004	
Фармалогистика АД	76.54	76.54	15.08.2002	
Електронкомерс ЕООД	100	100	09.08.2005	
Биофарм Инженеринг АД	97.15	97.15	10.03.2006	
Софарма Билдингс АДСИЦ	40.75	42.89	04.08.2008	
Момина крепост АД *	53.28	53.29	01.01.2008	
Унифарм АД *	51.78	51.87	27.10.2010	
Фито Палаузово АД **	47.49	47.49	21.09.2012	
<i>Дружества в чужбина</i>				
Софарма САЩ	100	100	25.04.1997	
ЕКСТАБ Корпорейшън	80	80	05.08.2009	
ЕКСТАБ Фарма Лимитид **	80	80	05.08.2009	
БРИЗ СИА	66.13	53.14	10.11.2009	
СООО Брититрейд **	65.14	52.34	10.11.2009	
ПАО Витамини	99.56	99.56	18.01.2008	
Иванчич и синове д.о.о	51	51	10.04.2008	
Софарма Варшава СП. З.О.О	100	100	23.11.2010	
Софарма Поланд З.О.О – в ликвидация	60	60	16.10.2003	
ООО Табина**	58.86	47.29	08.04.2011	
ЗАО Интерфарм **	-	29.71	17.12.2011	31.12.2014
СООО Бризфарм **	39.02	31.35	20.12.2012	
ОДО Алеан **	46.95	37.73	07.02.2013	
ООО Софарма Украйна	100	100	07.08.2012	
ООО Фармацевт плюс **	33.73	27.10	31.05.2013	
УАБ ТБС Фарма **	33.73	27.10	01.03.2013	
ОДО Вестфарм**	59.52	43.04	04.07.2013	
ООО НПК Биотест **	46.29	30.29	02.09.2013	
ОДО БелАгроМед **	46.95	30.29	30.07.2013	
ТОО Софарма Казахстан	100	-	06.11.2014	

* *ефективен процент на участие*

** *непряко участие*

- Унифарм АД е дъщерно дружество на Софарма АД, като контролът е придобит и упражняван чрез прякото участие на дружеството-майка в собствеността на Унифарм АД с 49.99 % и непрякото участие на дружеството-майка с 1.78 % чрез дъщерното дружество Софарма Трейдинг АД с участие 2.47% от капитала на Унифарм АД;
- Софарма Билдингс АДСИЦ е дъщерно дружество по силата на сключено писмено споразумение за контрол между СОФАРМА АД и други акционери;
- Фито Палаузово АД е дъщерно дружество чрез Българска роза Севтополис АД – Българска роза Севтополис АД притежава 95% от капитала на Фито Палаузово АД;
- Екстаб фарма лимитид, Великобритания е дъщерно дружество чрез Екстаб корпорейшън, САЩ – което дружество притежава 100% от капитала на Екстаб фарма лимитид, Великобритания;
- СООО Брититрейд, Беларус е дъщерно дружество на Бриз СИА, Латвия – Бриз СИА притежава 98.50% от капитала на Брититрейд СОО.
- ООО Табина, Беларус е дъщерно дружество чрез Бриз СИА, Латвия – Бриз СИА притежава 89% от капитала на ООО Табина;
- СООО Бризфарм, Беларус е дъщерно дружество чрез Бриз СИА, Латвия – Бриз СИА притежава 59% от капитала на Бризфарм СООО;
- ОДО Алеан, Беларус е дъщерно дружество чрез Бриз СИА, Латвия – Бриз СИА притежава 71% от капитала на ОДО Алеан;
- ООО Фармацевт плюс, Беларус е дъщерно дружество чрез Бриз СИА, Латвия - Бриз СИА притежава 51% от капитала на ООО Фармацевт плюс;
- УАБ ТБС Фарма, Литва е дъщерно дружество чрез Бриз СИА, Латвия - Бриз СИА притежава 51% от капитала на УАБ ТБС Фарма;
- ОДО Вестфарм, Беларус е дъщерно дружество чрез Бриз СИА, Латвия - Бриз СИА притежава 90% от капитала на ОДО Вестфарм;
- ООО НПК Биотест, Беларус е дъщерно дружество чрез Бриз СИА, Латвия - Бриз СИА притежава 70% от капитала на ООО НПК Биотест;
- ОДО БелАгроМед, Беларус е дъщерно дружество чрез Бриз СИА, Латвия - Бриз СИА притежава 71% от капитала на ОДО БелАгроМед.

Основният предмет на дейност на дружествата от Групата е концентриран във фармацевтичния сектор, с изключение на отделни дружества, чийто предмет на дейност е и в областта на инвестициите в имоти и ценни книжа.

Предметът на дейност на дружествата от Групата е както следва:

- СОФАРМА АД - производство и търговия на лекарствени субстанции (активни съставки) и лекарствени форми; научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на лекарствените средства;
- Софарма Трейдинг АД - търговия с фармацевтични продукти;
- Българска роза Севтополис АД - производство на лекарствени форми;
- Биофарм Инженеринг АД - производство и търговия с инфузионни разтвори;
- Фармалогистика АД - вторична опаковка на фармацевтични продукти и отдаване под наем на недвижими имоти;

- Електронкомерс ЕООД - търговия, транспортиране и разфасовка на радиоактивни материали и ядрена техника за медицината, битова електроника и електротехника;
- Софарма Билдингс АДСИЦ - инвестиране на парични средства, набрани чрез издаване на ценни книжа в недвижими имоти (секюритизация на недвижими имоти) посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им;
- Момина крепост АД - разработване, внедряване и производство на медицински изделия за хуманната и ветеринарната медицина;
- Унифарм АД - производство и търговия на фармацевтични продукти;
- Фито Палаузово АД – производство, събиране, изкупуване, добив и реализация на билки и лечебни растения;
- ПАО Витамины, Украйна - производство и търговия на фармацевтични продукти;
- Иванчич и синове д.о.о, Сърбия - производство и търговия на фармацевтични продукти;
- Софарма Поланд З.О.О, Полша, в ликвидация - изследване на пазара и общественото мнение;
- Софарма Варшава СП. З.О.О, Полша– изследване на пазара и общественото мнение;
- ООО Софарма Украина, Украйна – търговия с фармацевтични продукти и изследване на пазара и общественото мнение;
- Софарма САЩ, САЩ - търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки;
- Екстаб корпорейшън, САЩ - изследване на пазара и общественото мнение;
- Екстаб фарма лимитид, Великобритания - изследване на пазара и общественото мнение;
- Бриз СИА., Латвия - търговия с фармацевтични продукти;
- СООО Брититрейд , Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
- ООО Табина, Беларус – търговия с фармацевтични продукти;
- ЗАО Интерфарм, Беларус – търговия с фармацевтични продукти;
- СООО Бризфарм, Беларус – търговия с фармацевтични продукти;
- ОДО Алеан, Беларус - търговия с фармацевтични продукти;
- ООО Фармацевт плюс, Беларус- търговия с фармацевтични продукти;
- УАБ ТБС Фарма, Литва – търговия с фармацевтични продукти, производство на лекарствени форми и фармацевтични препарати, научноизследователска и експериментална дейност в областта на биотехнологиите;
- ОДО Вестфарм, Беларус – търговия на дребно с лекарствени средства и медицинска техника;
- ООО НПК Биотест, Беларус - производство на лекарства на базата на растителни суровини;
- ОДО БелАгроМед, Беларус - търговия на дребно с лекарствени средства и фармацевтични продукти;
- ТОО Софарма Казахстан, Казахстан - търговия с фармацевтични продукти.

Дружеството-майка и дъщерните дружества: Софарма Трейдинг АД, Българска роза Севтополис АД, Фармалогистика АД, Електронкомерс ЕООД, Биофарм Инженеринг АД, Софарма Билдингс АДСИЦ, Момина крепост АД, Унифарм АД, Фито Палаузово АД, , извършват своята дейност в България, Софарма Поланд З.О.О - в ликвидация и Софарма Варшава СП. З.О.О оперират в Полша, ПАО Витамины, ООО Софарма Украина – в Украйна, Иванчич и синове д.о.о – в Сърбия, Бриз СИА – в Латвия, СООО Брититрейд, ООО Табина, ЗАО Интерфарм – (до 31.12.2014 г.), ОДО Алеан, СООО Бризфарм, ООО Фармацевт плюс, ОДО Вестфарм, ООО НПК Биотест и ОДО

БелАгроМед - в Беларус, УАБ ТБС Фарма – в Литва, Екстаб фарма лимитид – във Великобритания, ТОО Софарма Казахстан – в Казахстан, а Софарма САЩ и Екстаб корпорейшън в – САЩ.

Към 31 декември 2014 г. участието на Групата в *съвместни дружества* е следното:

- ООО Виватон плюс, Беларус, съвместно дружество чрез Бриз СИА, Латвия 50 % участие заедно с Аптека груп Холдинг. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 20.12.2012 г.
- ООО Мед-дент, Беларус, съвместно дружество чрез Бриз СИА, 50 % участие заедно с физическо лице. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 17.12.2013 г.
- БООО СпецАфармация, Беларус, съвместно дружество чрез Бриз СИА, 50 % участие заедно с физическо лице. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 20.01.2014 г.
- ООО Беллерофон, Беларус, съвместно дружество чрез Бриз СИА, 50% участие заедно с физическо лице. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия на дребно с лекарствени средства, медицинска техника и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 27.11.2014 г.
- ЗАО Интерфарм, Беларус съвместно дружество чрез Бриз СИА, 50% участие заедно с юридическо лице от капитала на ЗАО Интерфарм. Предметът на дейност на съвместното дружество е търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дружеството е съвместно за Групата от 31.12.2014 г.
- Съвместното дружество Софарма Здравит С.А. е заличено от Националния съдебен регистър на Полша на 25.02.2013 г. Предметът на дейност на съвместното дружество е бил изследователска и развойна дейност в областта на медицинските науки и фармацията, търговия на едро с фармацевтични продукти.

Към 31 декември 2014 г. участието на Групата в *асоциираното дружество* Медика АД е в размер на 24.38%. Предметът на дейност на асоциираното дружество е производство и продажба на превързочни и санитарно – хигиенни материали, готови лекарствени форми, зъбно – зъболекарски препарати и хранителни добавки. Дружеството е асоциирано за Групата от 04.11.2014 г.

Придобитите от Групата през 2013 г. дружества ООО НПК Биотест, Беларус и ОДО БелАгроМед, Беларус първоначално са имали статут на „асоциирани дружества” съответно от 18.01.2013 г. до 02.09.2013 г. и от 18.01.2013 г. до 30.07.2013 г., а впоследствие е получен контрол над тях и техният статут е променен на „дъщерни дружества”.

Придобитите от Групата през 2013 г. дружества ООО Мед-дент, Беларус и БООО СпецАфармация, Беларус първоначално са имали статут на „асоциирани дружества” съответно от 03.09.2013 г. до 17.12.2013 г. и от 03.09.2013 г. до 20.01.2014 г., а впоследствие Групата е увеличила дела си и техният статут е променен на „съвместни дружества”.

Към датата на настоящия консолидиран годишен финансов отчет средно-списъчният състав на персонала в Групата е 4,188 работници и служители (2013 г.: 4,122).

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основни показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружествата от Групата за периода 2012 – 2014 г., са представени в таблицата по-долу:

Показател	2012	2013	2014
БВП в млн. лева (България)	80,044	80,282	82,164
Реален растеж на БВП (България)	0.50%	1.10%	1.70%
Инфлация в края на годината (България)	4.20%	-1.60%	-1.20%
Инфлация в края на годината (Беларус)	21.70%	16.60%	18.30%
USD/BGN средно за годината	1.5218	1.47362	1.47437
USD/BGN в края на годината	1.4836	1.41902	1.60841
PLN/BGN средно за годината	0.46772	0.466	0.4676
PLN/BGN в края на годината	0.47926	0.47143	0.45376
RSD/BGN средно за годината	0.0173	0.01729	0.01669
RSD/BGN в края на годината	0.0172	0.01711	0.01617
UAH/BGN средно за годината	0.19042	0.18425	0.12837
UAH/BGN в края на годината	0.18561	0.17713	0.10169
GBP/BGN средно за годината	2.41275	2.33839	2.42721
GBP/BGN в края на годината	2.39406	2.33839	2.5001
EUR/BGN средно за годината	1.95583	1.95583	1.95583
EUR/BGN в края на годината	1.95583	1.95583	1.95583
LVL/BGN средно за годината	2.80501	2.7882	-
LVL/BGN в края на годината	2.80285	2.7841	-
1000 BRUB/BGN средно за годината	0.18249	0.16573	0.1441
1000 BRUB/BGN в края на годината	0.17256	0.14967	0.13554
LTL/BGN средно за годината	0.56645	0.56645	0.56645
LTL/BGN в края на годината	0.56645	0.56645	0.56645
KZT/BGN средно за годината	-	-	0.00863
KZT/BGN в края на годината	-	-	0.00880

Източник: БНБ, Национални банки на: Украйна, Полша, Сърбия, Беларус, Латвия, Литва и Казахстан.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ГРУПАТА**2.1. База за изготвяне на консолидирания финансов отчет**

Консолидираният финансов отчет на Група СОФАРМА е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила от 1 януари 2014 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2014 г., са настъпили промени в счетоводната политика на Групата относно принципите, правилата и критериите за отчитане на съвместно контролирани дружества, както и в разширяване на обхвата на оповестяванията относно участията в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия и за някои други отчетни обекти (*Приложение № 3 и Приложение № 20*).

Промените произтичат от прилагането на следните стандарти и тълкувания:

- *МСС 27 (изменен 2011 г.) Самостоятелни финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.)*. Стандартът е преиздаден с променено наименование, като частта от него, която е съдържала рамката относно съдържанието, критериите и технологията на изготвяне на консолидираните финансови отчети, е изцяло обособена в нов стандарт – МСФО 10 Консолидирани финансови отчети. По този начин в стандарта основно са останали правилата за отчитане и оценяване на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия на ниво самостоятелни отчети на инвеститори в качеството им на дружества-майки, инвеститори със значително влияние и контролиращи съдружници в съвместни предприятия, както и специфичните за този тип отчети оповестявания.

- *МСС 28 (изменен 2011 г.) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.)*. Стандартът е с променено наименование и обхват и включва рамката за отчитане по метода на собствения капитал в консолидираните финансови отчети както на инвестициите в асоциираните, така и в съвместните предприятия, които досега са били под обхвата на МСС 31 Съвместни предприятия, а от 01.01.2013 г. в съответствие с новия МСФО 11.

- *МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.)*. Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК от 01.01.2014 г.) – относно прилагането на стандарта за първи път. Този стандарт заменя в значителната му част стария МСС 27 (Консолидирани и индивидуални финансови отчети) и ПКР Разяснение 12 (Консолидация – предприятия със специално предназначение). Основната му цел е да се установят подобрени принципите и начина на изготвяне и представяне на финансови отчети, когато едно предприятие контролира едно или повече други предприятия. Той дава ново определение на понятието „контрол“, съдържащо три компонента, определя контрола като единства база за консолидация и дава по-подробни правила и насоки за оценяване на наличието на отношения на контрол. Стандартът установява и основните задължителни правила по технологията на изготвянето на консолидирани финансови отчети.

- *МСФО 11 Съвместни споразумения (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК - за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.)*. Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК от 01.01.2014 г.) – относно прилагането на стандарта за първи път. Този стандарт заменя МСС 31 Дялове в съвместни предприятия), вкл. и ПКР 13 Съвместно контролирани предприятия – непарични вноски от контролиращите съдружници. Той въвежда само два типа съвместни споразумения – съвместни дейности и съвместни дружества, като установеният критерий за класификация не е правната форма, а същността на правата и задълженията на всяка страна в конкретното споразумение, т.е. дали са права върху активите и пасивите, респ. разходите и приходите от съвместното споразумение /съвместна дейност/, или са права върху нетните активи от

съвместното споразумение /съвместно дружество/. Стандартът премахва опцията за прилагане на метода на пропорционална консолидация и налага ползването на метода на собствения капитал при консолидация на съвместно контролирани дружества.

• *МСФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – приет от ЕК – за задължително прилагане в Европейския съюз за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2014 г.). Преходни разпоредби (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2013 г. – приети от ЕК от 01.01.2014 г.) – относно прилагането на стандарта за първи път.* Този стандарт въвежда нова рамка от изисквания към обхвата на оповестяванията в консолидираните финансови отчети относно участията на отчитащото се предприятие в други дружества и предприятия, които са дъщерни, асоциирани съвместни, или неконсолидирани структурни предприятия, вкл. към съдържанието на информацията, за да се осигури възможност за разумна преценка на ефектите и рисковете от тези участия.

• *МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и финансови пасиви.* Тези промени са свързани с уточнение относно приложението на правилата за нетиране на финансови инструменти. Основно те са в четири насоки: а) изясняване на значението на разбирането за „текущо законосъобразно приложимо право за нетиране”; б) приложението за едновременна реализация и споразумение за уреждане; в) нетиране на суми, предоставени като гаранция; г) мярката за прилагането на изискванията за нетиране.

• *МСС 36 (променен) Обезценка на активи (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно оповестявания за възстановимата стойност на нефинансови активи.* Тази промяна е свързана с необходимостта от лимитиране на определени оповестявания относно възстановимата стойност по реда на МСС 36 във връзка с изискванията на МСФО 13, при прилагането на методики за изчисление възстановима стойност на нефинансови активи по справедлива стойност без разходи за продажба.

За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството на дружеството-майка е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на Групата поради това, че тя не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции:

• *МСС 39 (променен) Финансови инструменти: признаване и оценяване (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно прехвърлянето на деривативи и запазването на възможността за прилагане на счетоводното отчитане на хеджирането.* Тази промяна е свързана с промени в някои отделни законодателства, в които се вмения на субекти, използващи деривативни инструменти нетъргувани на борса, да ги прехвърлят към централизиран орган (клирингова организация/агенция), за да запазят възможността за използване на хеджирне за финансово - счетоводни цели.

• *КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК) – относно налози от страна на правителството.* Това разяснение дава насоки относно критериите за признаване на задължения за държавни такси, данъци и други подобни суми, наложени от страна на държавата във връзка със закони и регулации, които са извън обхвата на МСС12.

Към датата на издаване за одобряване на този консолидиран финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2014 г., няколко нови стандарта и

разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от Групата. От тях ръководството на дружеството-майка е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика, класификацията и стойностите на отчетни обекти в консолидираните финансови отчети на Групата за следващи периоди, а именно:

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди;

- *МСФО 9 Финансови инструменти (отложена е датата на влизане в сила за 01.01.2015 г. и не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС39. Проектът на подмяната с новия стандарт предвижда три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван четири пъти: през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м. юли 2014 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви - с първите издания той подменя тези части на МСС39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятия, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната

предлага приложение на модела на „очаквана загуба”, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент, а не само при изкрystalизирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. С промените на МСФО 9 от м.юли 2014 г. стандартът е окончателен и се определя датата му на влизане да бъде 1 януари 2018 г.

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на трансакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при трансакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато трансакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

- *МСФО 11 Съвместни споразумения (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).* Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации.

- *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новия стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди.

- *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното

представяне при изготвянето на финансовите отчети, т.е. за включването или не на дадена информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне, подход на подредба на пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите.

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тази промяна въвежда подхода за оценяване и отчитане на плододайни насаждения (растения) на принципа на имотите, машините и оборудването (ДМА) по реда на МСС 16, а не съгласно МСС 41 (по цена на придобиване и с възможност за прилагане на модела на преоценената стойност, след навлизане в плододайна възраст), тъй като тяхното участие в селскостопанското производство е сходно с тяхното (ДМА) в индустриалното производство.

- *МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети. (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не е приет от ЕК).* ТС тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества в самостоятелните финансови отчети.

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м. декември 2013) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) промяна в дефиницията на „период на (безусловно) придобиване на права” и „пазарно условие” и са добавени „условие на изпълнението” и „условие на услугата” (МСФО 2); б) уточнение в третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал) и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО 9, МСС 39 и МСС 37); в) изискване за оповестяване на критериите при определянето на агрегираните оперативни сегменти за целите на сегментното отчитане (МСФО 8); г) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д) уточнение относно дружество, предлагащо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24);

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м. септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: 1) допълнителни пояснения, че едно дружество може да рекласифицира активи ”държани за продажба” към активи „държани за разпределение към собствениците” (и обратно) и това не променя първоначалния план на освобождаване, както и датата на класификацията по реда на МСФО 5; 2) допълнителни насоки за разяснение дали един договор за обслужване относно един напълно отписан трансфериран

финансов актив представлява по същество продължаващ ангажимент при трансфера за целите на определяне обхвата на необходимите оповестявания; както и разяснение относно приложимостта на изискванията за оповестяване на нетирането на финансови активи и пасиви в съкратени междинни финансови отчети (МСФО 7); 3) уточнение относно изискването в стандарта, че висококачествените корпоративни облигации, които се използват при определянето на дисконтовия фактор за доходите след напускане, следва да бъдат деноминирани в същата валута, в която се изплащат и доходите на съответните наети лица, т.е. дълбочината на пазара трябва да се изследва на ниво валута (МСС 19); и 4) пояснение на израза-изискване „на друго място в междинния финансов отчет”, т.е. че това означава както представянето на информацията в кое и да е място в междинния финансов отчет, но и представянето на друго място в цялостната междинна отчетност (доклади), вкл. междинни доклади на ръководството, стига да е налице кръстосана референция между междинния финансов отчет и мястото, където е включено оповестяването (МСС 34).

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2013 г., ръководството на дружеството-майка е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти в консолидирания финансов отчет на Групата, а именно:

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност, когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно не-инвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества.

- *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности(в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов и служи като междинен стандарт, приложим само за предприятия, които ще преминават към МСФО като отчетна рамка за първи път, с действие до приключването на проекта за нов всеобхватен стандарт, който ще адресира такъв тип регулирани дейности. Не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО. Основните правила, установени със стандарта, са, че предприятията: а)могат да признаят и продължат да представят и в отчетите си по МСФО отсрочени активи и пасиви, възникнали в резултат на операции по регулирани дейности, но само ако тези активи и пасиви са били признати в съответствие на прилаганите предишни отчетни стандарти и приета счетоводна политика; б) тези отсрочени активи и пасиви следва да се представят отделно в отчета за финансовото състояние, а измененията в тях – отделно в отчета за всеобхватния доход; и в) изискват се специфични оповестявания във връзка със същността, рисковете и ефектите от регулираните дейности и признатите от тях отсрочени активи и пасиви.

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи - относно допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Това разяснение уточнява, че методът за амортизация на

един актив на база съотношение спрямо очакваните приходи, в чието генериране той участва, не се приема за подходящ амортизационен метод за измерването на ползите, които се консумират от използването този актив (освен в много редки случаи, по изключение).

- *МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с разяснение относно третирането на вноски, направени от страна на служители или трети лица в планове с дефинирани доходи, съгласно формалните условия на съответния план. Промяната определя, че тези вноски следва да се третират като намаление на разходите за стаж или ефект в последващите оценки на нетния пасив(актив) по плана в зависимост от това, дали вноските са обвързани със стажа, или не.

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК от същата дата).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) право на дружество, преминаващо по МСФО за първи път, да прилага стандарти, които все още не са влезли в сила, ако самите стандарти позволяват по-ранно прилагане (МСФО 1); б) уточнение за неприложение на МСФО 3 за отчитане на формиране на съвместни споразумения във финансовите отчети на самите съвместни споразумения; в) разяснение относно обхвата на договорите, които са в обхвата на изключението за група финансови активи и пасиви с нетиращи позиции спрямо пазарен и кредитен риск (МСФО 13); г) уточнение при третирането на една сделка, която отговаря едновременно на критериите и на МСФО 3 и се отнася за инвестиционни имоти съгласно МСС 40, че следва да има поотделно приложение на двата стандарта независимо един от друг (МСС 40).

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа цена с изключение на: а/ имотите, машините и оборудването, които са оценени по преоценена стойност; и б/ инвестиционните имоти и финансовите инструменти на разположение и за продажба, които са оценени по тяхната справедлива стойност към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Показателите на дружествата, консолидирани в настоящия отчет, които са осъществявали своята дейност в условия на свръхинфлация, са преизчислени за ефектите от свръхинфлация със съответния инфлационен индекс до 2013 г. През 2014 г. няма дружества от Групата, които да оперират в свръхинфлационна икономика (*Приложения № 2.6, 2.10, 2.13, 2.15*).

Българските дъщерни и асоциирани дружества от Групата водят своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приемат като тяхна функционална и отчетна валута на представяне. Задграничните дъщерни, асоциирани и съвместни дружества организират своето счетоводство и отчетност съгласно изискванията на съответното местно законодателство (ООО Софарма Украйна и ПАО Витамини – Украйна, Иванчич и синове д.о.о – Сърбия, Екстаб фарма лимитид – Великобритания, Бриз СИА – Латвия, СООО Брититрейд, ООО Табина, СООО Бризфарм, ООО Фармацевт плюс, ОДО Алеан, ООО НПК Биотест, ОДО БелАгроМед, ОДО Вестфарм, – Беларус и ТОО Софарма Казахстан - Казахстан , съвместните дружества ООО Виватон плюс, ООО Мед-дент, БООО СпецАфармация, ООО Беллерофон и ЗАО Интерфарм – Беларус, УАБ ТБС Фарма – Литва, Софарма САЩ и Екстаб корпорейшън – законодателството на САЩ и Софарма Поланд З.О.О – в ликвидация, Софарма Варшава СП. З.О.О и съвместното дружество Софарма Здравит С.А. – заличено от Националния съдебен регистър на Полша на 25.02.2013 г. - полското законодателство),

и поддържат своите счетоводни регистри в съответната местна валута - гривни (UAH), сръбски динар (RSD), евро (EUR), британска лира (GBP), , беларуска рубла (BYR), щатски долари (USD), полски злоти (PLN), казахстанско тенге (KZT) и литовски лит (LTL).

Данните в консолидирания финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева освен ако не е оповестено изрично нещо друго, като българският лев е приет за отчетна валута на представяне на Групата. Отчетите на задграничните дружества се преизчисляват от местна валута в български лев за целите на всеки консолидиран финансов отчет съгласно политиката на Групата (*Приложение № 2.5*). До 2013 г. включително отчетите на дружествата от Групата, чиято функционална валута е валута на свръхинфлационна икономика, се преизчисляват с инфлационен индекс, за да бъдат изразени в мерни единици, валидни към края на отчетния период, след което са преизчислени от местна валута в български лев за целите на консолидацията на Групата.

Представянето на консолидирания финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на консолидирания финансов отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за консолидирания финансов отчет, са оповестени в *Приложение № 2.33*, *Приложение № 17*, *Приложение № 18*, *Приложение № 19* и *Приложение № 21*.

2.2. Дефиниции

Дружество-майка

Това е дружеството, което контролира едно или повече други дружества, в които е инвестирало. Притежаването на контрол означава, че инвеститорът е изложен на, или има права върху променливата възвръщаемост от неговото участие в дружеството, в което е инвестирано, както и има възможност да окаже въздействие върху размера на тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

Дружеството-майка е СОФАРМА АД, България (*Приложение № 1*).

Дъщерно дружество

Дъщерно дружество е такова дружество, или друга форма на предприятие, което се контролира директно или индиректно от дружеството – майка.

Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата, и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата. За тяхната консолидация се прилага методът на пълната консолидация.

Дъщерните дружества са посочени в *Приложение № 1.2*.

Съвместно дружество

Съвместно дружество е такова дружество или друга форма на предприятие, създадено по силата на договорно споразумение между дружеството – майка като инвеститор и една или повече други страни (дружества), които се заемат с обща стопанска дейност и върху която контролиращите

съдружници (вкл. и дружеството – майка има такъв статут) упражняват съвместен контрол. Съвместен контрол е налице, когато вземането на стратегическите финансови и оперативни решения, свързани със съвместното дружество е договорно установено да става със задължително единодушно съгласие (консенсус) между контролиращите съдружници. Последните имат права върху нетните активи на съвместното дружество.

Съвместното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която ефективният съвместен контрол е придобит от контролиращия съдружник (конкретно - дружеството-майка), и спира да се консолидира чрез този метод от датата, когато съвместното дружество се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че съвместният контрол е прехвърлен от контролиращия съдружник на трети лица.

Съвместните дружества са: ООО Виватон плюс, ООО Мед-дент, ООО Беллерофон, БООО СпецАфармация, ЗАО Интерфарм , Беларус и Софарма Здравит С.А., Полша – до 25.02.2013 г. (*Приложение № 1.2*).

Асоциирано дружество

Това е дружество, в което инвеститорът (конкретно - дружеството-майка) упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно дружество, нито съвместно дружество на инвеститора.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Обичайно то е налице при: а) притежаване, пряко или косвено, от страна на инвеститора на дялове (акции) от 20% до 50 % от капитала на дружеството, в което е инвестирано (вкл. по силата на споразумение между акционери) и, б) в допълнение, инвеститорът има представителство в управляващия орган на дружеството, в което е инвестирано и/или участва в процеса на вземане на решенията по отношение на политиката и стратегията на дружеството, в което е инвестирано, и/или са налице съществени операции между инвеститора и дружеството, в което е инвестирано.

Асоциираното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага методът на собствения капитал - от датата, на която е придобито значително влияние от инвеститора (конкретно - дружеството-майка) и спира да се включва чрез този метод или от датата, когато дружеството се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че значителното влияние е прехвърлено от инвеститора на трети лица.

Асоциирано дружество е Медика АД, (*Приложение № 1.2*).

2.3. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка, дъщерните дружества, съвместните дружества и асоциираните дружества, изготвени към 31 декември, която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на “икономическо предприятие”, като за оценката на неконтролиращото участие при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на “пропорционален дял в нетните активи”.

Финансовите отчети на дъщерните, съвместните и асоциираните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

2.3.1. Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Дяловете на съдружници - трети лица в дъщерните дружества, извън тези на акционерите на дружеството-майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо участие”. Неконтролиращото участие съдържа: а) сумата на дела на акционерите (съдружниците) - трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата (намерената стойност) на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения на всяко от съответните дъщерни дружества, определена (на база дела) чрез пропорционалния метод, и б) изменението на сумата на дела на тези лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

2.3.2. Придобиване на дъщерни дружества

При придобиване на дъщерно дружество (предприятие) от Групата при бизнес-комбинации се използва методът на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност към датата на размяната на предоставените активи, възникналите или поети задължения и на издадените инструменти на собствен капитал от придобиващото дружество, в замяна на получаването на контрола над придобиваното дружество. Тя включва и справедливата стойност на всеки актив или пасив, който се явява резултат от споразумение за възнаграждение под условие. Преките разходи, свързани с придобиването, се признават като текущи за периода, в който те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Всички придобити разграничими активи, поети пасиви и условните (изкристализирали) задължения в бизнес-комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), сумата на неконтролиращото участие в придобиваното предприятие и, при

придобиване на етапи, справедливата стойност на датата на придобиване на по-рано притежаваното капиталово участие в придобиваното предприятие, над придобитите разграничими активи и поети пасиви на придобиващото дружество, се третира и признава като репутация. Ако делът на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес-комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за доходите на Групата в статията “печалби/(загуби) от придобиване на/(освобождаване от) дъщерни дружества”. Всяко неконтролиращо участие при бизнес комбинация се оценява на база метода “пропорционален дял в нетните активи” на придобиваното дружество.

Когато бизнес комбинацията по придобиването на дъщерно дружество се осъществява на етапи, на датата на придобиване всички предишни инвестиции, държани от придобиващия, се преоценяват до справедлива стойност, като получените ефекти от тази преоценка се признават в текущата печалба или загуба на Групата, съответно към “финансови приходи” и “финансови разходи” или „печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”, вкл. всички предишно отчетени ефекти в другите компоненти на всеобхватния доход се рециклират.

2.3.3. Продажба на дъщерни дружества

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход, свързани с тях;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към “печалби или загуби за годината” или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани доходи или загуби – съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти на собствения капитал;
- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество” в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.
- Останалите за държане дялове, формиращи инвестиции в асоциирани, съвместни дружества или инвестиции на разположение и за продажба, се оценяват първоначално по справедлива стойност към датата на продажбата и в последствие се оценяват по реда на приетата от Групата счетоводна политика (*Приложения № 2.14 и Приложение № 2.15*).

Методът на придобиване (покупко-продажба) се прилага и при операции за обединение и/или реструктуриране на предприятия под общ контрол спрямо предприятия от Групата, в случай че те се явяват преки придобивания от позицията на дружеството-майка.

2.3.4. Сделки с неконтролиращото участие

Операциите с неконтролиращото участие се третираат от Групата като сделки с лица, притежаващи инструменти на общия собствен капитал на Групата. Ефектите от продажби на дялове на дружеството-майка, без загуба на контрол, към притежатели на неконтролиращи участия не се третираат като компоненти на текущата печалба или загуба на Групата, а като движения директно в компонентите на собствения ѝ капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба“. И обратно, при покупки от дружеството-майка без придобиване на контрол на допълнителни дялове от участието на притежатели на неконтролиращи участия всяка разлика между платената сума и съответния придобит дял от балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество се признава също директно в консолидирания отчет за собствения капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба“.

Когато Групата престане да притежава контрол, съвместен контрол и значително влияние, всяка оставаща малцинствена инвестиция като дял в капитала на съответното дружество се преоценява по справедлива стойност, като разликата до балансовата стойност се признава в текущата печалба или загуба, като съответно всички суми преди признати в други компоненти на всеобхватния доход се отчитат така както при операция на директно освобождаване на всички асоциирани с първоначалната инвестиция (в дъщерното, съвместното или асоциираното дружество) компоненти.

2.3.5. Консолидация на асоциирани и съвместни дружества

За включването на асоциираните и съвместни дружества в консолидирания финансов отчет е приложен методът на собствения капитал, според който инвестицията на дружеството-майка в него първоначално се отчита по цена на придобиване (себестойност), а впоследствие се преизчислява, за да отрази промените на дела на инвеститора (конкретно – дружеството-майка) в нетните активи на асоциираните и съвместни дружества след придобиването. Инвестицията на Групата в асоциираните и съвместни дружества включва и репутациите, идентифицирани при придобиването им, нетно от всяка призната обезценка.

Печалбата или загубата след придобиването за Групата (чрез дружеството-майка) от асоциираните и съвместните дружества, за съответния отчетен период, представлява нейния дял в нетните им финансови резултати (след данъци) от тяхната стопанска дейност за този период, който дял се признава и представя на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Аналогично, делът на Групата в измененията след придобиването на другите компоненти на всеобхватния доход на асоциираните и съвместни дружества (предприятия), също се признава и представя като движение в другите компоненти на всеобхватния доход в консолидирания отчет за всеобхватния доход, съответно консолидирания резерв на Групата в отчета за измененията в собствения капитал. Групата признава своя дял в загуби на асоциираните и съвместни дружества до размера на нейната инвестиция, в т.ч. и предоставените им вътрешни заеми, освен ако тя не е поела определени задължения или плащания от името на асоциираното или съвместно дружество.

Вътрешните разчети между Групата и асоциираните и съвместни дружества не се елиминират. Нереализираната печалба или загуба от сделки между тях се елиминира до процента на груповото участие в асоциираните и съвместни дружества, като включително се проверява за обезценка в случаите на загуба. Отчита се и ефектът на отсрочените данъци при тези консолидационни процедури.

2.4. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година, с изключение на отчета за финансовото състояние, в който са включени две години.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

За 2014 г. са направени ретроспективни преизчисления и рекласификации в сравнителната информация за 2013 г. Основанието за тези преизчисления и рекласификации са:

а) променените изисквания на новия МСФО 11 във връзка с начина на отчитане на инвестициите в съвместни дружества,

б) възприетият нов подход за калкулиране себестойността на незавършеното производство на дружеството-майка.

Ефектите от тези промени са отчетени като промяна в счетоводната политика като са приложени изискванията на МСС 8 “Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки” за ретроспективно преизчисление и представяне (*Приложение № 3*).

Ръководството на Групата е преценило съществеността на тези промени за цялостното представяне на информацията и е приело, че е необходимо изготвянето и представянето на трети отчет за финансовото състояние.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната валута на дружествата от Групата в България и отчетната валута на представяне на Групата е българският лев. Левът е фиксиран по Закона за БНБ към еврото в съотношение BGN 1.95583:EUR 1.

При първоначално признаване сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута, като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в консолидирания отчет за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход в момента на възникването им, като се третират като “други доходи/(загуби) от дейността” и се представят нетно.

Функционалната валута на дружествата в Полша (Софарма Поланд АД – в ликвидация, Софарма Варшава СП. З.О.О и Софарма Здравит С.А. – прекратено чрез ликвидация на 25.02.2013 г.) е полската злота, за дъщерното дружество ТОО Софарма Казахстан – казахстанско тенге, на дъщерните дружества в Украйна (ПАО Витамини, ООО Софарма Украйна) – украинска гривна, на

дъщерното дружество в Сърбия (Иванчич и синове д.о.о) – сръбски динар, на дъщерното дружество в Латвия (Бриз СИА) – евро, на дъщерните дружества в Беларус (СООО Брититрейд, ООО Табина, ОДО Алеан, СООО Бризфарм, ООО Фармацевт плюс, ОДО Вестфарм, ООО НПК Биотест, ОДО БелАгроМед) - беларуска рубла, на дъщерното дружество Екстаб фарма лимитид (Великобритания) – британски лири, на дружествата в САЩ (Софарма САЩ и Екстаб корпорейшън) – щатски долар и на дружеството в Литва (УАБ ТБС Фарма) - литовски лит.

За целите на всеки консолидиран финансов отчет се извършва преизчисление на валутата на финансовите отчети на дъщерните дружества в чужбина: от функционалната валута на съответното чуждестранно дъщерно дружество във валутата на представяне (BGN), приета в консолидирания финансов отчет, като:

а) всички активи и пасиви се преизчисляват в груповата валута по заключителен курс на местната валута спрямо нея към 31 декември;

б) всички приходни и разходни позиции се преизчисляват в груповата валута по среден курс на местната валута спрямо нея за периода на отчета или по заключителен валутен курс на местната валута спрямо груповата валута - за дружествата, чиито отчети са преизчислени за свръхинфлация (*Приложение № 2.б*);

в) всички получени курсови разлики в резултат на преизчисленията се признават и представят като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние, нетно от ефектите на отсрочените данъци – „резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности”, и

г) курсовите разлики, получени в резултат на валутното преизчисление на нетната инвестиция в задграничните (чуждестранните) дружества, заедно със заемите и други валутни инструменти, приети за хедж на тези инвестиции, се представят директно в собствения капитал.

При освобождаване (продажба) от чуждестранна дейност (дружество) кумулативната сума на курсовите разлики, които са били отчетени директно като отделен компонент в капитала, се признават като част от печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред “печалби/(загуби) от придобиване на и освобождаване от дъщерни дружества, нетно”, получена при освобождаването (продажбата).

Репутацията и корекциите до справедливи стойности, възникнали при придобиване на задгранично (чуждестранно) дружество, се третират аналогично като активите и пасивите на това дружество и се преизчисляват във валутата на представяне по заключителен курс.

2.6. Преизчисления на показатели от финансови отчети на дружества от Групата, работещи в условия на свръхинфлация (преизчисления при свръхинфлационни икономики)

До 2013 включително показателите от финансовите отчети на дъщерните дружества, опериращи в икономики при свръхинфлация, са преизчислявани на база общия ценови индекс до мерната единица валидна към края на отчетния период, с цел отразяване промените в покупателната стойност на парите за периода, след което са превалутирани в отчетната валута на представяне на Групата.

Паричните позиции на отчета за финансовото състояние към 31.12.2013 г. , които са включвали парични средства и парични еквиваленти, и такива позиции, които ще се уреждат с парични средства или парични еквиваленти, не са преизчислявани за целите на отразяване на

ефекти от свръхинфлация. Всички други активи и пасиви като: имоти, машини и съоръжения; нематериални активи; инвестиции; материални запаси; репутация, както и компонентите на собствения капитал, са непарични позиции на отчета за финансовото състояние за целите на преизчисления за свръхинфлация. Непаричните позиции, които са представени по текущи стойности към 31.12.2013 г., не са преизчислявани с инфлационен индекс. Всички други непарични позиции, оценени по цена на придобиване или по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация, са преизчислени за отразяване на ефекти от свръхинфлация чрез използване на общия ценови индекс - от датата на сделката /придобиването/ до 31.12.2013 г. Непарични позиции, отчитани по цени, текущи към дати, различни от датата на придобиването /преоценени стойности/ или края на отчетния период, са преизчислени от датата на преоценката до 31.12.2013 г. Преизчислената инфлирана стойност на дадена непарична позиция се намалява съгласно съответния за нея МСФО, когато тази стойност надвишава възстановимата стойност на непаричната позиция.

Всички компоненти на собствения капитал, с изключение на натрупаните печалби и всички преоценъчни резерви, са преизчислявани за целите на отразяване на ефекти от свръхинфлация чрез използване на общия ценови индекс - от датата на възникването на съответния компонент до края на 31.12.2013 г., след която дата няма дружествата от групата, които да оперират в свръхинфлационна икономика.

Всички позиции на отчета за всеобхватния доход за 2013 г. са преизчислени за целите на отразяване на ефекти от свръхинфлация чрез използване на общия ценови индекс - от датата на първоначалното признаване на съответните стопански операции в отчета до 31.12.2013 г.

Печалбата или загубата от нетната парична позиция за 2013 г., отразяваща ефектите от преизчисленията за свръхинфлация на непаричните позиции и позициите от отчета за всеобхватния доход, са представени в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата) в статията „печалба или загуба от нетна парична позиция от преизчисления при свръхинфлационни икономики”.

2.7. Приходи

Приходите в Групата се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от Групата и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Видовете приходи на Групата са представени в *Приложения № 4, № 5 и № 12*.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността преминават у купувача.

При предоставянето на услуги приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката, и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Положителните и отрицателни разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други приходи/(загуби) от дейността, нетно”.

Приходите от преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други приходи/(загуби) от дейността, нетно”. В същата статия на консолидирания отчет се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания по специални договори, приходи от лихви по просрочени вземания, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, приходи от операции по уреждане на дълг, печалба от оценка по справедлива стойност на инвестиции на разположение и за продажба, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество. Те се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход.

2.8. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност, се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред „други приходи/(загуби) от дейността”.

Финансовите разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба, разходи от операции по уреждане на дълг, загуба от оценка по справедлива стойност на инвестиции на разположение и за продажба, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество.

2.9. Задължителен дивидент за разпределение

Дъщерното дружество Софарма Билдингс АДСИЦ има статут на акционерно дружество със специална инвестиционна цел по смисъла на българския ЗДСИЦ. Поради това дружеството има специфичната политика на разпределение на дивидентите на акционерите в съответствие с изискванията на закона, а именно:

- дружеството е задължено по закон да разпредели като дивидент не по-малко от 90% от реализираната печалба за съответната финансова година след нейното преизчисление съгласно ЗДСИЦ; и

- разпределението на останалите 10% се определя с решение на Общото събрание на акционерите по общия ред на българския Търговски закон, в т.ч. за изплащане на дивидент.

Задължителният по закон дивидент в размер на не по-малко от 90% от реализираната печалба се признава като задължение в текущата година и намаление (задължително разпределение) на текущата печалба за годината.

2.10. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени в консолидирания финансов отчет по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходи за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

Имотите, машините и оборудването на придобити дъщерни дружества се оценяват по справедлива стойност към датата на сделката (бизнес комбинацията), която се приема за цена на придобиване за целите на консолидацията.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от Групата кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Балансовите стойности на всички имоти, машини и оборудвания на дружества на Групата, работещи в условия на икономика при свръхинфлация, оценени първоначално по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация, се преизчисляват за отразяване на ефекти от свръхинфлация чрез използване на общия ценови индекс - от датата на сделката /придобиването/ до края на текущия отчетен период или от датата на последната преоценка на активите.

Групата е определила стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от Групата подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е моделът на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – 20-70 г.
- съоръжения – 5-25 г.
- машини и оборудване – 7-25 г.
- компютри и мобилни устройства – 2-5 г.
- транспортни средства – 7-17 г.
- сървъри и системи – 4 -12 г.
- стопански инвентар – 6-12 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат от ръководството на всяко дружество в Групата и респективно, и от дружеството-майка в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв (през другите компоненти на всеобхватния доход) освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението вече се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очаква от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценъчен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

2.11. Биологични активи

Биологичните активи се оценяват по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба. Те включват трайни насаждения.

Справедливата стойност на биологичните активи се определя въз основа на тяхното настоящо местонахождение и състояние на база цена, котирана на активен пазар или други алтернативни източници за текущи цени. Печалбата или загубата, възникнала при първоначалното признаване на биологичен актив по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба и от промени в справедливата му стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който са възникнали и се представят към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно”. Когато справедливата стойност на определен биологичен актив не може да бъде надеждно оценена, той се оценява по неговата себестойност, намалена с натрупаната амортизация или загуби от обезценка. В последствие, когато вече стане възможно справедливата стойност на този биологичен актив да може надеждно да бъде оценявана, Групата променя подхода си и започва да оценява актива по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба.

2.12. Нематериални активи

Репутация

Репутацията представлява надвишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на Групата в нетните разграничими активи на придобитото дружество към датата на придобиването (бизнес комбинацията). В консолидирания финансов отчет тя първоначално се оценява по цена на придобиване (себестойност), а последващо - по цена на придобиване минус натрупаните загуби от обезценки. Репутацията не се амортизира.

Репутацията, възникнала при придобиване на дъщерно предприятие се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние към групата на “нематериалните активи”, а тази възникнала при придобиване на съвместни и асоциирани дружества (предприятие) е инкорпорирана в общата стойност на инвестицията и се посочва към групата на “инвестициите в съвместни предприятия” или съответно в “инвестициите в асоциирани предприятия”.

Репутацията по придобиването на съвместни и асоциирани дружества (предприятия) се тества като част от общото салдо (стойност) на инвестицията. Самостоятелно признатата репутация по придобиването на дъщерни дружества (предприятия) се тества задължително за обезценка поне веднъж годишно. Загубите от обезценки на репутацията не се възстановяват в последствие.

Печалбите или загубите от продажба (освобождаване) на дадено дъщерно дружество (предприятие) от Групата включва и балансовата стойност на репутацията, приспадащата се за продаденото (освободеното) дружество (предприятие).

На всяка призната репутация се определя принадлежност към даден обект генериращ парични постъпления още при реализирането на дадена бизнес комбинация, и този обект се прилага при извършването на тестовете за обезценка. При определянето на обектите, генериращи парични потоци се вземат предвид обектите, от които се е очаквало бъдещи стопански изгоди при придобиването при бизнес комбинацията и по повод, на които е възникнала самата репутация.

Загубите от обезценка на репутация се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията “обезценка на нетекущи активи”.

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, с изключение на дружествата функциониращи в свръхинфлационна икономика, чиито нематериалните активи са преизчислени за свръхинфлация от датата на придобиването им с промените в общия ценови индекс до края на текущия отчетен период. Нематериалните активи основно включват права върху интелектуална собственост и програмни продукти.

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 - 10 години.

Балансовите стойности на всички нематериални активи (вкл. репутация) на дружества на Групата, работещи в условия на икономика при свръхинфлация, оценени първоначално по цена на придобиване намалена с натрупана амортизация (обезценка), се преизчисляват за отразяване на ефекти от свръхинфлация чрез използване на общия ценови индекс - от датата на сделката /придобиването/ или от датата на последната преоценка на активите до края на отчетния период, в който е регистрирана свръхинфлация.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход за амортизации в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.13. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от Групата за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в

консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други приходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Инвестиционните имоти се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционни имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към статията “други приходи/(загуби) от дейността, нетно” в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционните имоти” се правят, когато има промяна във функционалното предназначение и употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.14. Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи участия в асоциирани и съвместни дружества, са представени в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал – стойност, която включва цената на придобиване, представляваща справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, коригирана с дела на дружеството-инвеститор в печалбите или загубите, и респективно другите резерви на съвместните и асоциираните дружества след датата на придобиването им.

Делът в печалбите и загубите след датата на придобиване на асоциираните и съвместните дружества се представят на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), а делът в другите компоненти на всеобхватния доход на съответния ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в другите компонентите на всеобхватния доход) и като самостоятелно движение на отделните компоненти на резервите в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

Притежаваните от Групата инвестиции в асоциирани и съвместни дружества, в т.ч. включената репутация, подлежат на преглед за обезценка към датата на всеки отчет. При установяване на условия за обезценка и като се определи нейният размер, същата се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани и съвместни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите в асоциирани и съвместни дружества се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и

по този начин се загубва значителното или съвместното влияние върху стопанските изгоди от инвестициите. Доходът от продажбата им се представя към статия “печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества” на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.15. Инвестиции на разположение и за продажба

Инвестициите (финансовите активи) на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовия актив) (*Приложение № 2.26.1*).

Последващо оценяване

Притежаваните от Групата инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност (*Приложение № 2.32*) със съдействието на независим лецизиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция, като се посочват към статията “финансови приходи” или ”финансови разходи”.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (неконтролиращо участие), се признават като текущи приходи и представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която Групата се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “финансови разходи”.

При установяване на условия за обезценка същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

2.16. Материални запаси

Материалните запаси са оценени в консолидирания финансов отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване вкл. преизчислена за дъщерните дружества, опериращи в икономика при свръхинфлация за промените в общия ценови индекс от датата на придобиване до датата на отчета за финансовото състояние и нетната им реализируема стойност;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност;

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване (реализация) вид;

- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи на материали и труд и приспадащата се част общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикати и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет.

Избраните от Групата бази за разпределението им по продукти са:

- за производството на лекарствени средства – нормата на човеко часовете на пряко заетия персонал в производството на конкретния продукт;
- за производството на инфузионни разтвори – количество произведена продукция;
- за производство на пластмасови медицински изделия за еднократна употреба – планова себестойност на произведената продукция.

От началото на 2014 г. дружеството майка прилага като текуща оценка „стандартна производствена себестойност” по отношение на готовата продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство, и респ. „стандартната доставна себестойност” – за основните суровини и материали за производството. В края на всеки отчетен период ръководството извършва анализ на факторите, довели до формиране на отклонения при: а) доставка на суровини и материали за производството - чрез сравнение между фактическите и стандартните доставни разходи и б) производството на готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - чрез сравнение между фактическите и стандартните производствени разходи. При необходимост се извършват корекции на оценката на наличните материални запаси във финансовия отчет. На база проучвания на добри отчетни практики във фармацевтичния отрасъл са възприети прагове на същественост за: а) отклонението при доставка на суровини и материали за производството – до 2 % и б) производствено отклонение – до 1 %, в рамките на които не се коригира текущата оценка на

наличните крайни запаси от суровини и материали, готова продукция и незавършеното производство за целите на консолидирания финансов отчет (*Приложение № 2.33.3*).

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо, като се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.17. Търговски и други вземания

В консолидирания финансов отчет търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.26*).

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.18. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се представят първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват и представят в консолидирания финансов отчет по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.26*).

2.19. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти депозити в банки, средствата които са свободно разполагаеми от

дружествата в Групата съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита, независимо от оригиналния срок /матуритет/ на съответния депозит (*Приложение № 2.26*).

За целите на изготвянето на консолидирания отчет за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;
- получените лихви от краткосрочни депозити в банки се включват в състава на паричните потоци от инвестиционна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружествата от Групата за съответния период (месец).
- блокираните парични средства над 3 месеца не са третираны като парични средства и еквиваленти.

2.20. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения в консолидирания финансов отчет се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.26*).

2.21. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

В консолидирания финансов отчет всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват и представят в консолидирания финансов отчет по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или разходи (лихви) през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират (*Приложение № 2.26*).

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.22. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив на Групата, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.23. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Групата съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя, като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като "финансови разходи" - лихва, на база ефективен лихвен процент (*Приложение № 2.2б*).

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън Групата съществена част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба на активи.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.24. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Групата се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство за дружествата, извършващи своята дейност в *България*, на полския Кодекс – за дружествата в *Полша*, на трудовото законодателство и Колективния трудов договор за дружествата в *Украйна*, на трудовото законодателство, Общия колективен трудов договор и действащия Правилник на труда за дружеството в *Сърбия*, Закона за труда – за дружеството в *Латвия*, трудовото законодателство за дружествата в *Беларус*, на Закон на Република Казахстан за задължения по социално осигуряване за дружеството в *Казахстан* и на Литовски кодекс на труда – за дружеството в *Литва*.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналетът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки консолидиран финансов отчет дружествата от Групата правят оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде

изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Софарма

Съгласно Устава на дружеството-майка и при взето решение за одобрение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на до 1 % от нетната печалба на дружеството както и да бъде оправомощен да определи кръга на служителите, между които да бъде разпределена като бонус парична сума в размер на до 2 % от стойността на печалба на дружеството за всяка календарна година. Когато определена част се изисква да бъде разсрочена за по-дълъг от 12-месечен период, тази част се оценява по нейната сегашна стойност към датата на финансовия отчет и се посочва към нетекущите пасиви в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала“.

Софарма Трейдинг

Съгласно устава на дружеството, изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер до 1 % от нетната печалба на дружеството при едновременното наличие на две условия – отчитане на положителен финансов резултат за съответната година и след решение на Общото събрание. Изплащането на не по-малко от 40% от възнаграждението се разсрочва за период от време, не по-кратък от три години (на равни месечни вноски). За останалия персонал, вкл. управленски, сумите на бонуси/премии се начисляват в периода на заработване.

Сумите на този тип възнаграждения се признава след вземане на решение от Общото събрание на акционерите и се представя в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала“.

Българска роза Севтополис АД

Съгласно Устава на дружеството при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1 % от нетната печалба на дружеството.

Момина крепост

Съгласно Устава на дружеството при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на 1 % от нетната печалба на дружеството.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

За България

Основно задължение на дружествата – работодатели в България е да извършват задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между

работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2013 г.: 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

За дружествата в чужбина

Размерите на осигурителните вноски в Полша се утвърждават със Закон за национално осигурителна система, в Украйна - Закон за пенсионно обезпечаване, в Сърбия - със Закона за труда в Република Сърбия, в Латвия - със Закона за социалното осигуряване, Литва със Закона за националното социално осигуряване на Република Литва, в Република Беларус- със Закон за задължителните застрахователни вноски към фонда за социална защита на населението на Министерството на труда и социалната защита и Казахстан – със Закон на Република Казахстан за задължения по социално осигуряване. Разпределението на осигурителните вноски между работодателя и осигуреното лице се определя в съотношения, регламентирани в съответните местни законодателства.

Към Групата няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружествата в Групата вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата) освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда работодателят на дружествата в *България* е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. Съгласно Закона за труда в *Сърбия* работодателят на сръбското дружеството е задължен да изплати на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение при пенсиониране в размер най-малко на три средни работни заплати, изчислени към момента на изплащането. Съгласно трудовото законодателство в *Украйна* и колективния трудов договор на украинското дружество, работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 100 и 200 украински гривни (между 10 лв. и 25 лв.). Също така дружеството в Украйна начислява социални обезщетения, които се изплащат преди пенсиониране на служителите поради специфични условия на труд. Съгласно трудовото законодателство в Полша работодателят има задължение да изплати при пенсиониране – една брутна месечна заплата. Съгласно трудовото законодателство в Литва, Латвия и Беларус няма задължения към персонала при пенсиониране.

По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен консолидиран финансов отчет дружествата от Групата назначават сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните им задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в съответната държава, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовите и осигурителни законодателства на дружествата от Групата, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план вкл. за реструктуриране, за да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.25. Акционерен капитал и резерви

СОФАРМА АД (дружеството-майка) е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството-майка отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството-майка е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен” (законови резерви)**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по себестойност (цена на придобиване), като с брутната им покупна цена е намален собственият капитал на Групата. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции се представят директно в собствения капитал на Групата към компонента „неразпределена печалба”.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката;

- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани като използвани в собствената стопанска дейност, и тяхната справедлива стойност към датата, на която те се трансферират в инвестиционни имоти.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към натрупани печалби, когато активите се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталовата политика на Групата само след прехвърлянето му към компонента „неразпределена печалба”.

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение и за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от Групата и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи.

Резервът от ефекти от преизчисление във валутата на представяне включва ефектите от преизчисления на финансовите отчети на чуждестранните дружества от местна валута във валутата на представяне на Групата. Този резерв е признат като отделен компонент на собствения капитал в консолидирания отчет за финансовото състояние и се признава като част от печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „печалби/(загуби) от придобиване и

освобождаване на дъщерни дружества, нетно” при освобождаване (продажба) от чуждестранна дейност (дружество) (*Приложение № 2.5*).

2.26. Финансови инструменти

2.26.1. Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания” и “активи на разположение и за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството на дружеството-майка заедно с това на съответното дъщерно дружество определя класификацията на финансовите активи за целите на Групата към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружествата от Групата признават в отчета си за финансовото състояние финансовите активи на “датата на търгуване” - датата, на която те са поели ангажимент да закупят съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице) извън нея. Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то тя продължава да признава актива в консолидирания си отчет за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котираат на активен пазар. Те се оценяват в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на съответното дружество от Групата, а останалите - като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от консолидирания отчет за финансовото състояние (*Приложения № 2.17, 2.18, № 2.19 и № 2.20*). Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружествата от Групата оценяват дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на техните кредити и вземания, включени в консолидирания отчет за финансовото състояние (*Приложение № 2.33*).

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно за Групата те представляват акции, облигации или дялове в други (трети) дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи освен ако намерението на дружествата от Групата е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (*Приложение № 2.15*).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар дружества (*Приложение 2.15*).

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) към “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (“нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че съответното дружество е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи, има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.26.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договора със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.20, 2.21 и 2.23*).

2.27. Провизии

Провизии се признават, когато Групата има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството на съответното дружество и на Групата към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, съответното дружество от Групата признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, че стойността му може надеждно да се установи и отчита доход (кредит) по същата позиция в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), където е представена и самата провизия (*Приложение № 2.33*).

2.28. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на българските дружества от Групата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2014 г. е 10 % (2013 г.: 10%).

Дъщерните и съвместните дружества в чужбина се облагат съгласно изискванията на съответните данъчни законодателства по държави при следните данъчни ставки:

<i>Държава</i>	<i>Данъчна ставка</i>	
	<i>2014 г.</i>	<i>2013 г.</i>
Украйна	18%	19%
Сърбия	15%	15%
САЩ	15.35%	15.35%
Великобритания	21%	23%
Латвия	15%	15%
Беларус	18%	18%
Литва	15%	15%
Полша	19%	19%
Казахстан	20%	20%

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на всяко консолидирано дружество към датата на консолидирания финансов отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви, вкл. за породените от консолидационните корекции.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата, в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на едно дружество от Групата се представят нетно срещу отсрочени данъчни пасиви на това дружество, когато то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция, и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данък върху дохода.

Към 31.12.2014 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружествата от Групата са оценени при ставка, валидна за 2015 г., която за българските дружества е в размер на 10%, а за дъщерните дружества в чужбина е както следва:

<i>Държава</i>	<i>Данъчна ставка 2015 г.</i>
Украйна	17%
Сърбия	15%
САЩ	15.35%
Великобритания	21%
Латвия	15%
Беларус	18%
Литва	15%
Полша	19%
Казахстан	20%

2.29. Правителствени финансираня

Безвъзмездни помощи от публични институции (общински, държавни и международни институции, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от Групата, и че последната е спазила и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.30. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват, като се раздели нетна печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите на дружеството-майка, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност в Групата.

2.31. Сегментно отчитане

Групата идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството на дружеството-майка за текущо общо наблюдение и управление на групата и нейните компоненти. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от ключовите членове на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на Групата.

Оперативните сегменти на Групата текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегментите, по които ръководството на Групата наблюдава, измерва и контролира рисковете и възвръщаемостта за нея са обособени според основните бизнес дейности, извършвани с фармацевтичните продукти, а именно: производство и търговия.

Информация по оперативни сегменти

Групата използва един измерител - брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотносими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респективно приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база, вкл. междусегментни. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукция и стоки; б) за разходите - за основни суровини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал, балансова стойност на продадените стоки; в) за активите - имоти, машини и съоръжения, материални запаси, вземания от свързани предприятия, търговски вземания и парични средства и парични еквиваленти; г) за пасивите – текущи задължения към персонала и за социалното осигуряване, задължения към свързани предприятия, търговски задължения и банкови заеми за директно финансиране (дългосрочни и краткосрочни).

Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Групата управлява инвестициите в ценни книжа, определени търговски разчети и предоставените финансови ресурси, както и данъците на групово ниво и отделно дружество, но те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на Групата, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позицията „обща на ниво Група“. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, други вземания, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Междусегментните трансфери: приходите на сегментите, разходите на сегментите и резултатите на сегментите включват вътрешни трансфери между бизнес сегменти. Тези трансфери

са отчетени по конкурентни пазарни цени, начислявани на несвързани клиенти за сходни стоки, и са елиминирани на ниво консолидиран финансов отчет.

Инвестициите в съвместни и асоциирани дружества, отчетани по метода на собствения капитал, са изключени от активите по сегменти и приходите по сегменти. Те са представени като част от неразпределяемите активи, а доходът от тях е представен в статията ” печалби/(загуби) от съвместни и асоциирани дружества, нетно”.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от Групата за изготвяне на публичните ѝ отчети по закон.

Допълнително, Групата оповестява информация относно важни клиенти, когато стойността на реализираните приходи от всеки клиент превишава 10 % от общата сума на консолидираните приходи от дейността на Групата.

2.32. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а. на повтаряща се база – финансовите активи на разположение и за продажба, инвестиционните имоти, предоставени и получени банкови заеми и заеми от трети лица, определени търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг; а други б) на неповтаряща се база – нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружествата от Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Групата прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. Тя използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котираны пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват в консолидираните финансови отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в консолидираните финансови отчети на повтаряема база, Групата прави преценка към датата на всеки консолидиран отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

Централизирано, в дружеството-майка са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице по оценките на подчинение на финансовия директор на Групата, което организира осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на външните оценители.

Групата използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на следните активи и пасиви: финансови активи на разположение и за продажба Ниво 2 и Ниво 3, инвестиционни имоти, имоти, машини и оборудване. Изборът на такива оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три-пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специално определеното лице по оценките, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от финансовия директор/гл.счетоводител, изпълнителния директор и Съвета на директорите на съответното дружество и финансовия директор на Групата.

На датата на всеки финансов отчет съобразно груповата счетоводна политика специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите на дружествата от Групата, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред финансовия директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на одитния комитет и на независимите одитори на съответните дружества и на финансовия директор и независимите одитори на Групата.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, Групата е определила съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.33. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на Групата. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

2.33.1. Дружества от Групата, работещи в условия на икономики при свръхинфлация

Ръководството на дружеството-майка е направило анализ на индекса на потребителските цени в Беларус и наблюдаваната тенденция за траен спад и е преценило, че доколкото икономиката на Беларус престава да бъде свръхинфлационна на годишна база, няма да се извършват преизчисления при свръхинфлация на показателите от отчетите на дружествата, опериращи в Беларус. Поради тази причина за 2014 г. за целите на настоящия консолидиран годишен финансов отчет не са извършени преизчисления при свръхинфлация на показателите от отчетите на тези дружества, а крайните стойности на активите, пасивите, съответно нетните активи към 31.12.2013 г., преизчислени с релевантния за съответния период (2013 г.) инфлационен индекс, са приети за база за балансовата им стойност към 01.01.2014 г.

Сравнителните данни за предходния период не са преизчислявани отново, а са използвани вече преизчислените с релевантния за съответния период (2013 г.) инфлационен индекс. За тези преизчисления е използван общият индекс на потребителските цени, официално определян и публикуван от Националния статистически комитет на Беларус.

Печалбата от нетна парична позиция от преизчисления при свръхинфлационни икономики за 2013 г. в размер на 1,690 х.лв. включва печалба от преизчисление на репутации на дружествата в Беларус в размер на 150 х.лв.

2.33.2. Признаване на данъчни активи

При признаването на отсрочените данъчни активи от ръководството на Групата е оценявана вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на всяко от дружествата от Групата да генерират в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсиране срещу тези печалби. За дъщерни дружества, които продължават да отчитат загуби през последните години, ръководството на Групата е преценило към датата на издаване на консолидирания отчет значителните несигурности, които съществуват относно дали и доколко в рамките на крайния период, определен със съответните местни данъчни законодателства за пренасяне на данъчни загуби, тези дружества ще могат да генерират достатъчна облагаема печалба. В резултат на този анализ то е взело решение да не признава активи по отсрочени данъци в консолидирания финансов отчет в размер на 4,366 х.лв. (2013 г.: 2,174 х.лв.) (Приложение № 31).

2.33.3. Материални запаси

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на всяко от производствените дружества е определен на база преценките на съответното ръководство (след направени анализи) за оптимално натоварване на техните производствени мощности и възвръщаемост на инвестициите в тях, при продуктова структура на производството, приета за обичайна.

Обезценка

В края на всяка финансова година дружествата от Групата извършват преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружествата от Групата обезценяват материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2014 г. е отчетена обезценка на материалните запаси в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в размер на 3,356 х.лв. (2013 г.: 1,654 х.лв.) (*Приложение № 10*).

2.33.4. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки консолидиран отчет, на индивидуална база за всяко вземане. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка (*Приложение № 10*).

След 180 дни закъснение вече се счита, че може да има на лице индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководствата на дружествата от Групата правят анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от общата сума, дължима от контрагента, включително потенциалните възможности за събиране на евентуални лихви за компенсиране на просрочията. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват до 100 % (*Приложения № 25, № 26, № 27*).

За 2014 г. размерът на признатите обезценки (нетно от възстановените) е 860 х.лв. (2013 г.: 2,378 х.лв.) (*Приложение № 10*).

2.33.5. Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани всяка година изчисления на сертифицирани актюери, базирани на

предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор (*Приложение № 32*).

2.33.6. Оперативен лизинг

Групата е класифицирала към статията “имоти, машини и съоръжения” от консолидирания отчет за финансовото състояние, сграда, част от която се предоставя на оперативен лизинг на свързани лица. Тъй като значителна част от сградата се използва и от Групата, ръководството е преценило и тази сграда не е третирана като инвестиционен имот.

2.33.7. Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружествата от Групата, ръководствата на съответните дружества, са преценили, съвместно с адвокатите им, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2014 г. (31.12.2013 г.: няма) (*Приложение № 41*).

3. ЕФЕКТИ ОТ ПРОМЯНА В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

Ефектите от промяната в счетоводната политика са във връзка с:

- променените изисквания на новия МСФО 11 Съвместни споразумения, относно начина на отчитане на инвестициите в съвместните дружества по метода на собствения капитал;
- обхвата на оценката на незавършеното производство на дружеството-майка.

В резултат на преизчисленията на сравнителните данни за предходните два отчетни периода в консолидирания отчет за финансовото състояние във връзка с променените изисквания на новия МСФО 11 за метода на отчитане - са отписани всички активи и пасиви на съвместни дружества предишно консолидирани пропорционално, и респ. са отчетени инвестиции в съвместни дружества по метода на собствения капитал. Стойността на инвестициите в съвместни дружества към най-първоначалната дата на преизчисление е определена като първоначалната инвестиция е приравнена на дела в нетните активи на съвместното дружество.

Всички ефекти за отчета за финансовото състояние от преизчисленията са отчетени в собствения капитал ретроспективно и са както следва:

а) в консолидирания отчет за финансовото състояние към 01.01.2013 г.:

Ефекти по преизчислени статии	Оригинлно отчетено 1 януари 2013 BGN'000	Промяна в счетоводната политика		Преизчислено 1 януари 2013 BGN'000
		МСФО 11 BGN'000	Оценка на НП/во BGN'000	
Ефекти в активите				
Имоти, машини и оборудване	292,074	(47)	-	292,027
Нематериални активи	13,463	(244)	-	13,219
Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества	582	255	-	837
Други дългосрочни вземания	1,460	(116)	-	1,344
Материални запаси	130,950	(197)	1,300	132,053
Търговски вземания	160,558	(3)	-	160,555
Вземания от свързани предприятия	60,871	75	-	60,946
Други вземания и предплатени разходи	22,521	(5)	-	22,516
Парични средства и парични еквиваленти	15,767	(19)	-	15,748
		(301)	1,300	
Ефекти в пасивите				
Пасиви по отсрочени данъци	5,792	(44)	130	5,878
Търговски задължения	55,242	(244)	-	54,998
Задължения към персонала и за социално осигуряване	6,624	(11)	-	6,613
Задължения за данъци	2,408	(2)	-	2,406
		(301)	130	
Нетен ефект в активите и пасивите		-	1,170	
Ефекти в собствения капитал				
Основен акционерен капитал	132,000	-	-	132,000
Резерви	35,979	-	-	35,979
Неразпределена печалба	177,617	-	1,170	178,787
Неконтролиращо участие	45,474	-	-	45,474
	391,070	-	1,170	329,240

б) в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31.12.2013 г.:

	Оригинално отчетено	Промяна в счетоводната политика		Преизчислено
		МСФО 11	Оценка на НП/во	
Ефекти по преизчислени статии	31 декември 2013 BGN'000	BGN'000	BGN'000	31 декември 2013 BGN'000
Ефекти в активите				
Имоти, машини и оборудване	306,781	(53)	-	306,728
Нематериални активи	15,848	(344)	-	15,504
Репутация	12,890	(47)	-	12,843
Инвестиции в асоциирани и съвместни дружества	1,002	638	-	1,640
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	25,656	(7)	-	25,649
Други дългосрочни вземания	585	(97)	-	488
Материални запаси	139,596	(410)	1,166	140,352
Търговски вземания	191,132	(5)	-	191,127
Вземания от свързани предприятия	28,763	386	-	29,149
Други вземания и предплатени разходи	11,639	(30)	-	11,609
Парични средства и парични еквиваленти	27,156	(22)	-	27,134
		9	1,166	
Ефекти в пасивите				
Пасиви по отсрочени данъци	4,647	(69)	117	4,695
Други нетекущи задължения	55	(4)	-	51
Търговски задължения	61,712	(279)	-	61,433
Задължения към свързани предприятия	3,828	(6)	-	3,822
Задължения към персонала и за социално осигуряване	6,757	(26)	-	6,731
Задължения за данъци	4,410	(2)	-	4,408
Други текущи задължения	5,335	(53)	-	5,282
		(439)	117	
Нетен ефект в активите и пасивите		448	1,049	
Ефекти в собствения капитал				
Основен акционерен капитал	132,000	-	-	132,000
Резерви	32,013	13	-	32,026
Неразпределена печалба	194,585	262	1,049	195,896
Неконтролиращо участие	54,177	173	-	54,350
	412,775	448	1,049	414,272

в) в консолидирания отчет за всеобхватния доход за 2013 г.:

<i>Ефекти по преизчислени статии</i>	<i>Оригинално отчетено</i>	<i>Промяна в счетоводната политика</i>		<i>Преизчислено</i>
		<i>МСФО 11</i>	<i>Оценка на НП/во</i>	
	2013 BGN'000	BGN'000	BGN'000	2013 BGN'000
Приходи	762,689	(1,553)	-	761,136
Други приходи/(загуби) от дейността, нетно	4,911	(18)	-	4,893
Изменение на наличностите от продукция и незавършено производство	(3,173)	-	(134)	(3,307)
Разходи за материали	(87,166)	18	-	(87,148)
Разходи за външни услуги	(59,305)	623	-	(58,682)
Разходи за персонала	(74,659)	(104)	-	(74,763)
Разходи за амортизация	(26,219)	49	-	(26,170)
Балансова стойност на продадени стоки	(450,112)	1,258	-	(448,854)
Други разходи за дейността	(14,131)	19	-	(14,112)
Финансови приходи	6,553	-	-	6,553
Финансови разходи	(22,514)	25	-	(22,489)
Печалба от нетна парична позиция от преизчисления при свръхинфлационни икономики	1,690	(125)	-	1,565
Загуба от асоциирани дружества	(736)	63	-	(673)
Загуба от освобождаване от дъщерни дружества	(11)	-	-	(11)
Разход за данък върху печалбата	(5,179)	7	13	(5,159)
Нетна печалба за годината	32,638	262	(121)	32,779
Други компоненти на всеобхватния доход:				
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>	(435)	-	-	(435)
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>	(1,623)	13	-	(1,610)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	(2,058)	13	-	(2,045)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	30,580	275	(121)	30,734

з) в отчета за паричните потоци за 2013 г.:

<i>Ефекти по преизчислени статии</i>	<i>Оригинално отчетено</i>	<i>Промяна в счетоводната политика МСФО 11</i>	<i>Преизчислено</i>
	2013 BGN'000	BGN'000	2013 BGN'000
	оригинален		преизчислен
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти	857,875	(1,590)	856,285
Плащания на доставчици	(679,322)	1,380	(677,942)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване	(70,866)	272	(70,594)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(46,965)	29	(46,936)
Курсови разлики, нетно	(971)	8	(963)
Други постъпления/(плащания), нетно	(3,094)	25	(3,069)
		124	
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупки на имоти, машини и оборудване	(35,967)	8	(35,959)
Постъпления от продажби на имоти, машини и оборудване	428	(1)	427
Плащания за придобиване на дялове в съвместни дружества, нетно от получени парични средства	(494)	494	-
Покупки на инвестиции в асоциирани дружества и съвместни дружество	(1,033)	(499)	(1,532)
Предоставени заеми на свързани предприятия	(15,153)	(59)	(15,212)
Получени лихви по предоставени заеми и депозити	2,454	(1)	2,453
		(58)	
Парични потоци от финансова дейност			
Получени заеми от други предприятия	787	(61)	726
Получени дарения от публични институции	3,786	1	3,787
		(60)	
Ефект от преизчисления при свръхинфлационни икономики	(484)	(9)	(493)
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	10,843	(3)	10,840
Отписани парични средства и парични еквиваленти към 31.12.2013 г.		25	
Общо намаление в паричните средства и паричните еквиваленти към 31.12.2013 г.		22	

4. ПРИХОДИ

Приходите на Групата включват:

	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Стоки	581,144	493,482
Готова продукция	259,373	267,654
Общо	840,517	761,136

Приходи от продажби на стоки по видове:

	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Таблетни форми	286,188	230,277
Ампулни форми	153,311	135,074
Консумативи, превързочни материали и апарати	36,250	36,639
Капки	33,760	24,755
Сиропни форми	25,339	13,203
Унгвенти	17,511	11,094
Козметични стоки	7,916	12,318
Хранителни добавки и билки	3,139	9,954
Други	17,730	20,168
Общо	581,144	493,482

Приходи от продажби на готова продукция по видове:

	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Таблетни форми	171,963	180,601
Ампулни форми	35,430	35,119
Сиропни форми	13,881	14,951
Лиофилни продукти	11,028	9,198
Унгвенти	8,988	7,725
Капки	4,843	4,552
Спринцовки	1,653	3,319
Други	11,587	12,189
Общо	259,373	267,654

5. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО

Другите доходи и загуби от дейността, нетно включват:

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Предоставени услуги	10,549	5,333
Наеми	798	776
Услуги по социална дейност и мероприятия	761	168
Правителствени финансираня	749	573
Постъпления от неустойки	389	131
Печалба от продажба на дълготрайни активи	337	23
Получени застрахователни обезщетения	75	6
Печалба/(загуба) от продажба на материали	66	(268)
Отписани задължения	35	144
Загуба от промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти (<i>Приложение № 19</i>)	(23)	(39)
Нетни загуби от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	(8,686)	(2,775)
Други	415	821
Общо	5,465	4,893

Нетните загуби от курсови разлики за 2014 г. са формирани основно от обезценката на украинската гривна спрямо българския лев с около 43% към 31.12.2014 г. спрямо 31.12.2013 г.

Предоставените услуги включват:

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Лабораторни услуги	6,879	2,493
Реклама и маркетинг	1,331	744
Други	2,339	2,096
Общо	10,549	5,333

6. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ*Разходите за материали* включват:

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Основни материали	70,225	62,401
Резервни части, лабораторни и технически материали	7,387	6,427
Електроенергия	5,370	5,597
Топлоенергия	4,472	4,364
Горива и смазочни материали	3,574	3,931
Обезценка на материали (<i>Приложение № 10</i>)	880	226
Вода	856	889
Брак на материали	434	129
Други	3,136	3,184
Общо	96,334	87,148

Разходите за основни материали включват:

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Субстанции (активни съставки)	34,799	31,226
Опаковъчни материали	12,340	9,498
Течни и твърди химикали	8,351	6,371
Алуминиево фолио	3,786	5,472
Билки	3,135	2,242
Ампули	3,031	2,384
Полипропилен, полиетилен, полистирол	1,202	1,583
Сакове за разтвори	647	1,120
Други	2,934	2,505
Общо	70,225	62,401

7. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Реклама	18,952	17,660
Консултантски услуги	9,561	7,537
Наеми	6,307	6,004
Поддръжка на сгради и оборудване	4,042	3,062
Спедиторски и транспортни услуги	3,977	2,984
Изработка на медикаменти	3,688	2,970
Услуги по регистрации на медикаменти	1,962	1,282
Абонаментни такси	1,812	1,555
Местни данъци и такси	1,734	1,400
Банкови и регулаторни такси	1,577	1,748
Услуги по граждански договори	1,478	1,518
Логистични услуги	1,316	522
Охрана	1,253	1,266
Застраховки	1,243	987
Данъци върху разходите	1,159	704
Съобщения и комуникации	1,022	951
Ремонт на автомобили	896	835
Медицинско обслужване	753	733
Комисионни възнаграждения	288	203
Преводи на документация	267	366
Унищожаване на лекарства	249	445
Други	3,671	3,950
Общо	67,207	58,682

8. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Текущи възнаграждения	61,084	56,017
Други възнаграждения	756	428
Вноски по социалното осигуряване	12,828	11,492
Социални придобивки и плащания	3,807	3,804
Тантиеми	979	1,105
Начислени суми за непозвани отпуски	800	713
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	149	227
Начислени разходи за дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране (<i>Приложение № 32</i>)	477	977
Общо	80,880	74,763

9. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>2013</i> <i>BGN'000</i>
Представителни мероприятия	3,506	3,296
Начислена /(възстановена) обезценка на текущи активи, нетно (Приложение № 10)	3,336	3,806
Командировки	1,905	1,596
Непризнат данъчен кредит	2,446	213
Брак и липса на стоки	817	1,215
Отписани вземания	470	623
Обучения	454	382
Брак на дълготрайни активи	418	377
Дарения	394	541
Брак и липси на готова продукция и незавършено производство	377	649
Присъдени суми по съдебни дела	61	123
Плащания за данъци и лихви по данъци	53	776
Други	935	515
Общо	15,172	14,112

10. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ

Разходите за обезценка на вземания, незавършено производство, продукция и стоки, нетно включват:

	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>2013</i> <i>BGN'000</i>
<i>Обезценка на вземания</i>	2,305	3,561
<i>Възстановена обезценка на вземания</i>	<i>(1,601)</i>	<i>(1,202)</i>
Нетно изменение на обезценките по вземания (Приложение № 9, №25, № 26 и № 27)	704	2,359
Обезценка на вземания по предоставени аванси	119	12
Обезценка на продукция	2,400	999
Обезценка на стоки	76	429
Обезценка на вземания по предоставени търговски заеми	37	7
	3,336	3,806
Обезценка на материали (Приложение № 6)	880	226
Общо обезценка на текущи активи	4,216	4,032

11. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Разходите за обезценка на нетекущи активи включват:

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Обезценка на имоти, машини и оборудване (<i>Приложение № 17</i>)	378	2,758
Обезценка на репутация (<i>Приложение № 18</i>)	116	140
Общо	494	2,898

12. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Приходи от лихви по предоставени заеми	2,723	3,700
Приходи от лихви по просрочени търговски вземания	2,484	2,452
Приходи от лихви по банкови депозити	79	8
Приходи от дялово участие (дивиденди)	59	393
Нетна печалба от операции с инвестиции в ценни книжа	47	-
Общо	5,392	6,553

13. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Разходи за лихви по получени заеми	8,800	8,404
Нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута	7,646	1,197
Банкови такси по заеми и гаранции	720	684
Разходи за лихви по финансов лизинг	340	367
Обезценка на инвестиции на разположение и за продажба	88	6,769
Нетна загуба от операции с инвестиции в ценни книжа	-	5,068
Общо	17,594	22,489

Нетната загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута за 2014 г. са формирани основно от обезценката на украинската гривна спрямо българския лев с около 43% към 31.12.2014 г. спрямо 31.12.2013 г.

14. ПЕЧАЛБИ/ЗАГУБИ ОТ АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>2013</i> <i>BGN'000</i>
Дял в печалбите/(загубите) от асоциирани дружества, нетно	546	(736)
Дял в (загубите)/печалбите от съвместни дружества	(236)	63
	<u>310</u>	<u>(673)</u>

Печалбите/(загубите) от асоциирани дружества включват:

	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>2013</i> <i>BGN'000</i>
Дял на Групата в текущата (загуба)/печалба на асоциирани дружества	(61)	105
Ефект от оценка на предходно държани дялове по справедлива стойност при придобиването на значително влияние в дружествата от Групата	607	-
Ефект от оценка на предходно държани дялове по справедлива стойност при придобиването на контрол в дружествата от Групата	-	(841)
Общо	<u>546</u>	<u>(736)</u>

(Загубите)/печалбите от съвместни дружества включват:

	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>2013</i> <i>BGN'000</i>
Дял на Групата в текущата(загуба)/печалба	(236)	63

15. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Консолидиран отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>2013</i> <i>BGN'000</i>
Данъчна печалба за годината на дружествата от Групата	30,743	66,626
Преоценъчен резерв, включен като увеличение в ГДД	(261)	(263)
Данъчна печалба за годината, намалена с преоценъчния резерв	<u>30,482</u>	<u>66,363</u>
Текущ разход за данък върху печалбата за годината – 10 %, 15%, 15.35%, 18%, 19% , 23% (2013 г.: 10 %, 15%, 15.35%, 18%, 19% , 23%)	4,481	7,331
Разход за данък за минали периоди	-	37
<i>Отсрочени данъци върху печалбата</i>		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	467	(2,205)
Промяна в данъчната ставка – Украйна (2013 г.: Украйна)	134	(4)
Общо разход за данък от печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	<u>5,082</u>	<u>5,159</u>

Равнение на разхода за данък върху печалбата определен спрямо консолидирания счетоводен резултат	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
<i>Счетоводна печалба за годината</i>	29,199	37,938
Данък върху печалбата – 10 %, 15%, 15.35%, 18%, 19% , 23% (2013 г.: 10 %, 15%, 15.35%, 18%, 19% , 23%)	(2,090)	(3,244)
<i>От непризнати суми по данъчни декларации</i>		
Свързани с увеличения	(2,632)	(2,912)
Свързани с намаления	1,923	1,073
Данъчна загуба от текущата година, върху която не е признат актив по отсрочени данъци	(2,284)	(238)
Признати отсрочени данъци по временни разлики от предходни периоди	135	195
Разход за данък за минали периоди	-	(37)
Промяна в данъчната ставка - Украйна (2013 г.: Украйна)	(134)	4
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	(5,082)	(5,159)

Данъчните ефекти относно другите компоненти на всеобхватния доход са както следва:

	2014			2013		
	Стойност преди данък	Икономия от /(Разход за) данък	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Икономия от /(Разход за) данък	Стойност нетно от данък
<i>Компоненти, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>						
Загуба от преоценки на имоти, машини и оборудване	(46)	3	(43)	(353)	35	(318)
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(479)	-	(479)	(117)	-	(117)
	(525)	3	(522)	(470)	35	(435)
<i>Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата</i>						
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажби	274	-	274	(217)	-	(217)
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	(274)	-	(274)	(1,393)	-	(1,393)
	-	-	-	(1,610)	-	(1,610)
Друг всеобхватен доход за годината	(525)	3	(522)	(2,080)	35	(2,045)

16. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Другите компоненти на всеобхватния доход включват:

	Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към Групата		Други компоненти на всеобхватния доход, отнасящи се към неконтролиращото участие		Общо други компоненти на всеобхватния доход	
	2014 BGN '000	2013 BGN '000	2014 BGN '000	2013 BGN '000	2014 BGN '000	2013 BGN '000
Компоненти, които нама да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Загуба от преоценки на имоти, машини и оборудване	(3)	(353)	(43)	-	(46)	(353)
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(479)	(120)	-	3	(479)	(117)
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба:						
Печалби възникнали през годината	366	633	45	(119)	411	514
Намалени с: Рекласификационни корекции на (печалби)/загуби, включени в печалбата или загубата за текущата година	(137)	(720)	-	(11)	(317)	(731)
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности	313	(844)	(587)	(549)	(274)	(1,393)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	-	35	3	-	3	35
Друг всеобхватен доход за годината	60	(1,369)	(582)	(676)	(522)	(2,045)

17. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	<i>Земя и сгради</i>		<i>Мадини съоръжения и оборудване</i>		<i>Други</i>		<i>В процес на придобиване</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	192,498	141,410	184,016	128,032	43,106	41,107	7,532	81,946	427,152	392,495
Придобити	5,535	7,220	5,253	4,112	2,920	3,588	13,466	25,651	27,174	40,571
Придобити активи в новопридобити дъщерни дружества	-	338	-	139	-	132	-	145	-	754
Ефекти от валутни и свръхинфлационни преизчисления	(45)	61	14	18	4	(2)	-	(2)	(27)	75
Отписани	(3,884)	(248)	(1,186)	(1,405)	(4,897)	(3,874)	(315)	(761)	(10,282)	(6,288)
Отписана отчетна стойност на активи при освобождаване на дъщерни дружества	(9)	-	(71)	-	(22)	-	-	-	(102)	-
Обезценка	-	(379)	(274)	(74)	(98)	(2)	-	-	(372)	(455)
Трансфер към имоти, мадини и съоръжения	467	44,096	6,682	53,194	910	2,157	(8,059)	(99,447)	-	-
Салдо на 31 декември	194,562	192,498	194,434	184,016	41,923	43,106	12,624	7,532	443,543	427,152
Натрупана амортизация и обезценка										
Салдо на 1 януари	20,614	13,893	77,816	67,379	21,994	19,196	-	-	120,424	100,468
Начислена амортизация за годината	5,978	4,307	12,573	11,491	6,323	4,911	-	-	24,874	20,709
Обезценка	-	2,291	6	12	-	-	-	-	6	2,303
Ефекти от валутни и свръхинфлационни преизчисления	1,988	137	2,627	195	875	54	5	-	5,495	386
Отписана амортизация	(1,027)	(14)	(1,115)	(1,261)	(4,118)	(2,167)	(1)	-	(6,261)	(3,442)
Отписана амортизация на активи при освобождаване на дъщерни дружества	-	-	(24)	-	(8)	-	-	-	(32)	-
Салдо на 31 декември	27,553	20,614	91,883	77,816	25,066	21,994	4	-	144,506	120,424
Балансова стойност на 31 декември	167,009	171,884	102,551	106,200	16,857	21,112	12,620	7,532	299,037	306,728
Балансова стойност на 1 януари	171,884	127,517	106,200	60,653	21,112	21,911	7,532	81,946	306,728	292,027

Към 31.12.2014 г. дълготрайните материални активи на Групата включват: земи на стойност 43,664 х.лв. (31.12.2013 г.: 44,281 х.лв.) и сгради с балансова стойност 123,345 х.лв. (31.12.2013 г.: 127,351 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември включват:

- предоставени аванси – 4,345 х.лв. (31.12.2013 г.: 5,290 х.лв.);
- доставка на оборудване – 3,514 х.лв. (31.12.2013 г.: 846 х.лв.);
- реконструкция на сгради – 1,368 х.лв. (31.12.2013 г.: 588 х.лв.);
- разходи по изграждане на нови сгради – 3,256 х.лв. (31.12.2013 г.: 295 х.лв.);
- други – 136 х.лв. (31.12.2013 г.: 776 х.лв.).

Финансов лизинг

Балансовата стойност на дълготрайните материални активи (транспортни средства) на Групата, получени на финансов лизинг към 31.12.2014 г. е в размер на 3,883 х.лв. (31.12.2013 г.: 5,433 х.лв.).

Оперативен лизинг

Групата е предоставила за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани лица с балансова стойност към 31.12.2014 г. в размер на 3,388 – х.лв. (31.12.2013 г.: 3,368 х. лв.). Също така са предоставени под наем на трети лица дълготрайни материални активи с балансова стойност към 31.12.2014 г. в размер 324 х.лв. (31.12.2013 г.: 844 х.лв.).

Други данни

Към 31.12.2014 г. има учредени тежести върху дълготрайни материални активи на Групата във връзка с получени заеми (*Приложение № 30 и № 35*), както следва:

- Земи и сгради с балансова стойност съответно 26,629 х.лв. и 83,743 х.лв. (31.12.2013 г.: съответно 25,853 х.лв. и 95,246 х.лв.);
- Залози на съоръжения с балансова стойност – 739 х.лв. (31.12.2013 г.: 829 х.лв.);
- Залози на оборудване, транспортни средства и инвентар – 34,894 х.лв. (31.12.2013 г.: 48,039 х.лв.);
- Залози на активи в процес на придобиване – 168 х.лв. (31.12.2013 г.: няма).

Преоценка на имоти, машини и оборудване по справедлива стойност

Към 31.12.2011 г. е извършен цялостен преглед и оценка за ценови промени на дълготрайните материални активи на Групата със съдействието на независими лицензирани оценители. В резултат на този преглед е направена последната преоценка на имотите, машините и оборудването, резултатите от която са отразени в консолидирания финансов отчет.

При тази преоценка са приложени следните два основни подхода и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове (групи) дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „метод на пазарните аналози” - за земята и сградите, за които има реален пазар, наблюдават се аналогови имоти и сделки с тях, и е на лице база за сравнимост - за справедлива стойност е приета коригираната пазарна цена, определена по сравнителния метод;
- „Подход базиран на вещната стойност на активите” чрез „метод на амортизирана възстановителна стойност” - за специализираните сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогови активи - за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност при актуални доставни цени, и при хипотеза за тяхното обичайно използване в технологично - обвързан производствено-стопански процес /вкл. срок/ и като са отчетени: физическо износване, функционално и икономическо обезценяване.

От направената преоценка тогава е признат преоценъчен резерв в размер на 3,099 х.лв., нетно от обезценката.

Към 31.12.2014 г. ръководството на Групата отново е направило анализ на ценовите промени за ключовите му дълготрайни материални активи и е определило, че не са налице условия

и основание за извършване на нова преценка на активите преди изтичане на приетия обичаен период (Приложение № 2.10).

18. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Репутация		Права върху интелектуална собственост		Програмни продукти		Други		В процес на придобиване		Общо	
	2014 BGN'000	2013 BGN'000	2014 BGN'000	2013 BGN'000	2014 BGN'000	2013 BGN'000	2014 BGN'000	2013 BGN'000	2014 BGN'000	2013 BGN'000	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Отчетна стойност												
Салдо на 1 януари	21,912	21,846	13,552	10,249	8,383	5,676	3,344	2,441	909	2,559	48,100	42,771
Придобити	-	271	53	27	1,814	320	-	-	665	873	2,532	1,491
Придобити активи в дъщерни дружества	-	-	-	3,047	-	400	-	916	-	-	-	4,363
Ефекти от валутни и свръхинфлационн и преизчисления	(1,797)	(215)	(262)	(150)	(28)	-	2	16	-	-	(2,085)	(349)
Трансфер	-	-	287	381	191	2,065	-	-	(478)	(2,446)	-	-
Ефект от промяна в счетоводна политика	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Отписана отчетна стойност на активи при освобождаване на дъщерни дружества	(12)	-	(905)	-	-	-	-	-	-	-	(917)	-
Отписани	-	-	(747)	(2)	(3)	(78)	-	(29)	-	(77)	(750)	(186)
Салдо на 31 декември	20,103	21,912	11,978	13,552	10,357	8,383	3,346	3,344	1,096	909	46,880	48,100
Натрупана амортизация и обезценка												
Салдо на 1 януари	9,069	8,929	5,616	3,948	4,082	3,109	972	649	14	-	19,753	16,635
Начислена амортизация за годината	-	-	1,768	1,667	1,122	1,001	474	322	4	7	3,368	2,997
Обезценка	116	140	-	-	-	-	-	-	-	-	116	140
Ефекти от валутни и свръхинфлационн и преизчисления	-	-	83	3	24	3	118	1	12	7	237	14
Отписана амортизация на активи при освобождаване на дъщерни дружества	-	-	(383)	-	-	-	-	-	-	-	(383)	-
Отписана амортизация	-	-	(399)	(2)	-	(31)	-	-	-	-	(399)	(33)
Салдо на 31 декември	9,185	9,069	6,685	5,616	5,228	4,082	1,564	972	30	14	22,692	19,753
Балансова стойност на 31 декември	10,918	12,843	5,293	7,936	5,129	4,301	1,782	2,372	1,066	895	24,188	28,347
Балансова стойност на 1 януари	12,843	12,917	7,936	6,301	4,301	2,567	2,372	1,792	895	2,559	28,347	26,136

Правата върху интелектуална собственост включват основно продукти от развойна дейност, свързани с лекарствени субстанции (активни съставки) и форми и придобити патенти и търговски марки. В общия обем на интелектуалната собственост на Групата най-голям е дялът на

вътрешносъздадените търговски марки, които не са капитализирани в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Търговските марки предоставят изключителни права върху наименованията на лекарствените продукти, като с най-голям относителен дял в продажбите на Групата са: Карсил, Темпалгин, Бронхолитин, Табекс, Аналгин, Трибестан, Вицетин, Сиднофарм, Антистенокардин, Спазмалгон, Софтензиф, Хлофадон, Хлофазолин, Софафаилин, Сопрал, Вазопрен, Бусколизин, Нивалин, Марославин, Димекс, Алергозан, Аминалон.

Капитализирани в резултат на осъществени бизнес-комбинации търговски марки са: Пробиотик, Лаксомуцил, Алфалипоин, Инфлурекс и др. Притежаваният патент е за производство на лекарствена форма, съдържаща Ренитидин.

Другите нематериални активи включват основно придобити при бизнес-комбинации ексклузивни договори с контрагенти, лицензии и дистрибуторска мрежа.

Обезценка на репутация

Ръководството на Групата е направило необходимите процедури за извършване на задължителния тест за обезценка на признатите в консолидиран годишен отчет за финансовото състояние репутации по придобиването на дъщерните дружества. За целта е прието, че всяко отделно дружество се явява в качеството на “обект генериращ парични потоци”.

Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независим лицензиран оценител, като е направен подробен преглед дали са настъпили събития и факти, явяващи се индикатори за промени в направените предположения и преценки към 31.12.2014 г.

Като база за прогнозите на парични потоци (преди данъци) са използвани финансовите бюджети, разработени от ръководствата на съответните дружества и на Групата като цяло, покриващи от три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието и реструктурирането на дейностите в рамките на Групата. Възстановимата стойност на всеки обект, генериращ парични потоци, е определена на база “стойност в употреба”. Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност на всеки обект са в следните диапазони:

- норма на растеж в три (или пет) годишния период – от 0% до 20%;
- норма на растеж на EBITDA – основно в диапазона от минус 0.06% до 244%;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 0%;
- дисконтова норма (на база WACC) – от 8.30% до 32.20%.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията са определени конкретно за всяко дружество, носител на репутация, третирано като отделна единица, генерираща парични потоци, и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете.

Тестовите и преценките на ръководството на Групата за обезценка на признатите репутации са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономическите изгоди, които Групата очаква да получи от дъщерните дружества, вкл. чрез използването на техните вътрешно-създадени търговски марки, търговски и промишлен опит и генерираните и очакваните в бъдеще от тях обеми приходи, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари (разработване и запазване), очакванията за бъдещи продажби и реструктуриране на дейността и пр.

Към 31.12.2014 г.: призната е обезценка на репутация общо в размер на 116 х.лв. за 6 дъщерни дружества в Беларус.

Към 31.12.2013 г.: призната е обезценка на репутация общо в размер на 140 х.лв. за дъщерно дружество в Беларус.

19. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	2014	2013
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	10,526	7,110
Придобити	103	3,359
Капитализирани разходи	-	99
Отписани	-	(3)
Нетна загуба от корекция до оценка по справедлива стойност, включена в печалбата или загубата (<i>Приложение № 5</i>)	(23)	(39)
Салдо на 31 декември	10,606	10,526

Инвестиционните имоти представляват сгради и прилежащи земи към тях, специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем. По група активи са както следва:

<i>Група активи</i>	31.12.2014	31.12.2013
	BGN '000	BGN '000
Складови помещения	3,787	3,851
Офиси	3,900	3,859
Производствени сгради	2,492	2,382
Социални обекти	427	434
Общо	10,606	10,526

Към 31.12.2014 г. има учредени тежести върху инвестиционни имоти - ипотека на офиси в размер на 1,199 х.лв. (31.12.2013 г.: 1,197 х.лв.).

Оценки по справедлива стойност

Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на групите инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности на Ниво 2 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване.

Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема и се дължи на прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва

регулярно към датата на всеки финансов отчет. Измерването на справедливата стойност е реализирано със съдействието на независими лицензирани оценители.

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на инвестиционните имоти, оценени на Ниво 2:

	<i>Складови помещения</i>	<i>Офиси</i>	<i>Производствени сгради</i>	<i>Социални обекти</i>	<i>Общо</i>
Салдо на 1 януари 2013	3,773	1,539	1,361	437	7,110
Покупки и капитализирани разходи	94	2,332	1,032	-	3,458
Отписани	-	-	(3)	-	(3)
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата- нереализирана (Приложение № 5)	(16)	(12)	(8)	(3)	(39)
Салдо на 31 декември 2013	3,851	3,859	2,382	434	10,526
Покупки и капитализирани разходи	-	-	103	-	103
Отписани	-	-	-	-	-
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата- нереализирана (Приложение № 5)	(64)	41	7	(7)	(23)
Салдо на 31 декември 2014	3,787	3,900	2,492	427	10,606

Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на всички групи от състава на инвестиционните имоти Ниво 2, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Групи активи Ниво 2	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Складови помещения	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвръщаемост б. Срок на реализация на наемни сделки
Производствени сгради	<i>б. Разходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна - амортизирана възстановима стойност (като помощна поддържаща оценка)	Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози на машини и съоръжения
Офиси	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвръщаемост б. Срок на реализация на наемни сделки
Социални обекти	<i>б. Пазарен подход</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните аналози (като помощна оценка)	Извършени корекции за сравнимост

20. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN '000</i>
Инвестиции в асоциирани дружества	7,672	1,002
Инвестиции в съвместни дружества	4,715	638
Общо	<u>12,387</u>	<u>1,640</u>

20.1. Придобиване на дял в асоциирано дружество

Към 31.12.2014 г. асоциираното дружество Медика АД е с предмет на дейност производство и търговия с фармацевтични продукти.

Дружество	% участие	Цена на придобиване BGN'000	Дата на придобиване на дялове
Медика АД	24.38	7,272	04.11.2014 г.

Към 31.12.2013 г. асоциираното дружество БООО СпецАфармация, Беларус е с предмет на дейност търговия с фармацевтични продукти.

Дружество	% участие	Цена на придобиване BGN'000	Дата на придобиване на дялове
БООО СпецАфармация	38	1,033	03.09.2013 г.

Движението на инвестициите в асоциираните дружества е представено по-долу:

	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>2013</i> <i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари	<u>1,002</u>	<u>582</u>
Придобиване на акции	4,109	4,503
Преизчисление на предходно държани дялове по справедлива стойност при придобиването на значително влияние в дружествата от Групата (<i>Приложение № 14</i>)	607	(841)
Трансфер от инвестиции на разположение и за продажба (<i>Приложение № 21</i>)	3,882	-
Трансфер към дъщерни дружества	-	(4,052)
Трансфер към съвместни дружества	(1,974)	-
Дял в текущата (загуба)/печалба за годината	(61)	105
Ефекти от валутни и свръхинфлационни преизчисления	107	705
Салдо към 31 декември	<u>7,672</u>	<u>1,002</u>

Делът на Групата в резултатите на асоциираните дружества и техните агрегирани активи (включително репутация) и пасиви е както следва:

31.12.2014 г.	Дял в	Дял в	Дял в	Дял в	Участие
	активите	пасивите	приходите	печалбата/ (загубата)	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	%
Медика АД	7,141	684	710	(61)	24.38
31.12.2013 г.	Дял в	Дял в	Дял в	Дял в	Участие
	активите	пасивите	приходите	печалбата/ (загубата)	
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	%
БООО СпецАфармация	450	339	624	(268)	38

Инвестицията в асоциираното дружество към 31 декември 2014 г. включва и призната репутация в размер на 196 х.лв. (31 декември 2013 г.: 455 х.лв.).

20.2. Придобиване на дял в съвместни дружества

Към 31.12.2014 г. съвместни дружества са:

Дружество	%	Цена на	Дата на
		BGN'000	
ООО Виватон плюс	50%	501	20.12.2012 г.
ООО Мед-дент	50%	622	17.12.2013 г.
ООО Беллерофон	50%	430	21.11.2014 г.
БООО СпецАфармация	50%	2,005	20.01.2014 г.
ЗАО Интерфарм	50%	1,682	31.12.2014 г.

Към 31.12.2013 г. съвместни дружества са:

Дружество	%	Цена на	Дата на
		BGN'000	
ООО Виватон плюс	50%	311	20.12.2012 г.
ООО Мед-дент	50%	499	17.12.2013 г.

Предметът на дейност на придобитите съвместни дружества е оповестен в *Приложение № 1*.

Групата е придобила индиректен дял в ООО Мед-дент, ООО Виватон плюс, ООО Беллерофон и БООО СпецАфармация в Беларус чрез закупуването на 50% дял от капитала им (съвместен контрол). Придобиването е извършено отстрана на дъщерното дружество Бриз СИА, Латвия.

Групата е загубила през 2014 г. контрол над дъщерното дружество ЗАО Интерфарм, Беларус. Остатъчната задържана инвестиция е трансформирана в съвместно дружество (Приложение № 45).

Движението на инвестициите в съвместни дружества е представено по-долу:

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари	638	255
Придобиване на акции	430	498
Увеличение на капитала	310	-
Трансфер от асоциирани дружества	1,974	-
Трансфер от дъщерни дружества	1,682	-
Дял в текущата (загуба)/печалба за годината	(236)	63
Ефекти от сделки с дружества от Групата	(62)	-
Ефекти от валутни преизчисления	(21)	(178)
Салдо към 31 декември	4,715	638

20.3 Обща информация за съвместните дружества/предприятия

Към 31 декември Групата упражнява съвместен контрол в пет дружества. Инвестициите в съвместните дружества са оценени в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал и са както следва:

Наименование на дружеството	Предмет на дейност	Държава	Балансова стойност на инвестицията	Дял на участието в собствеността	Балансова стойност на инвестицията	Дял на участието в собствеността
			<u>31.12.2014</u>	<u>31.12.2014</u>	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2013</u>
ООО Виватон плюс	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	161	50.00%	140	50.00%
ООО Мед-дент	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	508	50.00%	498	50.00%
БООО СпецАфармация	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	1,857	50.00%	-	0%
ООО Беллерофон	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	424	50.00%	-	0%
ЗАО Интерфарм	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	1,765	50.00%	-	0%
			4,715		638	

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация за всяко съществено за Групата съвместно дружество/предприятие.

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 година

<i>Финансови показатели</i>	<i>31.12.2014</i>					<i>31.12.2013</i>	
	<i>Виватон плюс ООО</i>	<i>Мед-дент ООО</i>	<i>СпецАфар- мация БООО</i>	<i>Белле- рофон ООО</i>	<i>Интер- фарм ЗАО</i>	<i>Виватон плюс ООО</i>	<i>Мед-дент ООО</i>
<i>Обобщена информация от отчета за финансовото състояние</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Текущи активи, в т.ч.:	742	326	777	358	893	676	258
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	21	8	24	36	25	34	9
Нетекущи активи	410	84	399	242	593	728	273
Текущи задължения, в т.ч.:	(1,135)	(225)	(617)	(284)	(331)	(1,232)	(270)
<i>Текущи финансови пасиви (с изключение на търговските и други задължения и провизии)</i>	(66)	(12)	(40)	(13)	(101)	(55)	-
Нетекущи задължения, в т.ч.:	(60)	(12)	(99)	(40)	(104)	(93)	(54)
<i>Нетекущи финансови пасиви (с изключение на търговските и други задължения и провизии)</i>	(60)	(12)	(32)	(40)	(104)	(93)	(45)
Нетни активи	(43)	173	460	276	1,051	79	207

<i>Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход</i>	<i>2014</i>		<i>2014</i>		<i>2014</i>		<i>2013</i>	
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Приходи	3,659	1,725	4,490	987	6,724	3,105	734	
<i>Разход за амортизация на материални и нематериални активи</i>	(103)	(181)	(28)	(10)	(145)	(98)	(2)	
<i>Разходи за лихви</i>	(6)	-	-	-	-	(27)	-	
<i>Разход за данък върху печалбата</i>	40	30	9	(4)	11	(15)	-	
Нетна печалба/(загуба) за годината	(314)	(143)	(55)	40	(84)	(377)	41	
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	-	-	-	-	-	-	-	
Общ всеобхватен доход за годината	(314)	(143)	(55)	40	(84)	(377)	41	
Получени дивиденди през годината от участия в съвместни дружества	-	-	-	-	-	-	-	

Равнението между обобщената финансова информация за съществените участия в съвместните дружества/предприятия и тяхната балансова стойност към 31 декември, включена в настоящия консолидиран финансов отчет е представено в таблицата по-долу:

<i>31 декември 2014 година</i>	<i>Виватон плюс ООО</i>	<i>Мед-дент ООО</i>	<i>Спец- Афармация БООО</i>	<i>Беллеро- фон ООО</i>	<i>Интерфарм ЗАО</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Нетни активи	(43)	173	460	276	1,051	1,918
Дял на Групата (%)	50.00%	50.00%	50.00%	50.00%	50.00%	50.00%
Дял на Групата в нетните активи	(21)	87	230	138	526	960
Репутация	190	436	1,650	302	1,239	3,817
Корекции от сделки с дружества от Групата	(8)	(15)	(23)	(16)	-	(62)
Балансова стойност на инвестицията	161	508	1,857	424	1,765	4,715

<i>31 декември 2013 година</i>	<i>Виватон плюс ООО</i>	<i>Мед-дент ООО</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Нетни активи	79	207	286
Дял на Групата (%)	50.00%	50.00%	50.00%
Дял на Групата в нетните активи	39	104	143
Репутация	161	394	555
Ефект от промяна на счетоводна политика	(60)	-	(60)
Балансова стойност на инвестицията	140	498	638

20.4 Обща информация за асоциираните дружества

<i>Наименование на дружеството</i>	<i>Предмет на дейност</i>	<i>Държава</i>	<i>Балансова стойност</i>	<i>Дял на участието в собствеността/ Дял в правата на глас/</i>	<i>Балансова стойност</i>	<i>Дял на участието в собствеността/ Дял в правата на глас</i>
			<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>	<i>31.12.2013</i>
Медика АД	Производство и търговия с фармацевтични продукти	България	7,672	24.38%	-	0%
БООО СпецАфармация	Търговия с фармацевтични продукти	Беларус	-	0%	1,002	38%
			7,672		1,002	

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация по отношение на всяко съществено за Групата асоциирано дружество:

Финансови показатели

Медика АД

31.12.2014

BGN'000

Обобщена информация от отчета за финансовото състояние

Текущи активи	14,758
Нетекущи активи	14,499
Текущи задължения	(2,128)
Нетекущи задължения	(641)
Нетни активи	26,488

01.11-

31.12.2014

BGN'000

Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход

Приходи	2,911
Нетна печалба за годината	189
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	(4)
Общ всеобхватен доход за годината	185

<i>Финансови показатели</i>	<i>БООО СпецАфармация 31.12.2013 BGN'000</i>
<i>Обобщена информация от отчета за финансовото състояние</i>	
Текущи активи	739
Нетекущи активи	446
Текущи задължения	(706)
Нетекущи задължения	(186)
Нетни активи	293

<i>Обобщена информация от отчета за всеобхватния доход</i>	
Приходи	1,642
Нетна печалба за годината	69
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	-
Общ всеобхватен доход за годината	69

Равнението между обобщената финансова информация за съществените участия в асоциираните дружества и тяхната балансова стойност към 31 декември, включена в настоящия консолидиран финансов отчет, е представено в таблицата по-долу:

<i>31 декември 2014 година</i>	<i>Медика АД BGN'000</i>
Нетни активи	30,694
Дял на Групата (%)	24.38%
Дял на Групата в нетните активи	7,483
Репутация	143
Други корекции	46
Балансова стойност на инвестицията	7,672

<i>31 декември 2013 година</i>	<i>БООО СпецАфармация BGN'000</i>
Нетни активи	293
Дял на Групата (%)	38%
Дял на Групата в нетните активи	111
Репутация	922
Други корекции	(31)
Балансова стойност на инвестицията	1,002

20.5 Изходящите парични потоци от придобиване на съвместен и асоциирани дружества

През 2014 година:

Парични потоци при придобиване на дялове:	BGN'000
Асоциирано дружество (Медика АД)	3,139
Съвместно дружество (ООО Спецафармация)	972
Съвместно дружество (ООО Беллерофон)	430
Съвместно дружество (ООО Виватон плюс)	190
Съвместно дружество (ООО Мед-дент)	123
	<u>4,854</u>

През 2013 година:

Парични потоци при придобиване на дялове:	BGN'000
Съвместно дружество (ООО Спецафармация)	1,033
Съвместно дружество (ООО Мед-дент)	498
	<u>1,531</u>

21. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Балансовата стойност на инвестициите по дружества е както следва:

	Страна	31.12.2014	Участие	31.12.2013	Участие
		BGN '000	%	BGN '000	%
Доверие Обединен Холдинг АД	България	2,759	14.88	2,303	14.88
Лавена АД	България	1,307	11.02	1,279	10.9
Олайнфарм АД	Латвия	1,256	0.77	1,313	0.77
Елана Фонд Паричен пазар	България	252	1.14	-	-
ОДО Аленфарм-плюс	Беларус	207	10	-	-
Хидроизомат АД	България	202	10.63	270	10.02
ООО ФАРМИКО	Беларус	172	2	-	-
ОДО СалюсЛайн	Беларус	162	10	-	-
Елана Агрокредит АД	България	102	1.95	101	1.95
ОДО ДКМ-ФАРМ	Беларус	100	2	-	-
ООО Мобил Лайн	Беларус	92	10	-	-
ООО ГаленаФарм	Беларус	86	10	-	-
ООО СЕТЪ АПТЕК	Беларус	70	2	-	-
ООО Данафарм	Беларус	39	10	-	-
ОДО Меджел	Беларус	31	10	-	-
Тодоров АД	България	26	4.7	39	4.5
Медика АД	България	-	-	2,539	10.21
Елфарма АД	България	-	-	136	19
Софарма имоти АДСИЦ	България	-	-	75	0.2
Други		105	-	132	-
Общо		<u>6,968</u>		<u>8,187</u>	

През 2014 г. Групата закупува допълнително акции в Медика АД в размер на 1,343 х.лв. и с това увеличение на участието дружеството става асоциирано за Групата (Приложение № 20).

Към 31.12.2014 г. Групата има инвестиции на разположение и за продажба в девет дружества в Беларус на обща стойност 959 х.лв. с цел поетапно придобиване на контрол или значително влияние в тези дружества за разширяване на пазарния си дял на този пазар. Те са оценени и представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване.

Към 31.12.2014 г. сумата на „други“ инвестиции на разположение и за продажба в размер на 105 х.лв. (31.12.2013 г.: 132 х.лв.) включва много малки малцинствени участия на Групата в капитала на общо осем дружества (31.12.2013 г.: десет дружества). Те са оценени и представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване.

Към 31.12.2014 г. инвестициите на разположение и за продажба, оценени по справедливата стойност, са както следва:

	брой притежавани акции	31.12.2014	справедлива стойност по консолидирания отчет за финансовото състояние BGN'000	брой притежавани акции/дялове	31.12.2013	справедлива стойност по консолидирания отчет за финансовото състояние BGN'000
		справедлива цена на акция BGN			справедлива цена на акция/дял BGN	
Доверие Обединен Холдинг АД	2,789,345	0.99	2,759	2,789,345	0.83	2,303
Олайнфарм АД	108,500	11.58	1,256	108,500	12.1	1,313
Лавена АД	29,380	44.49	1,307	29,062	44.01	1,279
Хидроизомат АД	317,901	0.64	202	299,499	0.9	270
Елфарма АД	-	-	-	95	1,431.58	136
Елана Агрокредит АД	100,000	1.02	102	100,000	1.01	101
Софарма имоти АДСИЦ	-	-	-	30,656	2.46	75
Тодоров АД	162,500	0.16	26	152,919	0.25	39
Елана Фонд	1,666.6830	0.15	252	-	-	-
Паричен пазар	-	-	-	-	-	-
Медика АД	-	-	-	1,027,561	2.47	2,539
			5,904			8,055

Таблицата по-долу представя инвестициите на разположение и за продажба на Групата, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние:

Иерархия на справедливите стойности Инвестиции на разположение и за продажба	Справедлива стойност 31.12.2014	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Доверие Обединен Холдинг АД	2,759	-	-	2,759
Лавена АД	1,307	-	1,307	-
Олайнфарм АД – Латвия	1,256	1,256	-	-
Елана Фонд Свободни Пари	252	252	-	-
Хидроизомат АД	202	-	202	-
Елана Агрокредит АД	102	102	-	-
Тодоров АД	26	26	-	-
Общо	5,904	1,636	1,509	2,759

<i>Инвестиции на разположение и за продажба</i>	<i>Справедлива стойност 31.12.2013</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Медика АД	2,539	-	-	2,539
Доверие Обединен Холдинг АД	2,303	-	-	2,303
Олайнфарм АД – Латвия	1,313	1,313	-	-
Лавена АД	1,279	-	1,279	-
Хидроизомат АД	270	-	270	-
Елфарма АД	136	-	-	136
Елана Агрокредит АД	101	101	-	-
Софарма имоти АД	75	-	75	-
Тодоров АД	39	39	-	-
Общо	8,055	1,453	1,624	4,978

Движението между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1, Ниво 2 и Ниво 3 е представено в следната таблица:

<i>Инвестиции на разположение и за продажба</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо към 1 януари 2013 година	1,182	1,040	21,085	23,307
Покупки	109	686	791	1,586
Емисии	-	174	-	174
Трансфер в дъщерни дружества	-	-	(583)	(583)
Продажби	(113)	(203)	(4,132)	(4,448)
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията <i>Финансови разходи - Нетна загуба от операции с ценни книжа</i>	1	(6)	(5,721)	(5,726)
Прехвърляния към ниво 1	-	(29)	-	(29)
Прехвърляния от ниво 2	29	-	-	29
Нереализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината (<i>Приложение № 13</i>)	-	(316)	(6,453)	(6,769)
Нереализирана печалба/(загуба), включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 16</i>)	245	278	(9)	514
Салдо към 31 декември 2013 година	1,453	1,624	4,978	8,055
Покупки	271	53	1,351	1,675
Продажби	-	(121)	(146)	(267)
Трансфер към инвестиции в асоциирани и съвместни дружества (<i>Приложение № 20</i>)	-	-	(3,882)	(3,882)
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията <i>Финансови разходи - Нетна загуба от операции с ценни книжа</i>	-	(2)	2	-
Нереализирана (загуба)/печалба, включена в текущата печалба и загуба за годината (<i>Приложение № 13</i>)	(24)	(64)	-	(88)
Нереализирана печалба/(загуба), включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 16</i>)	(64)	18	457	411
Салдо към 31 декември 2014 година	1,636	1,508	2,760	5,904

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу показва техниките за оценяване, използвани при оценките по справедлива стойност на ниво 2 и ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Подходи и техники за оценяване</i>	<i>Значими ненаблюдаеми входящи данни</i>
Ниво 2	<i>Подход на пазарните сравнения:</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните множители	-
Ниво 3	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на дисконтираните парични потоци	* прогнозен годишен темп на нарастване на приходите * следпрогнозен ръст на нарастване на приходите * прогнозен годишен темп на ръст в разходите * дисконтова норма (на база WACC)
	<i>б. Пазарен подход</i> Оценъчна техника: Метод на пазарните множители (помощна оценка)	-

Количествена информация за оценките по справедлива стойност (Ниво 3)

Таблицата по-долу представя количествена информация относно оценките по справедлива стойност, при които са използвани значими ненаблюдаеми входящи данни (Ниво 3):

<i>Техника на оценяване</i>	<i>Ненаблюдаеми входящи данни</i>	<i>Диапазон средно претеглена величина</i>	<i>Взаимовръзка между значимите ненаблюдаеми входящи данни и оценяването по справедлива стойност – чувствителност спрямо ключовите предположения</i>
<i>Дисконтирани парични потоци</i>			Приблизително оценената справедлива стойност би се увеличила (намалила), ако:
	* прогнозен годишен темп на нарастване на приходите	* 1 % (среднопретеглен 1%)	* прогнозният годишен темп на нарастване на приходите е по-висок (по-нисък);
	* следпрогнозен ръст на нарастване на приходите	* 2 % (средно претеглен 2 %)	* следпрогнозният ръст на нарастване на приходите е по-висок (по-нисък);
	* прогнозен годишен темп на ръст в разходите	* 0 % (средно претеглен 0 %)	* прогнозният годишен темп на ръст на разходите е по-нисък (по-висок);
	* дисконтова норма (на база WACC)	* 10.8 % (среднопретеглен 10.8%)	* дисконтовата норма е по-ниска (по-висока).

Анализ на чувствителността

Анализът на чувствителността на справедливата стойност на участия (акции) на разположение и за продажба Ниво 3 по отношение на значимите ненаблюдаеми входящи данни, се основава на разумно възможните промени (увеличение или намаление) с 0.5 % на всеки отделен от посочените показатели:

- а. прогнозния годишен темп на нарастване на приходите
 б. следпрогнозния ръст на нарастване на приходите
 в. прогнозния годишен темп на ръст в разходите
 г. дисконтовата норма (на база WACC)

като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от промяна на значимите ненаблюдаеми входящи данни върху: а) справедливата стойност на оценяваните активи (Ниво 3), б) текущата печалба за годината и в) собствения капитал - компонент Резерв по финансови активи на разположение и за продажба са представени в таблицата по-долу:

31.12.2014 г.

Значими ненаблюдаеми входящи данни	Справедлива стойност на участието (акции) на разположение и за продажба (Ниво 3)		Текуща печалба за годината		Собствен капитал - компонент Резерв по финансови активи на разположение и за продажба	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
Ефект в BGN'000						
31 декември 2014 година						
Прогнозен годишен темп на нарастване на приходите	54	(5)	-	(5)	54	-
Следпрогнозен ръст на нарастване на приходите	146	(130)	-	(127)	146	(3)
Прогнозен годишен темп на ръст в разходите	-	-	-	-	-	-
Дисконтова норма (на база WACC)	(185)	199	(182)	-	(3)	199

31.12.2013 г.

Значими ненаблюдаеми входящи данни	Справедлива стойност на участието (акции) на разположение и за продажба (Ниво 3)		Текуща печалба за годината		Собствен капитал - компонент Резерв по финансови активи на разположение и за продажба	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
Ефект в BGN'000						
31 декември 2013 година						
Прогнозен годишен темп на нарастване на приходите	261	(321)	72	(188)	189	(133)
Следпрогнозен ръст на нарастване на приходите	403	(359)	252	(233)	151	(126)
Прогнозен годишен темп на ръст в разходите	(1,401)	1,488	(1,379)	1,377	(22)	111
Дисконтова норма (на база WACC)	(536)	482	(399)	329	(137)	153

22. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Дългосрочните вземания от свързани предприятия към 31 декември са от дружества, свързани чрез ключов управленски персонал и под общ индиректен контрол и включват:

	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Предоставени дългосрочни заеми на свързани предприятия	32,857	25,214
Вземане по дългосрочно предоставен депозит за наем	<u>293</u>	<u>435</u>
Общо	<u>33,150</u>	<u>25,649</u>

Дългосрочните заеми са предоставени на дружества, свързани чрез ключов управленски персонал.

Условията по предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са както следва:

<i>Вид валута</i>	<i>Договорена сума</i>	<i>Падеж</i>	<i>Лихвен %</i>	<i>31.12.2014</i>		<i>31.12.2013</i>	
				<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
	<i>'000</i>				<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>
<i>евро</i>	11,831	01.12.2016	5.00%	26,038	217	22,554	1,750
<i>евро</i>	3,272	01.12.2016	5.00%	6,819	419	2,660	160
Общо				<u>32,857</u>	<u>636</u>	<u>25,214</u>	<u>1,910</u>

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции).

Вземането по дългосрочно предоставен депозит е по сключен договор за наем на административни офиси с краен срок 01.08.2022 г.

23. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Другите дългосрочни вземания на Групата към 31 декември включват:

	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Предоставени заеми	293	467
Други	<u>60</u>	<u>21</u>
Общо	<u>353</u>	<u>488</u>

Преодоставените заеми от Групата към 31.12.2014 г. са към трети лица, необезпечени и с договорен годишен лихвен процент от 8% (31.12.2013г.: от 2% до 8.08%).

24. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

<i>Материалните запаси</i> включват:	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Стоки	79,237	64,351
Готова продукция	36,414	33,969
Материали	30,464	33,886
Незавършено производство	5,986	5,754
Полуфабрикати	3,809	2,392
Общо	155,910	140,352

<i>Стоките по видове са както следва:</i>	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Таблетни форми	44,070	35,031
Ампулни форми	12,196	10,420
Сиропи	6,782	2,691
Капки	4,057	1,412
Унгвенти	3,611	2,038
Стоки в процес на доставка	245	883
Други	8,276	11,876
Общо	79,237	64,351

Наличната <i>продукция</i> към 31 декември включва:	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Таблетни форми	23,008	20,082
Ампулни форми	5,713	5,081
Сиропи	2,493	2,970
Други	5,200	5,836
Общо	36,414	33,969

<i>Материалите</i> по видове са както следва:	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Основни материали	26,804	31,141
Материали в процес на доставка	1,323	457
Спомагателни материали	485	610
Технически материали	474	413
Резервни части	372	374
Други	1,006	891
Общо	30,464	33,886

Основните материали по видове са както следва:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Субстанции (активни съставки)	14,528	20,789
Химикали	4,423	2,224
Флакони, туби и ампули	2,809	3,317
Опаковъчни материали	1,478	2,013
ПВС и алуминиево фолио	1,262	1,159
Билки	1,170	859
Други	1,134	780
Общо	26,804	31,141

Към 31.12.2014 г. са учредени особени залози върху материални запаси в размер на 81,986 х.лв. (31.12.2013 г.: 75,509 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 30, № 35 и № 41*).

25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските вземания включват:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
<i>Вземания от клиенти</i>	194,010	189,816
<i>Обезценка на несъбираеми вземания</i>	(2,382)	(2,758)
Вземания от клиенти, нетно	191,628	187,058
<i>Предоставени аванси на доставчици</i>	4,875	4,123
<i>Обезценка на аванси</i>	(173)	(54)
Предоставени аванси, нетно	4,702	4,069
Общо	196,330	191,127

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева и евро.

Обичайно дружествата от Групата договарят с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби в диапазона от 30 до 180 дни, освен ако няма определени специфични условия за падеж на определени клиенти или в случаите, когато се разработват нови пазари и продукти и се привличат нови търговски контрагенти. Групата е определила обичаен кредитен период от 180 дни, за който не начислява лихви на клиентите. Забава след този срок е приета от Групата като индикатор за обезценка. Ръководствата на дружествата от Групата преценяват събираемостта като анализират експозицията на конкретния клиент, възможностите за погасяване (на клиента и чрез обезпечението) и вземат решение относно размера, признаването и начисляването на съответна обезценка.

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
до 30 дни	56,906	53,773
от 31 до 90 дни	45,588	52,377
от 91 до 180 дни	4,907	18,419
от 181 до 365 дни	2,158	6,172
от 1 до 2 години	7	3,824
над 2 години	2,771	635
Общо	112,337	135,200

Възрастовата структура на просрочените необезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
от 31 до 90 дни	18,455	9,409
от 91 до 180 дни	8,889	4,287
от 181 до 365 дни	13,988	11,006
от 1 до 2 години	9,504	2,520
над 2 години	1,246	365
Общо	52,082	27,587

Обичайно при просрочените, но необезценени вземания, са били вече постигнати или са в процес на изготвяне споразумения за лихвено разсрочване на плащанията по тях за всеки конкретен клиент (включително санкциониращи лихви за забава).

Възрастовата структура на просрочените обезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
от 31 до 90 дни	262	822
от 91 до 180 дни	112	3,343
от 181 до 365 дни	19,697	10,042
от 1 до 2 години	8,052	9,464
над 2 години	1,468	3,358
Обезценка	(2,382)	(2,758)
Общо	27,209	24,271

Размерът на обезценката е изчислен на индивидуална база, при прилагане на техниката на дисконтираните парични потоци, с дисконтова норма, определена на база цената на привлечения ресурс на дружеството, коригирана спрямо усреднената нетна доходност и консервативни прогнози за очакваните парични потоци, определени на основата на истороята на длъжника и подписаните споразумения, респ. съдебни решения с него. Вземанията или частта от тях, за които ръководството

преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват до 100% (Приложение 2.33.4).

Към 31.12.2014 г. са учредени особени залози върху търговски вземания в размер на 88,577 х.лв. (31.12.2013 г.: 88,700 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (Приложение № 30, № 35 и № 41).

Движение на коректива за обезценка

	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Салдо в началото на годината	2,758	3,345
Отчетени обезценки	2,164	1,368
Изписани суми по несъбираеми вземания	(1,596)	(389)
Възстановена обезценка	(944)	(1,118)
Трансфер към обезценки на съдебни и присъдени вземания (Приложение № 27)	-	(448)
Ефект от преизчисление	-	-
Салдо в края годината	2,382	2,758

Предоставените аванси на доставчици са текущи, основно в лева и в евро и са за покупка на:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Услуги	1,174	1,935
Суровини и материали	2,894	1,259
Стоки	710	899
Други	97	30
Обезценка	(173)	(54)
Общо	4,702	4,069

26. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземания от свързани предприятия включват:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Вземания от дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	14,471	17,792
Вземания от дружества под общ индиректен контрол	10,385	10,703
Вземания от съвместни дружества	462	654
Общо	25,318	29,149

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Предоставени търговски заеми	22,253	25,359
Вземания по продажби на продукцията и материали	3,065	3,790
Общо	22,318	29,149

Предоставените търговски заеми на свързани предприятия по видове свързани дружества са както следва:

Предоставените търговски заеми на свързани предприятия по видове свързани дружества са както следва:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	14,475	17,726
Дружества под общ индиректен контрол	7,778	7,633
Общо	22,253	25,359

Предоставените заеми са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Лихвен %	31.12.2014		31.12.2013	
				BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
	'000			в т.ч. лихва		в т.ч. лихва	
<i>на дружества, свързани чрез ключов управленски персонал</i>							
евро	10,824	31.12.2015	4.50%	9,537	18	11,346	16
лева	34,020	31.12.2015	5.50%	3,097	9	5,662	14
лева	6,000	22.07.2015	5.50%	1,236	26	-	-
лева	1,300	31.12.2015	5.50%	477	17	551	50
лева	190	31.12.2015	5.50%	128	1	167	-
<i>на дружества под общ индиректен контрол</i>							
евро	7,661	31.12.2015	4.50%	7,632	155	7,477	-
лева	120	31.12.2015	6.00%	146	40	156	36
Общо:				22,253	266	25,359	116

Вземанията по продажби на продукцията и материали са безлихвени и са в лева и в евро.

Обичайно дружествата от Групата договарят срок на плащане на вземанията по продажби на продукцията между 90 до 180 дни, а за вземания по продажби на материали (вкл. субстанции – активни съставки) до 30 дни. Групата е определила максимален кредитен период до 365 дни, за контрагентите по продажби – свързани лица. Забава след този срок е приета от Групата като

индикатор за обезценка. Ръководствата на дружествата от Групата преценяват събираемостта като анализират конкретните вземания и състоянието на дружество-длъжник, както и обстоятелствата по забавата и възможностите за погасяване, след което вземат решение дали да се признава и начислява обезценка на индивидуална база и в какъв размер.

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
до 30 дни	970	1,947
от 31 до 90 дни	607	742
от 91 до 180 дни	86	112
от 181 до 365 дни	-	172
Общо	1,663	2,973

Възрастовата структура на просрочените необезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
от 31 до 90 дни	321	145
от 91 до 180 дни	234	92
от 181 до 365 дни	473	247
от 1 до 2 години	244	-
Общо	1,272	484

Възрастовата структура на просрочените обезценени вземания от свързани предприятия е както следва:

	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
над 1 година	271	519
Обезценка	(141)	(186)
Общо	130	333

Движение на коректива за обезценка

	<i>2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>2013</i> <i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари	186	478
Отчетени обезценки	141	186
Възстановена обезценка	(186)	(225)
Отписани обезценки по несъбираеми вземания	-	(253)
Салдо на 31 декември	141	186

Към 31.12.2014 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху вземания от свързани лица в размер на 16,229 х.лв. (31.12.2013 г.: 16,229 х.лв.) (Приложение № 35).

27. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи на Групата включват:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Съдебни и присъдени вземания	8,644	6,023
Обезценка на съдебни вземания	(4,753)	(5,226)
Съдебни и присъдени вземания, нетно	<u>3,891</u>	<u>797</u>
Данъци за възстановяване	8,580	5,614
Предплатени разходи	4,057	1,668
Правителствени финансираня (Приложение № 34)	2,604	-
Предоставени заеми на трети лица	1,517	1,242
Предоставени гаранции по съдебни дела (Приложение № 41)	863	727
Вземания по предоставени депозити като гаранции	381	705
Предоставени средства на инвестиционни посредници	125	327
Други	<u>427</u>	<u>529</u>
Общо	<u>22,445</u>	<u>11,609</u>

Съдебните и присъдени вземания са възникнали основно във връзка с продажби на държавни болнични заведения. За повечето от тях са договорени или в процес на договаряне погасителни планове. Поради тази причина ръководството на Групата е оценило необходимост само за частична обезценка на горепосочените вземания.

Към 31.12.2014 г. вземанията по правителствени финансираня размер на 2,604 х.лв. (31.12.2013 г.: няма) са възникнали във връзка с подлежащи на възстановяване извършени инвестиционни и текущи разходи по безвъзмездно финансиране по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007- 2013 г.” съгласно подадено искане за плащане с дата 11.11.2014 г. пред Министерството на икономиката и енергетиката – Главна дирекция „Европейски фондове за конкуренто-способност” (финансираща институция). (Приложение № 34)

Приключилият проект предстои да бъде одобрен от финансиращата организация през 2015 г.

Данъците за възстановяване включват:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Акциз	4,040	4,110
Данъци от печалбата	2,590	629
ДДС	1,950	840
Данъци при източника	<u>-</u>	<u>35</u>
Общо	<u>8,580</u>	<u>5,614</u>

<i>Предплатените разходи</i> включват:	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Наеми	1,714	88
Застраховки	796	603
Реклама	717	287
Абонаменти	492	364
Лицензионни и патентни такси	36	49
Ваучери	18	33
Други	284	244
Общо	4,057	1,668

Предоставените заеми на трети лица в размер на 1,517 х.лв. (31.12.2013 г.: 1,242 х.лв.) са предоставени на осем предприятия (2013 г.: девет предприятия) – контрагенти с цел оборотни средства. Годишната договорена лихва по тези заеми за 2014 г. е между 5.05 % и 8 % (2013 г.: 2 % и 8.08 %).

28. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Парични средства в разплащателни сметки	20,750	20,801
Краткосрочни депозити	3,007	3,875
Парични средства в каса	1,454	1,866
Краткосрочно блокирани парични средства	88	65
Парични средства и парични еквиваленти, представени в консолидирания отчет за паричните потоци	25,299	26,607
Блокирани парични средства по съдебни искове и по издадени банкови гаранции	1,523	527
Парични средства и парични еквиваленти, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние	26,822	27,134

Паричните средства и парични еквиваленти, с които разполага Групата са деноминирани основно в лева, евро и беларуски рубли (31.12.2013 г.: лева, евро и беларуски рубли).

Средното ниво на годишните лихвени равнища по разплащателните сметки в лева и валута е в границите от 0.01% до 1% (2013 г.: от 0.01% до 0.5%), а на депозитните сметки в лева и валута е основно в границите от 0.3% до 25% (2013 г.: от 0.3 % до 5.25%).

Към 31.12.2014 г. краткосрочно блокираните парични средства в размер на 88 х.лв. (31.12.2013 г.: 65 х.лв.) представляват основно гаранции за изпълнение.

По разплащателните сметки на Групата са блокирани парични средства основно по издадени банкови гаранции в размер на 922 х. лв. (31.12.2013: няма), както и активен обезпечителен запор по съдебно дело в размер на 598 х.лв. (372 х.щат.дол.) (31.12.2013 г: 527 х.лв.) (*Приложение № 41*).

29. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал

Към 31.12.2014 г. регистрираният акционерен капитал на СОФАРМА АД възлиза на 132,000 х.лв., разпределени в 132,000,000 акции с номинална стойност един лев за акция.

Акциите са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД и Варшавската фондова борса.

На извънредно общо събрание на акционерите, проведено на 09.01.2015 г. е взето решение за увеличение на основния капитал на Софарма АД във връзка с вливането на Българска роза – Севтополис АД в Софарма АД (*Приложение № 48*).

Обратно изкупените собствени акции са 5,329,153 броя в размер на 18,095 х.лв. (31.12.2013 г.: 5,675,342 броя в размер на 18,995 х.лв.).

Законовите резерви в размер на 33,555 х.лв. (31.12.2013 г.: 30,051 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбата на дружеството-майка и включват изцяло сумите за фонд “Резервен”.

Преоценъчният резерв - за имоти, машини и оборудване в размер на 23,754 х.лв. (31.12.2013 г.: 24,657 х.лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините, оборудването на дружествата от групата и техните справедливи стойности към датите на съответните редовни преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отчетен директно, чрез други компоненти на всеобхватния доход за годината.

Резерв по финансови активи на разположение и за продажба в размер на 1,190 х.лв. – положителна величина (31.12.2013 г.: 961 х.лв. – положителна величина) е формиран от ефектите от последваща оценка на инвестициите на разположение и за продажба до справедливата им стойност (включително консолидирания дял от изменението на този резерв в асоциирани дружества при оценката им по метода на собствения капитал).

Резервът от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности в размер на 4,335 х.лв. – отрицателна величина (31.12.2013 г.: 4,648 х.лв. – отрицателна величина) е формиран от курсовите разлики, възникнали в резултат на преизчисляването на валутата на финансовите отчети на чуждестранните дружества във валутата на представяне на Групата.

Резервът „Неразпределена печалба” включва компонент „други резерви”, който съдържа разпределени суми от реализирани печалби от минали години на дружества от Групата и компонента „натрупани печалби и загуби”.

Към 31 декември *неразпределената печалба* е в размер на 203,260 лв. (31.12.2013 г.: 195 896х.лв.), включва и признатата натрупана актюерска загуба в размер на 1,284 х.лв. (31.12.2013 г.: 975 х.лв.), отчетена при последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи във връзка с промяната в МСС 19 *Пенсионни и други доходи на наети лица*.

Основен доход на акция

	2014	2013
Средно претеглен брой акции	126,700,075	127,148,634
Нетна печалба за годината, отнасяща се към притежателите на собствения капитал на дружеството-майка (BGN'000)	20,178	29,392
Основен доход на акция (BGN)	0.16	0.23

30. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

	Договорена сума на заема	Падеж	31.12.2014			31.12.2013		
			Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
	BGN '000		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Кредитни линии и заеми за оборотни средства								
евро	1,452	31.12.2017	1,055	579	1,634	1,622	582	2,204
лева	4,250	16.04.2023	3,925	315	4,240	1,342	201	1,543
евро	450	31.12.2017	337	175	512	514	174	688
евро	113	30.11.2015	-	61	61	62	68	130
евро	690	04.01.2016	72	862	934	-	301	301
бел.рубли	300,000	12.02.2016	14	28	42	-	-	-
Инвестиционни заеми								
евро	32,000	15.04.2021	37,972	7,391	45,363	48,723	3,822	52,545
евро	2,000	30.06.2018	2,445	973	3,418	3,341	566	3,907
евро	1,800	25.07.2014	-	-	-	-	543	543
евро	1,617	30.01.2015	-	40	40	40	479	519
евро	800	09.12.2015	-	348	348	348	347	695
Общо			45,820	10,772	56,592	55,992	7,083	63,075

Групата постепенно е установила политика на ежегодно преговаряне на условията на първоначално договорени дългосрочни кредитни линии, вкл. падежните срокове. От датата на преговарянето удължените кредитни линии се представят като краткосрочни банкови заеми (Приложение № 35).

Получените заеми в евро са договорени основно при лихвен процент, определен на база EURIBOR плюс надбавка до 5 пункта (2013 г.: EURIBOR плюс надбавка до 5 пункта).

Инвестиционните кредити са с цел покупка на дълготрайни материални активи и разширение на дейността.

В полза на банките-кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти (Приложение № 17);
- Особени залози на:
  - машини и оборудване (Приложение № 17);
  - материални запаси (Приложение № 24);
  - търговски вземания (Приложение № 25);

Към 31.12.2014 г. са учредени особени залози върху вземания от свързани лица, подлежащи на консолидация и елиминирани за целите на консолидирания финансов отчет в размер на 1,481 х.лв. (31.12.2013 г.: 1,481 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 30, № 35 и № 41*).

31. АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Общото изменение на *активите и пасивите по отсрочени данъци* на Групата през съответната финансова година е както следва:

	2014	2013
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари	(1,668)	(3,341)
Придобити при покупка на дъщерно дружество	-	(789)
Признати в печалбата или загубата за годината	(601)	2,209
Признати в други компоненти на всеобхватния доход	25	35
Отписани при освобождаване от дъщерно дружество	104	-
Резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности	261	218
Салдо на 31 декември	(1,879)	(1,668)

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружествата от Групата да генерират достатъчна данъчна печалба (*Приложение № 2.33.2*).

Изменението в салдото на *активите по отсрочените данъци* за 2014 г. по обекти на временни разлики е както следва:

<i>Отсрочени данъчни активи (по временни разлики)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2014</i>	<i>Придобити при покупка на дъщерно дружество</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в други компоненти на всеобхватния доход</i>	<i>Отписани при освобождаване от дъщерно дружество</i>	<i>Резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности</i>	<i>Салдо на 31 декември 2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Нематериални активи	197	-	(26)	-	-	-	171
Инвестиции на разположение и за продажба	243	-	(139)	-	-	(4)	100
Материални запаси	4,090	-	59	-	-	13	4,162
Търговски вземания	1,476	-	(374)	-	-	(2)	1,100
Задължения към персонала при пенсиониране	696	-	(3)	-	-	-	693
Други текущи задължения	288	-	94	-	-	(7)	375
Общо	6,990	-	(389)	-	-	-	6,601

Изменението в салдото на *пасивите по отсрочените данъци* за 2014 г. по обекти на временни разлики е както следва:

<i>Отсрочени данъчни пасиви (по временни разлики)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2014</i>	<i>Придобити при покупка на дъщерно дружество</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в други компоненти на всеобхватния доход</i>	<i>Отписани при освобождаване от дъщерно дружество</i>	<i>Резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности</i>	<i>Салдо на 31 декември 2014</i>
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(7,246)	-	(458)	25	11	173	(7,495)
Нематериални активи при бизнес комбинации	(1,412)	-	246	-	93	88	(985)
Общо	(8,658)	-	(212)	25	104	261	(8,480)

Изменението в салдото на *активите по отсрочените данъци* за 2013 г. по обекти на временни разлики е както следва:

<i>Отсрочени данъчни активи (по временни разлики)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2013</i>	<i>Придобити при покупка на дъщерно дружество</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в други компоненти на всеобхватния доход</i>	<i>Отписани при освобождаване от дъщерно дружество</i>	<i>Резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности</i>	<i>Салдо на 31 декември 2013</i>
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Нематериални активи	200	-	(4)	-	-	1	197
Инвестиции на разположение и за продажба	199	-	51	-	-	(7)	243
Материални запаси	3,229	-	814	-	-	47	4,090
Търговски вземания	932	-	544	-	-	-	1,476
Задължения към персонала при пенсиониране	492	-	207	-	-	(3)	696
Други текущи задължения	67	(2)	208	-	-	15	288
Общо	5,119	(2)	1,820	-	-	53	6,990

Изменението в салдото на *пасивите по отсрочените данъци* за 2013 г. по обекти на временни разлики е както следва:

<i>Отсрочени данъчни пасиви (по временни разлики)</i>	<i>Салдо на 1 януари 2013</i>	<i>Придобити при покупка на дъщерно дружество</i>	<i>Признати в печалбата или загубата за годината</i>	<i>Признати в други компоненти на всеобхватния доход</i>	<i>Отписани при освобождаване от дъщерно дружество</i>	<i>Резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности</i>	<i>Салдо на 31 декември 2013</i>
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(7,650)	-	308	35	-	61	(7,246)
Нематериални активи при бизнес комбинации	(810)	(787)	81	-	-	104	(1,412)
Общо	(8,460)	(787)	389	35	-	165	(8,658)

Не са признати отсрочени данъчни активи за следните временни разлики (с натрупване):

	31.12.2014	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
	временна разлика	Данък	временна разлика	Данък
Данъчни загуби за приспадане	16,656	2,746	6,251	811
Обезценки на активи	16,196	1,620	13,316	1,332
Други	-	-	314	31
Общо	32,852	4,366	19,881	2,174

32. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Дългосрочните задължения към персонала към 31 декември включват:

	2014	2013
	BGN '000	BGN '000
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	3,575	3,412
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми	211	145
Общо	3,786	3,557

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружествата от Групата, опериращи основно в *България, Украйна и Сърбия*, за изплащане на обезщетения на наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда в *България* всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране (*Приложение № 2.24*).

Задълженията на работодателя към персонала при пенсиониране за дружествата извън България, са както следва:

- *Сърбия* – работодателят е задължен да изплати 3 средни работни заплати;
- *Украйна* – работодателят има задължение да изплати между 25 и 50 лв. според трудовия стаж на работника и социални пенсии, които дружеството начислява след пенсиониране на служителите поради специфични условия на труд;
- *Латвия и Беларус* – работодателят няма законово задължение към персонала при пенсиониране;
- *Полиа, САЩ и Великобритания* - Групата няма нает персонал, поради което няма и задължение.
- *Казахстан* - съгласно Казахстанското законодателство работодателят няма законово задължение към персонала при пенсиониране;

За определяне на тези задължения дружествата от Групата са направили актюерска оценка, като са ползвали услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	3,412	2,614
Разход за текущ стаж за годината	296	838
Разходи за лихви за годината	183	139
Нетна актюерска загуба, призната през периода	11	-
Разход за минал стаж във връзка с извършените съкращения на персонал	(13)	-
Плащания през годината	(518)	(296)
Ефект от преизчисление	(275)	-
Ефекти от последващи оценки за годината, в т.ч.:	479	117
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	42	72
<i>Актюерски загуби от промени в демографските предположения</i>	3	7
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	434	38
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	3,575	3,412

Начислените суми в консолидирания отчет за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	2014 BGN'000	2013 BGN'000
Разход за текущ стаж	296	838
Разход за лихви	183	139
Нетна актюерска загуба, призната през периода	11	-
Разход за минал стаж във връзка с извършените съкращения на персонал	(13)	-
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 8)	477	977
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:		
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	42	72
<i>Актюерски загуби от промени в демографски предположения</i>	3	7
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	434	38
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 16)	479	117
Общо	956	1,094

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2014 г. за дружествата в България са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 3.8% (2013 г.: 4 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2013 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2011 г. - 2013 г. (2013 г.: 2010 г. - 2012 г.);
- темп на текучество – между 0% и 20% в зависимост от пет обособени възрастови групи (2013 г.: между 0 и 16 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружествата от Групата към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството – майка ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружествата от Групата следва да наблюдават и текущо да балансират предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияла за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на ръст на заплатите, дисконтовата норма и текучеството върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви за 2014 г. и респ. върху сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

Ефекти върху размера на отчетените разходи за 2014 г. от промяна на основните предположения:

	<i>Увеличение</i> BGN '000	<i>Намаление</i> BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	47	(35)
Изменение на дисконтовата норма	(6)	12
Изменение на текучеството	(32)	30

Ефекти върху размера на отчетеното задължение към 31.12.2014 г. от промяна на основните предположения:

	<i>Увеличение</i> BGN '000	<i>Намаление</i> BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	300	(228)
Изменение на дисконтовата норма	(229)	263
Изменение на текучеството	(180)	171

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е в диапазона от 4.1 до 13.7 години.

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години е както следва:

<i>Прогнозни плащания</i>	<i>Общо</i> BGN '000
<i>Плащания през 2015 г.</i>	755
<i>Плащания през 2016 г.</i>	398
<i>Плащания през 2017 г.</i>	381
<i>Плащания през 2018 г.</i>	451
<i>Плащания през 2019 г.</i>	368
Общо	<u><u>2,353</u></u>

Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми

Към 31.12.2014 г. в стойността на дългосрочните задължения към персонала са включени и 211 х.лв. (31.12.2013 г.: 145 х.лв.), представляващи задължения към персонала, свързани с изплащането на тантиеми за период от повече от 12 м. - до 2017 г. (2013г.: до 2016 г.).

33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Към 31 декември задълженията по финансов лизинг са по отменяеми договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва, както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
До една година (<i>Приложение № 40</i>)	943	700
Над една година	<u>2,103</u>	<u>2,382</u>
Общо	<u>3,046</u>	<u>3,082</u>

Минималните лизингови плащания по финансов лизинг са дължими както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
До една година	1,023	797
От една до три години	<u>2,197</u>	<u>3,137</u>
	<u>3,220</u>	<u>3,934</u>
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	<u>(174)</u>	<u>(852)</u>
Общо	<u>3,046</u>	<u>3,082</u>

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние като „други текущи задължения” (*Приложение № 40*).

34. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Към 31 декември правителствените финансираия на дружествата от Групата включват:

	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
Дългосрочна част на правителствени финансираия	7,558	5,612
Краткосрочна част на правителствени финансираия (<i>Приложение № 40</i>)	<u>939</u>	<u>667</u>
Общо	<u>8,497</u>	<u>6,279</u>

Към 31 декември получените правителствени финансираня са от следните дружества от Групата:

	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Софарма АД	3,535	3,712
Биофарм Инженеринг АД	2,569	-
Унифарм АД	1,645	1,690
Българска роза Севтополис АД	730	850
Софарма Трейдинг АД	18	27
Общо	8,497	6,279

Правителствените финансираня са получени от дружествата в Групата по европейски оперативни програми и са свързани основно с придобиване на машини и оборудване (*Приложение № 17 и Приложение № 41*).

Краткосрочната част от финансиранията в размер на 939 х.лв. (31.12.2013 г.: 667 х.лв.) ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на консолидирания отчет за финансовото състояние и е представена като „други текущи задължения” (*Приложение № 40*).

35. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Краткосрочните банкови заеми на Групата към 31 декември са както следва:

<i>Вид валута</i>	<i>Договорена сума</i>	<i>Падеж</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>'000</i>		<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Банкови заеми (овърдрафти)</i>				
евро	20,000	31.08.2015	38,847	38,522
евро	19,000	31.08.2015	32,375	24,514
евро	10,000	31.08.2015	19,518	19,529
евро	7,000	25.06.2015	13,691	13,691
евро	10,000	14.01.2015	13,477	8,472
лева	10,000	31.08.2015	9,990	10,002
лева	10,000	31.08.2015	9,984	9,980
лева	5,000	15.06.2015	9,786	9,806
евро	5,000	25.04.2015	9,764	-
евро	7,500	25.04.2015	7,809	10,757
евро	3,000	25.04.2015	5,861	4,876
евро	3,500	03.09.2015	5,349	4,193
евро	2,050	30.10.2015	3,904	3,904
щ.д.	1,300	09.07.2016	1,964	1,425
лева	5,000	15.06.2015	1,083	5,072
лева	500	20.09.2015	263	206
бел.рубли	500,000	05.10.2016	59	-
долара	50	10.02.2016	55	-
евро	500	15.09.2014	-	677
			183,779	165,626

<i>Продължение</i>				
<i>Вид валута</i>	<i>Договорена сума</i>	<i>Падеж</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>'000</i>		<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Кредитни линии</i>				
евро	8,434	31.08.2015	15,874	15,884
лева	18,000	30.10.2015	9,965	13,041
лева	15,000	31.01.2015	4,494	7,335
евро	5,000	31.08.2015	3,119	6,628
евро	129	31.08.2015	129	129
			33,581	43,017
Общо			217,360	208,643

Получените банкови заеми в евро са договорени основно при лихвен процент, определен на база EURIBOR плюс надбавка до 3% или EONIA плюс надбавка до 2.1%, за левовите кредити – SOFIBOR плюс надбавка до 3.26% и за щатски долари – LIBOR плюс надбавка до 3.25% плаващ или фиксиран 14% (2013 г.: EURIBOR плюс надбавка до надбавка до 3.5% или EONIA плюс надбавка до 2.1%, за левовите кредити – SOFIBOR плюс надбавка до 3.75%, за щатски долари – LIBOR плюс надбавка до 3.25% плаващ или фиксиран 9.50%, и за украински гривни – 5.446%). Кредитите са за оборотни средства.

В полза на банките кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени особени залози на:

- машини и оборудване (*Приложение № 17*);
- суровини, материалии готова продукция (*Приложение № 24*);
- търговски вземания (*Приложение № 25*).

Към 31.12.2014 г. са учредени особени залози върху вземания от свързани лица, подлежащи на консолидация и елиминирани за целите на консолидирания финансов отчет в размер на 16,229 х.лв. (31.12.2013 г.: 16,229 х.лв.) като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и издадени банкови гаранции (*Приложение № 30, № 35 и № 41*).

36. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Търговските задължения</i> включват:	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Задължения към доставчици	70,624	60,236
Получени аванси от клиенти	1,128	1,197
Общо	71,752	61,433
<i>Задълженията към доставчици са към:</i>		
	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Доставчици извън РБългария	52,633	39,222
Доставчици от РБългария	17,991	21,014
Общо	70,624	60,236

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали, стоки и услуги. Средният кредитен период, за който обичайно не се начислява лихва по търговски задължения е до 180 дни.

Задълженията към доставчици са деноминирани в следните валути:

- в евро – 39,776 х.лв. (31.12.2013 г.: 29,685 х.лв.);
- в лева – 16,230 х.лв. (31.12.2013 г.: 20,978 х.лв.);
- в щатски долари – 6,510 х.лв. (31.12.2013 г.: 766 х.лв.);
- в беларуски рубли – 6,688 х.лв. (31.12.2013 г.: 6,971 х.лв.);
- в друга валута – 1,420 х.лв. (31.12.2013 г.: 1,836 х.лв.).

37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия включват:

	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Задължения към дружества свързани чрез ключов управленски персонал	175	3,013
Задължения към дружества под общ индиректен контрол	1,437	787
Задължения към дружества - основни акционери	2	22
Задължения към други свързани лица	20	-
Общо	<u>1,634</u>	<u>3,822</u>

Задълженията към свързани предприятия по видове са:

	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Задължения за доставки на стоки и материали	1,475	3,822
Други	159	-
Общо	<u>1,634</u>	<u>3,822</u>

Задълженията към свързани предприятия са изцяло за доставка на стоки и материали. Задълженията към свързани предприятия са текущи, в лева, безлихвени и не са обезпечени допълнително със специален залог или гаранция от Групата.

38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ*Задълженията към персонала и за социалното осигуряване* включват:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
Задължения към персонала, в т.ч.:	6,000	5,347
<i>текущи задължения по възнаграждения</i>	2,792	2,527
<i>Гантиеми</i>	1,810	1,537
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	1,398	1,283
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	1,514	1,384
<i>текущи задължения по вноски към социалното</i>	1,292	1,199
<i>Осигуряване</i>		
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	222	185
Общо	7,514	6,731

39. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ*Задълженията за данъци* включват:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN'000	BGN'000
ДДС	4,640	2,060
Данъци при източника	572	406
Данъци върху доходите на физическите лица	416	374
Данъци върху печалбата	245	1,531
Други	150	37
Общо	6,023	4,408

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 година

До датата на издаване на настоящия консолидиран отчет в дружествата от Групата са извършени ревизии и проверки, както следва:

Дружество	Пълна данъчна ревизия	Ревизия по ДДС	Проверка по осигурително законодателство
Софарма АД	31.12.2011	30.11.2011	30.09.2013
Софарма Трейдинг АД	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2004
Българска роза Севтополис АД	31.12.2009	31.01.2010	31.12.2008
Биофарм Инженеринг АД	31.12.2009	31.10.2010	30.04.2009
Момина крепост АД	31.12.2005	31.10.2006	31.10.2006
Фармалогистика АД	31.12.2005	31.03.2007	няма
Софарма Билдингс АДСИЦ	няма	30.11.2014	няма
Електронкомерс ЕООД	31.12.2005	30.04.2006	няма
Унифарм АД	31.12.2005	30.04.2006	31.08.2013
Иванчич и синове д.о.о	няма	31.12.2012	няма
ПАО Витамини	31.12.2013	31.12.2013	01.04.2014
ООО Софарма Украйна	31.12.2013	няма	няма
Бриз СИА	31.12.2010	28.02.2014	31.12.2014
СООО Брититрейд	31.12.2011	31.12.2011	31.12.2011
ООО Табина	31.12.2010	31.12.2010	31.12.2006
ОДО Алеан	28.02.2011	28.02.2011	28.02.2010
СООО Бризфарм	31.12.2012	31.12.2012	няма
ОДО Вестфарм	30.04.2005	30.04.2005	31.03.2004
ООО НПК Биотест	31.12.2011	31.12.2011	31.03.2007
ОДО БелАгроМед	28.02.2003	28.02.2003	30.05.2005
ЗАО Интерфарм	31.10.2007	31.10.2007	30.06.2006
ООО Виватон плюс	29.02.2012	29.02.2012	29.02.2012
ООО Мед-дент	31.12.2010	31.12.2010	31.12.2007
БООО СпецАфармация	31.03.2014	31.03.2014	31.12.2007
ООО Беллерофон	01.04.2010	01.04.2010	няма
Медика АД	31.12.2002	31.01.2013	30.06.2008

За дружествата в България данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество-данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи. За дружествата извън България данъчна ревизия се извършва както следва: в Украйна, Латвия и Беларус в тригодишен срок, в Полша и Казахстан – в петгодишен срок, в Сърбия – в десетгодишен срок и в Литва – в петгодишен срок.

40. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

<i>Другите текущи задължения</i> включват:	31.12.2014 BGN'000	31.12.2013 BGN'000
Присъдени суми по съдебни дела	1,612	1,380
Задължения по финансов лизинг (<i>Приложение № 33</i>)	943	700
Правителствени финансираня (<i>Приложение № 34</i>)	939	667
Задължения по продадени права от емисия на акции	880	941
Задължения за дивиденди	572	569
Получени търговски кредити от трети лица	393	670
Удръжки от работните заплати	198	222
Други	104	133
Общо	5,641	5,282

41. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Съдебни дела

Софарма АД

През 2012 г. с решение от 23.10.2012 г. на Арбитражния съд в Париж искът на Софарма АД срещу клиент по повод неплатени доставки за получени стоки в размер на 1,034 х.евро (2,022 х.лв.) е удовлетворен.

През 2013 г. Арбитражния съд в Париж дава право на Софарма да предяви допълнителен иск, както следва:

- за компенсация на загуба на бизнес, претърпяна в резултат от увреждане на имиджа на дружеството в размер на 1,240 х.евро (2,425 х.лв.).
- за компенсация на съдебни и други разноски в размер на 75 х.щат.дол. (121 х.лв.) и 153 х.евро (298 х.лв.).

С решение от 11.07.2014 г. на съда по фалитите в Полша, е прекратено производството по несъстоятелност на клиента-длъжник, поради недостатъчна наличност на средства в масата на несъстоятелността за удовлетворяване на кредиторите с приети вземания.

Българска Роза Севтополис АД

Съгласно Решение на САС от 08.11.2012 г. като въззивна инстанция дружеството е осъдено да изплати задължения към чуждестранен доставчик. Главницата, лихвата и разноските в размер на 777 х. щ. д. и 28 х. лева (1,277 х.лв.), вкл. първоначалното задължение по доставката, са изцяло признати в отчета за финансовото състояние на дружеството (*Приложение № 40*). През 2012 г. са начислени допълнително разходи за лихви, неустойки и разноски по делото общо на стойност 481 х.лв.

Към датата на издаване на настоящия отчет са депозирани касационни жалби във Върховен касационен съд и е платена гаранция по сметка на ВКС в размер на 577 х.лв. без лихвите и разноските за спиране на изпълнението по въззивно решение на САС.

С определение от 10.12.2014 г. делото е допуснато до касационно обжалване на решението на САС.

Биофарм Инженеринг АД

През 2010 г. е извършена пълна данъчна ревизия в дружеството, в т.ч. по прилагането на ЗДДС за периоди от 01.02.2007 г. до 31.10.2010 г. В издадения данъчен ревизионен акт от 23.06.2011 г. данъчните органи определят допълнителни данъчни задължения към бюджета в размер на 282 х.лв. (главница и лихви) по ЗДДС за предходни отчетни периоди и е преобразуван финансовият резултат за предходни години по Закона за корпоративното подоходно облагане.

С Решение № 394/19.02.2013 г. на Административен съд Бургас са отменени допълнително определените на дружеството задължения по ЗДДС и същото е прието за окончателно в полза на дружеството.

Дружеството е обжалвало изцяло резултатите пред Върховния административен съд, който от своя страна е отменил решението на Административен съд Бургас, в частта по ЗКПО и е върнал делото на първоинстанционния съд за ново разглеждане. Административен съд Бургас е образувал дело № 2947/2013 г. и е възложил съдебно – счетоводна експертиза.

Същата е разгледана на съдебно заседание от 30.09.2014 г. Заключение на вещото лице е било изцяло в полза на дружеството и същото не е оспорено от процесуалния представител на НАП. Съдът е приел делото за изяснено и го е обявил за решаване. С последващото определение от 29.12.2014 г., Административен съд Бургас е възложил нова експертиза и е насрочил съдебно заседание за 24.02.2015 г., на което в следствие е възложил допълнителни задачи на вещото лице.

На 28.04.2015 г. на заседание по делото съдът е приел дело за изяснено и обявено за решаване. Очаква се решение като срокът за произнасяне е едномесечен от датата на заседанието.

Ръководството на дружеството е на позицията, че сумите, с които при ревизията е увеличен финансовият резултат за предходни периоди по ЗКПО не водят до данъчни задължения, доколкото в съответните години дружеството е отчитало данъчни загуби и в този финансов отчет не са начислени провизии по воденото съдебно дело.

Поръчителства и предоставени гаранции

Софарма АД

Дружеството е съдлъжник по получени банкови кредити и гарант пред банки на следните дружества извън Групата:

	Период на падеж	Вид валута	Размер		Състояние на дълга 31.12.2014 BGN'000
			Оригинална Валута	BGN'000	
Софарма имоти АДСИЦ	2024 г.	евро	22,619	44,238	42,715
Фармаплант АД	2015-2019 г.	лева	1,329	1,329	1,268
Телекомплект АД	2015 г.	лева	5,009	5,009	1,252
Вета Фарма АД	2015 г.	лева	1,000	1,000	993
Енергоинвестмънт АД	2015 г.	лева	2,018	2,018	518
Минералкомерс АД	2015-2017 г.	евро	150	294	205
Минералкомерс АД	2015 г.	евро	175	175	175
Общо					47,126

Банкови гаранции

Софарма Трейдинг АД

Издадените за дружеството банкови гаранции са в размер на 10,597 х.лв. (31.12.2013 г.: 9,291 х.лв.) и са за гарантиране плащане към доставчици на стоки, за добро изпълнение – гарантиране бъдещи доставки на лекарствени и медицински продукти на болници по сключени договори за доставка, митническа гаранция и участие в търгове.

Банковите гаранции са издадени от:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN '000	BGN '000
SG Експресбанк АД	3,986	3,187
Райфайзенбанк	3,807	3,241
ИНГ банк	2,804	2,812
БНП Париба – клон България	-	51
	10,597	9,291

Обезпечението по издадените банкови гаранции е както следва:

- Особен залог на стоки в оборот на стойност 9,801 х.лв. (31.12.2013 г.: 5,867 х.лв.)
- Особен залог на ДМА (МПС) с балансова стойност 37 х.лв. (31.12.2013 г.: 153 х.лв.)

Унифарм АД

Към 31.12.2014 г. издадените за дружеството банкови гаранции са в размер на 74 х.лв. в рамките на лимита по договора за кредит.

Електронкомерс ЕООД

Към 31.12.2014 г. издадените за дружеството банкови гаранции са в размер на 52 х.лв.

Активи, получени на отговорно пазене

Софарма Трейдинг АД

Съгласно сключени договори за преддистрибуция дружеството е приело на отговорно пазене стоки към 31.12.2014 г. в размер на 3,476 х. лв. (31.12.2013 г.: 3,066 х. лв.).

Значителни неотменяеми договори и ангажменти

Софарма АД

През 2013 г. дружеството е поело ангажимент за самоучастие в размер на 3,000 х. лв. по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г. Изпълнението на договора се очаква да бъде с продължителност 18 месеца и е обвързано основно с финансиране на внедряването на иновативни продукти в ампулното производство.

През 2013 г. дружеството е получило правителствено финансиране в размер на 3,787 х.лв. по договор за финансиране и оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007 – 2013 г.” по проект за технологично обновление и модернизация на таблетно производство в размер. (*Приложение № 34 и Приложение № 40*). Дружеството е поело ангажимент за срок от 5 години след приключване на проекта, считано от 11.03.2013 г., същият да не претърпи значими изменения, засягащи неговата същност, условията за неговото изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения произтичащи от промяна в характера на собствеността на придобитите активи, свързани с финансирането. При неизпълнение на тези изисквания предоставеното финансиране подлежи на възстановяване. Към датата на изготвяне на консолидирания отчет всички изисквания по договора са спазени.

Софарма Трейдинг АД

Дружеството е бенефициент по договор за правителствено финансиране по Оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика” по проект за разработване и внедряване на система за управление на информационната сигурност съгласно стандарта ISO 27001:2007 в размер на 82 х.лв. (*Приложение № 34 и Приложение № 40*).

Унифарм АД

През 2013 г. дружеството е поело ангажимент за самоучастие в размер на 36 х. лв. по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007 – 2013 г.” по проект за внедряване в редовно производство на иновативни капки за очи тип „изкуствени сълзи“, разработка на Унифарм АД. Проектът е на стойност 359 х.лв. и е със срок на изпълнение 15 месеца. Към 31.12.2014 г. е получено авансово плащане по договора в размер на 210 х.лв.

По договор за безвъзмездна финансова помощ с наименование „Модернизация и развитие на Унифарм АД“ на дружеството е отпуснато финансиране за СМР на сгради и закупуване на дълготрайни активи. Проектът е приключен и през м.ноември 2011 г. активите (*Приложение № 34 и Приложение № 40*) са въведени в експлоатация. Към 31.12.2014 г. разсроченият доход от финансиране по проекта възлиза на 1,262 х.лв. (31.12.2013 г.: 1,564 х.лв.).

По проект към Националния иновационен фонд с предмет "Разработка на нов разтвор за хемодиализа и доказване на терапевтичен ефект", ангажиментът е стартирал през 2010 г. като технологията за производство на нов разтвор за хемодиализа е въведена в експлоатация. Към 31.12.2014 г. разсроченият доход от финансиране по проекта възлиза на 68 х.лв. (31.12.2013 г.: 126 х.лв.).

Българска Роза Севтополис АД

Дружеството е бенефициент по договор за предоставяне на правителствено финансиране по Оперативна програма “Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г.” по проект за технологично обновление и модернизация на таблетно производство в размер на 1,200 х.лв. (*Приложение № 34 и Приложение № 40*). Срокът на договора е 5-годишен и започва да тече от 09.02.2011 г. Съгласно договора, проектът не трябва да претърпи значими изменения, засягащи неговата същност, условията за неговото изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения произтичащи от промяна в характера на собствеността на елемент от инфраструктурата или прекратяване на производствената дейност. При неизпълнение на

тези изисквания предоставеното финансиране подлежи на възстановяване. Към датата на изготвяне на този консолидиран годишен финансов отчет всички изисквания по договора са спазени.

Други

Софарма АД е изпълнила своите задължения по Закона за управление на отпадъците (ЗУО), поради което в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31.12.2014 г. не са включени задължения за продуктова такса, независимо, че към датата на изготвяне на финансовия отчет все още няма официален документ, доказващ, че Екобулпак (организацията, в която дружеството-майка членува) е изпълнило ангажиментите си по ЗУО.

42. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в Групата е организирано на база два основни бизнес сегмента “производство на фармацевтични продукти” и „дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)”. Към група ”други” се включват производство и дистрибуция на нефармацевтични продукти.

Статиите на приходите, разходите и резултатът на бизнес сегментите, определени в Групата, включват:

	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Елиминирани</i>		<i>Консолидиран</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Външни продажби</i>	115,348	116,550	712,901	631,262	12,268	13,324	-	-	840,517	761,136
<i>Междусегментни продажби</i>	118,018	129,905	-	324	185	187	(118,203)	(130,416)	-	-
Общо приход	233,366	246,455	712,901	631,586	12,453	13,511	(118,203)	(130,416)	840,517	761,136
Резултат (марж) на сегмента	113,654	131,783	75,211	65,631	2,878	2,480	(5,913)	(22,860)	185,830	177,034
Неразпределени оперативни доходи от дейността									5,465	4,893
Неразпределени оперативни разходи за дейността									(151,271)	(126,036)
Печалба от оперативната дейност									40,024	55,891
Финансови (разходи)/приходи, нетно									(12,202)	(15,936)
Обезценка на нетекущи активи									(494)	(2,898)
Печалба/(Загуба) от освобождаване от дъщерни дружества									1,561	(11)
Печалба/(Загуба) от асоциирани дружества, нетно									310	(673)
Печалба от нетна парична позиция от преизчисление при свърхинфлация									-	1,565
Печалба преди данък върху печалбата									29,199	37,938
Разход за данък върху печалбата									(5,082)	(5,159)
Нетна печалба за годината									24,117	32,779
Отнасяща се към притежателите на собствения капитал на дружеството-майка									20,178	29,392
Неконтролиращо участие									3,939	3,387

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 година

Активите и пасивите на бизнес сегментите включват:

<i>Активи по бизнес сегменти</i>	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Имоти, машини, оборудване	156,395	163,677	43,300	42,402	10,844	13,571	210,539	219,650
Материални запаси	77,113	77,541	77,353	60,305	1,444	2,506	155,910	140,352
Вземания от свързани предприятия	55,716	51,305	2,401	2,762	351	731	58,468	54,798
Търговски вземания	26,256	26,373	160,352	154,460	9,722	10,294	196,330	191,127
Парични средства и парични еквиваленти	14,240	15,469	8,784	8,404	2,275	2,734	25,299	26,607
Активи на сегмента	329,720	334,365	292,190	268,333	24,636	29,836	646,546	632,534
Неразпределени активи							170,817	151,429
Общо активи							817,363	783,963

<i>Пасиви по бизнес сегменти</i>	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Задължения към персонала и за социалното осигуряване	1,861	1,933	1,900	1,610	309	203	4,070	3,746
Търговски задължения	8,264	6,822	62,262	52,392	1,226	2,219	71,752	61,433
Задължения към свързани предприятия	298	3,124	1,326	575	10	123	1,634	3,822
Банкови заеми	142,907	156,865	131,045	114,853	-	-	273,952	271,718
Пасиви на сегмента	153,330	168,744	196,533	169,430	1,545	2,545	351,408	340,719
Неразпределени пасиви							34,318	28,972
Общо пасиви							385,726	369,691

Капиталовите разходи, амортизациите и непаричните разходи, различни от амортизации по бизнес сегменти включват:

	<i>Производство на фармацевтични продукти</i>		<i>Дистрибуция на фармацевтични продукти (стоки)</i>		<i>Други</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Капиталови разходи	8,674	18,387	1,475	1,715	419	1,127	10,568	21,229
Амортизация	13,990	11,929	5,865	6,662	630	1,278	20,485	19,869
Непарични разходи, различни от амортизация	3,906	2,889	188	1,271	-	-	4,094	4,160

Разпределението на приходите на Групата *по видове и по географски области* е както следва:

	<i>България</i>		<i>Европа</i>		<i>Други страни</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Приходи от продажба на готова продукция	86,263	85,090	154,619	159,830	18,491	22,734	259,373	267,654
Приходи от продажба на стоки	498,693	433,550	82,241	59,932	210	-	581,144	493,482
	584,956	518,640	236,860	219,762	18,701	22,734	840,517	761,136

Балансовата стойност към 31.12.2014 г. на нетекущите активи на Групата, различни от финансови инструменти, *разпределени по географски области* е както следва:

	<i>България</i>		<i>Европа</i>		<i>Други страни</i>		<i>Общо</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Имоти, машини, оборудване	276,445	282,992	22,244	23,330	348	406	299,037	306,728
Нематериални активи	8,782	9,417	4,446	6,087	42	-	13,270	15,504
Репутация	6,094	5,635	4,824	7,208	-	-	10,918	12,843
Инвестиционни имоти	9,407	9,329	1,199	1,197	-	-	10,606	10,526
	300,728	307,373	32,713	37,822	390	406	333,831	345,601

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на Групата и съответния бизнес сегмент са както следва:

	<i>2014</i>	<i>%</i>	<i>2013</i>	<i>%</i>
	<i>BGN'000</i>		<i>BGN'000</i>	
Клиент 1	133,387	16%	91,937	12%
Клиент 2	67,181	8%	63,237	8%

Клиент 1 представлява обединение на група предприятия с еднакви бизнес характеристики, които са под общ контрол от страна на българската държава.

43. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Групата. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружествата от Групата и на привличения от тях заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните

обстоятелства на правените от тях инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на рисковете се осъществява текущо от ръководството на дружеството-майка и респективно ръководствата на дъщерните дружества съгласно политиката определена от Съвета на директорите на дружеството-майка. Съветът на директорите е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Структурата на финансовите активи и пасиви е както следва:

	31.12.2014	31.12.2013
	BGN '000	BGN '000
Финансови активи	291,536	280,319
Кредити и вземания, в т.ч.:	284,568	272,132
<i>Вземания и заеми (Приложение №22, №23, №25, № 26 и №27)</i>	259,269	245,525
<i>Парични средства и парични еквиваленти (Приложение №28)</i>	25,299	26,607
Финансови активи на разположение и за продажба	6,968	8,187
<i>Инвестиции на разположение и за продажба (Приложение №21)</i>	6,968	8,187
	31.12.2014	31.12.2013
	BGN '000	BGN '000
Финансови пасиви	352,061	341,565
Финансови пасиви по амортизирана стойност	352,061	341,565
<i>Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми (Приложение № 30 и №35)</i>	273,952	271,718
<i>Други заеми и задължения (Приложение №33, №34, №36, № 37 и №40)</i>	78,109	69,847

Валутен риск

Дружествата от Групата извършват своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти и поради това те са изложени на валутен риск.

Групата чрез дружествата в Беларус и Украйна осъществява стопански операции в тези страни и съответно има съществени експозиции в беларуски рубли и украински гривни. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на тези валути спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества. Останалите дружествата в чужбина реализират продажбите си предимно на местните пазари, което води до валутен риск и спрямо техните валути - сръбски динар, полска злота, литовски лит, щатски долар, английски паунд и казахстанско тенге.

Допълнително, общата инфлация за периода 2011-2013 година в Беларус надхвърли 100% и Беларус бе считана за свръхинфлационна икономика, което до голяма степен доведе до завишена волатилност на валутния курс на функционалната валута на дружествата, упражняващи своята дейност в тази среда към валутата на представяне на Групата. Доколкото всички тези макроикономически ефекти са извън контрола на дружествата от Групата, които упражняват своята

дейност в Беларус, ръководството на Групата бе предприело действия за контролиране на този валутен риск като регулираше текущо работния капитал на тези дружества и се стремеше да поддържа разумен баланс между текущите активи и пасиви на тези дружества, чрез който да се регулират своевременно съществени негативи на Групата като цяло.

Останалата част от повечето от операциите на дружествата от Групата обичайно са деноминирани в български лева, в евро или латвийски лат (заменен от евро от 01.01.2014 г.), като българския лев и латвийския лат (за 2013 г.) са фиксирани към евро, което редуцира потенциалната валутна волатилност за тези дружества от Групата.

За контролиране на валутния риск има въведена система в цялата Група на планиране на доставките от внос, за продажбите в чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания. Експозициите на почти всички дъщерни дружества в България към валутен риск е незначителна, тъй като почти всички продажби са реализирани на местния пазар в български лева. Вносът на стоки е основно осъществен в евро. Заемите, когато са деноминирани в чуждестранна валута са отпуснати основно в евро.

Активите и пасивите на Групата, деноминирани в български левове, представени по различните чуждестранни валути са както следва:

31 декември 2014г.	в BGN	в EUR	в BYR	в UAH	в друга валута	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	4,745	1,256	2	-	965	6,968
Кредити и вземания, в т.ч.:	178,768	81,115	12,596	4,624	7,465	284,568
Вземания и заеми	163,111	78,645	11,316	2,004	4,193	259,269
Парични средства и парични еквиваленти	15,657	2,470	1,280	2,620	3,272	25,299
Общо финансови активи	183,513	82,371	12,598	4,624	8,430	291,536
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	97,229	173,322	2,064	-	1,337	273,952
Други заеми и задължения	21,867	40,037	7,194	481	8,530	78,109
Общо финансови пасиви	119,096	213,359	9,258	481	9,867	352,061
31 декември 2013г.	в BGN	в EUR	в BYR	в UAH	в друга валута	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	6,857	-	13	-	1,317	8,187
Кредити и вземания, в т.ч.:	169,204	79,076	8,150	7,000	8,702	272,132
Вземания и заеми	156,278	71,477	6,337	6,176	5,257	245,525
Парични средства и парични еквиваленти	12,926	7,599	1,813	824	3,445	26,607
Общо финансови активи	176,061	79,076	8,163	7,000	10,019	280,319
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	117,019	153,274	-	-	1,425	271,718
Други заеми и задължения	26,262	31,834	7,582	1,057	3,112	69,847
Общо финансови пасиви	143,281	185,108	7,582	1,057	4,537	341,565

Анализ на валутната чувствителност

Валутната чувствителност на експозициите на Групата е основно свързана с украинската гривна и беларуската рубла като валута в свръхинфлационна икономика. Спрямо останалите валути, в които оперира Групата – щатски долари или в които функционират определени дружества от Групата – сръбски динар, полска злота, литовски лит, щатски долар, английски паунд и казахстанско тенге, валутният риск на Групата е лимитиран, тъй като техните експозиции в тези валути са относително малки и по-лесно регулируеми от страна на ръководствата на съответните дъщерни дружества.

Ефектът от валутната чувствителност при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо беларуската рубла, украинската гривна и общо спрямо другите валутни експозиции на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху консолидирания финансов резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата.

	2014		2013	
	BYR	UAH	BYR	UAH
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансов резултат	301	373	(1)	487
Неразпределена печалба	301	373	(1)	487

При увеличение с 10 % на курса на беларуската рубла спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) за 2014 г. би бил увеличение с 301 х.лв. (1.5%), а за 2013 г. би бил намаление с 1 х.лв. (-0.003%). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата – чрез компонент „неразпределена печалба”. Поради работата в свръхинфлационна среда на дружествата в Беларус – ръководството на Групата прави анализ на валутната експозиция в тази валута и предприема своевременни мерки за намаляването на ефектите ѝ върху резултатите за групата.

При увеличение с 10 % (2013 г.: 10%) на курса на украинската гривна спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) за 2014 г. би бил увеличение с 373 х.лв. (1.9%), а за 2013 г. – би бил увеличение с 487 х.лв. (1.7%). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал, принадлежащ на Групата – чрез компонент „неразпределена печалба”.

При намаление с 10%, респективно на курса на украинската гривна и беларуската рубла спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

Поради значително намаление на обменния курс на украинската гривна спрямо лева за периода от края на отчетния период до датата на издаване на консолидирания годишен финансов отчет, ръководството е направило анализ на валутната чувствителност на нетната експозиция в тази валута с 50% увеличение/намаление и ефектът върху печалбата на Групата (след облагане) за 2014 г. би бил 1,864 х.лв. увеличение/намаление.

В други валути са включени основно: 3,941 х.лв. в щатски долари нетни финансови пасиви, 1,294 х.лв. в полски злоти нетни финансови активи, 1,246 х.лв. в сръбски динари нетни финансови

активи (за 2013 г.: 282 х.лв. в щатски долари нетни финансови пасиви, 2,010 х.лв. в полски злоти нетни финансови активи, 1,870 х.лв. в сръбски динари нетни финансови активи).

Влиянието на останалите валути (извън украинската гривна, беларуската рубла, евро и латвийския лат за 2013 г.) при 10% увеличение на курсовете им спрямо българския лев върху печалбата на Групата (след облагане) е:

	2014			2013		
	USD BGN '000	PLN	RSD	USD BGN '000	PLN	RSD
Финансов резултат	(334)	105	106	(24)	163	159
Неразпределена печалба	(334)	105	106	(24)	163	159

При намаление с 10%, респективно на курса на щ.д., полската злота и сръбския динар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на Групата (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

Ефектът върху собствения капитал е на същата стойност и в посока намаление и рефлектира в компонента „неразпределена печалба“.

Ръководството на Групата е на мнение, че посоченият по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансова структура на валутните активи и пасиви и отразява обичайната валутна чувствителност на Групата и през годината.

Ценови риск

Дружествата от Групата са изложени на ценови риск за материални запаси от три основни фактора:

а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините, материалите, доколкото значителна част от използваните суровини са от внос и заемат съществен дял от разходите за производство;

б) евентуално нарастване на доставните цени на стоките; и

в) нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, намираща отражение и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние ръководството на Групата прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

Групата е изложена на значителен ценови риск и по отношение на притежаваните от нея акции, класифицирани като инвестиции на разположение и за продажба, най-вече чрез дружеството-майка. За целта неговото ръководство следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Допълнително, към настоящия етап, ръководството е взело решение за редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността в условията на криза.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

В своята търговска практика Групата е прилагала различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски работи.

Групата работи с контрагенти с история на взаимоотношенията на основните си пазари, като си партнира с голям брой български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с държавните болнични заведения също изискват политика на отложени плащания. Налице е концентрация на значителен кредитен риск в този тип контрагенти, които формират 48% от търговските вземания на Групата (31.12.2013 г.: 49%). Той се минимизира чрез въведени процедури за подбор и текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на тези търговски партньори. При просрочване на вземанията от тези контрагенти Групата е определила срок от 30 дни, след който започва действия по събиране на вземанията. За *клиенти - болнични заведения* започва начисляване на лихви за забава при просрочие от 30 дни спрямо датата, на която изтича кредитния период и при положение, че просрочията не бъдат погасени, след още 30 дни прави среща с ръководството с цел подписване на спогодба за разсрочване, а при неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на дело. За *клиенти- аптеки* при просрочие от 5 дни спрямо датата, на която изтича кредитния период се спират последващите продажби към тях на отложено плащане, а ако просрочията не бъдат погасени до 45-тия ден, се спират всички продажби и се водят преговори за сключване на спогодба и при неспазване на спогодбата се пристъпва към завеждане на дело.

Отсрочени плащания (продажби на кредит) за други контрагенти се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с Групата, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Кредитната политика на Групата предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащане.

Анализът, който извършва Групата, включва, но не се ограничава с посещение на обекта на клиента, а също и събиране на информация за месечните обороти, както и се изисква в някои от случаите издаване на запис на заповед в полза на дружество от Групата в размер на 130 % - 135 % от отпуснатия кредит. Тези лимити се преглеждат на месечна база. Клиенти, които не могат да покрият критериите за кредитоспособност могат да извършват покупки срещу заплащане в брой.

Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния, финансовия и търговския директор на дружеството-майка и респективно от ръководствата на дъщерните дружества. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара и потребностите на Групата. Групата има разработена политика и процедури за оценка на кредитоспособността на своите контрагенти и определяне на кредитен рейтинг и кредитни лимити по група клиенти. Ръководството на Групата текущо наблюдава и регулира, формиращата се концентрация на вземания по клиенти и контрагенти общо за Групата.

Към 31.12.2014 г. Групата няма концентрация в търговски вземания от един контрагент, превишаваща 10 % от общата сума на търговските вземания, представена в консолидирания отчет за финансовото състояние. Концентрацията на първите пет клиента в търговските вземания на Групата е както следва:

	31.12.2014 % кредитна експозиция спрямо общата сума на търговските вземания		31.12.2013 % кредитна експозиция спрямо общата сума на търговските вземания	
	BGN'000	%	BGN'000	%
Клиент 1	19,637	10%	12,779	7%
Клиент 2	16,595	9%	11,922	7%
Клиент 3	15,083	8%	11,452	6%
Клиент 4	5,156	3%	4,695	4%
Клиент 5	4,446	2%	4,531	3%

Паричните средства в Групата и разплащателните операции са съсредоточени в различни първокласни банки. При разпределението на паричните потоци между тях ръководството на дружеството-майка и на дъщерните предприятия се съобразяват с редица фактори, между които размерите на капитала, сигурността, ликвидността, кредитния потенциал и рейтинг на банката и др.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж, включително и поради наличието на свръхинфлация и индексирането на търговските разчети за дружествата упражняващи своята дейност в такава среда.

Групата генерира и поддържа значителен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за Групата е основната стопанска дейност на дружествата от нея, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. Допълнителен източник на ликвиден риск е наличието на открити позиции в беларуски рубли и наличието на свръхинфлация за този пазар през периода 2011-2013 година, но излизането на Беларус от свръхинфлационна среда от 2014 г. елиминира този риск. С цел изолиране евентуалния общ ликвиден риск, Групата работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на матуритетите на активите и пасивите, контрол върху изходящите парични потоци и осигуряване на текущо им балансиране спрямо входящите, вкл. предоговаряне на падежите и оптимизиране структурата на дълговете, увеличаване и вътрешно реструктуриране на собствено генерирани средства и тяхното инвестиране.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на Групата, класифицирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на консолидирания отчет. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

<i>31 декември 2014г.</i>	<i>до 1 м</i>	<i>от 1 до 3 м</i>	<i>от 3 до 6 м</i>	<i>от 6 до 12 м</i>	<i>от 1 до 2 г</i>	<i>от 2 до 5 г</i>	<i>над 5 г</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	22,568	10,735	41,326	156,166	17,254	25,662	9,848	283,559
Други заеми и задължения	31,846	29,380	895	1,544	4,448	118	10,214	78,445
Общо пасиви	54,414	40,115	42,221	157,710	21,702	25,780	20,062	362,004

<i>31 декември 2013 г.</i>	<i>до 1 м</i>	<i>от 1 до 3 м</i>	<i>от 3 до 6 м</i>	<i>от 6 до 12 м</i>	<i>от 1 до 2 г</i>	<i>от 2 до 5 г</i>	<i>над 5 г</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	9,445	35,428	119,575	59,694	12,811	28,862	17,603	283,418
Други заеми и задължения	29,163	26,803	8,046	4,845	654	1,291	-	70,802
Общо пасиви	38,608	62,231	127,621	64,539	13,465	30,153	17,603	354,220

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на Групата лихвоносните активи са: парични средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства от Групата под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на Групата в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците и структурата на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, се и поддържат в благоприятен размер за дружествата от Групата. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководствата на дружествата от Групата, заедно с това на дружеството-майка, текущо наблюдават и анализират експозицията на съответното дружество спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За всяка симулация, едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 година

<i>Лихвен анализ</i>	<i>безлихвени</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>Общо</i>
<i>31 декември 2014г.</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	6,968	-	-	6,968
Кредити и вземания, в т.ч.:	182,612	12,957	88,999	284,568
<i>Вземания и заеми</i>	<i>179,869</i>	<i>15</i>	<i>79,385</i>	<i>259,269</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>2,743</i>	<i>12,942</i>	<i>9,614</i>	<i>25,299</i>
Общо финансови активи	189,580	12,957	88,999	291,536
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	3,331	270,468	153	273,952
Други заеми и задължения	75,054	2,610	445	78,109
Общо финансови пасиви	78,385	273,078	598	352,061
<i>Лихвен анализ</i>	<i>безлихвени</i>	<i>с плаващ лихвен %</i>	<i>с фиксиран лихвен %</i>	<i>Общо</i>
<i>31 декември 2013 г.</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	8,187	-	-	8,187
Кредити и вземания, в т.ч.:	192,324	20,815	58,993	272,132
<i>Вземания и заеми</i>	<i>190,392</i>	<i>15</i>	<i>55,118</i>	<i>245,525</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>1,932</i>	<i>20,800</i>	<i>3,875</i>	<i>26,607</i>
Общо финансови активи	200,511	20,815	58,993	280,319
Краткосрочни и дългосрочни банкови заеми	267	271,451	-	271,718
Други заеми и задължения	66,760	3,082	5	69,847
Общо финансови пасиви	67,027	274,533	5	341,565

Таблицата по-долу показва чувствителността на Групата при възможни промени с 0.5% в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и респективно върху собствения капитал.

<i>Увеличение/намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат и собствения капитал след облагане печалба/(загуба)</i>	
	2014	2013
	BGN'000	BGN'000
Увеличение	(1,246)	(1,230)
Намаление	1,246	1,230

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Групата цели да създаде и поддържа възможности тя да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в нейния бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала. Аналогичен подход се прилага и на ниво индивидуално дружество от Групата по отношение на неговата капиталова структура и финансиране.

Групата текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени

заемни средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в консолидирания отчет за финансовото състояние и паричните средства и паричните еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал (вкл. неконтролиращото участие) и нетния дългов капитал.

Характерното и за двата представени периода е, че Групата финансира дейността си както от собствените си генерирани печалби, така и като поддържа определено ниво на търговски и други краткосрочни задължения и заеми (банкови, търговски). През 2014 г. стратегията на ръководството на дружеството - майка е да се поддържа съотношение в рамките на 35-45 % на ниво „група“ (2013 г.: 35-45 %). В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала към 31 декември:

	<i>31.12.2014</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2013</i> <i>BGN'000</i>
Общо дългов капитал, в т.ч:	276,997	274,800
<i>Заеми от банки</i>	273,952	271,718
<i>Заеми и задължения по финансов лизинг</i>	3,045	3,082
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(25,299)	(26,607)
Нетен дългов капитал	251,698	248,193
Общо собствен капитал	431,637	414,272
Общо капитал	683,335	662,465
Съотношение на задлъжнялост	0.37	0.37

Показаните задължения в таблицата по-горе са оповестени в *Приложения № 29, № 30, № 33 и № 35.*

Справедливи стойности

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и банковите депозити, Групата очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респективно погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голяма част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в консолидирания отчет за финансово състояние на база пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа, кредити с променлив лихвен процент) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Изключение от това правило са част от инвестициите в други дружества като малцинствено участие, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар, със стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени.

Ръководството на дружеството-майка счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

44. ПРИДОБИВАНИЯ И УВЕЛИЧЕНИЯ НА УЧАСТИЯ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА**44.1. Придобиване на дъщерни дружества**

През 2014 г. дружеството-майка е учредило ТОО Софарма Казахстан чрез вноска за дялово участие в размер на 502 х.лв. за 100% от дяловете в капитала на дружеството. Също така към 31.12.2014 г. Софарма трейдинг АД е превело аванс в размер на 7 х.лв. за учредяването на дъщерно дружество Софармаси ЕООД, като регистрацията е вписана през февруари 2015 г.

През 2013 г. Групата придобива чрез дъщерното си дружество Бриз СИА, Латвия следните нови дъщерни дружества:

	дата на придобиване	ефективен % участие	придобити нетни активи по справедлива стойност <i>BGN '000</i>
ООО Фармацевт плюс, Беларус	01.06.2013 г.	26.01%	412
УАБ ТБС Фарма, Литва	01.03.2013 г.	26.01%	2
ОДО Вестфарм, Беларус	04.07.2013 г.	31.62%	255
ОДО Алеан, Беларус	07.02.2013 г.	24.48%	85
ООО НПК Биотест, Беларус	02.09.2013 г.	29.07%	651
ОДО БелАгроМед, Беларус	30.07.2013 г.	29.07%	87

Предметът на дейност на придобитите дъщерни дружества е оповестен в *Приложение № 1*.

Дружествата са придобити през 2013 г. чрез закупуване на следните дялове от капитала им от страна на дъщерното дружество Бриз СИА, Латвия:

	Дял
ООО Фармацевт плюс, Беларус	51%
ОДО Вестфарм, Беларус	62%
ОДО Алеан, Беларус	57%
ООО НПК Биотест, Беларус	57%
ОДО БелАгроМед, Беларус	57%

УАБ ТБС Фарма, Литва е учредено през 2013 г. от Бриз СИА, Латвия чрез вноска за дялово участие в размер на 3 х.лв. за 51% от дяловете в капитала на дружеството.

Балансовите и справедливите стойности на нетните активи при придобиване на новите дъщерни дружества (*Приложение № 2.3.2*) са представени по-долу:

През 2013 година:

	<i>справедлива стойност BGN'000</i>	<i>балансова стойност BGN'000</i>
Имоти, машини и съоръжения (Приложение № 17)	752	752
Нематериални активи (Приложение № 18)	4,363	1
Материални запаси	5,707	5,707
Други вземания и активи	5,725	6,078
Парични средства и парични еквиваленти	324	324
Заеми	(1,324)	(1,324)
Търговски задължения	(9,120)	(9,120)
Други текущи задължения	(1,152)	(366)
Общо нетни активи	5,275	2,052

	Общо нетни активи по:			Дял на неконтролиращо участие		Придобити нетни активи от Групата	
	справедлива	балансова	Неконтролиращо участие	справедлива	балансова	справедлива	балансова
	стойност BGN'000	стойност BGN'000	%	стойност BGN'000	стойност BGN'000	стойност BGN'000	стойност BGN'000
ООО Фармацевт плюс, Беларус	1,585	386	74%	1,173	286	412	100
ОДО Вестфарм, Беларус	807	97	68%	552	66	255	31
ОДО Алеан, Беларус	346	18	76%	261	14	85	4
ООО НПК Биотест, Беларус	2,239	1,489	71%	1,588	1,056	651	433
ОДО БелАгроМед, Беларус	298	62	71%	211	44	87	18
Общо	5,275	2,052		3,785	1,466	1,490	586

Цената на инвестицията при придобиването на дъщерните дружества и възникналата репутацията към датите на операцията по придобиване на контрол от самото дружество-майка са следните:

През 2013 година:

Цена на придобиване	ООО	ОДО	ОДО	ОДО	ООО	Общо
	Фармацевт плюс, Беларус BGN'000	БелАгроМед, Беларус BGN'000	Вестфарм, Беларус BGN'000	Алеан, Беларус BGN'000	ООО НПК Биотест, Беларус BGN'000	
Участия до датата на придобиване на контрол	-	92	401	181	491	1,165
Оценка до справедлива стойност на предишните участия до датата на придобиване на контрол	(331)	(35)	(128)	(23)	(72)	(589)
Платени суми в текущ период	1,901	161	391	58	959	3,470
Дял на неконтролиращо участие в инвестицията при индиректно придобиване	(932)	(124)	(388)	(131)	(710)	(2,285)
Общо цена на придобиване	638	94	276	85	668	1,761
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	(412)	(87)	(255)	(85)	(651)	(1,490)
Репутация	226	7	21	-	17	271

През 2014 г. е внесен дял от капитала на ТОО Софарма Казахстан в размер на 502 х.лв.

Изходящите парични потоци от придобиване на контрол са както следва:

През 2013 година:

Парични потоци при придобиване на контрол	ООО	ОДО	ОДО	ОДО	ООО	Общо
	Фармацевт плюс, Беларус BGN'000	БелАгроМед, Беларус BGN'000	Вестфарм, Беларус BGN'000	Алеан, Беларус BGN'000	ООО НПК Биотест, Беларус BGN'000	
Платена с парични средства	1,901	161	391	58	959	3,470
Парични средства и парични еквиваленти в придобитите дружества	(81)	(48)	(39)	(9)	(147)	(324)
Изходящ паричен поток при придобиване на контрол, нетно	1,820	113	352	49	812	3,146

През 2013 г. е внесен дял от капитала на УАБ ТБС Фарма, Литва в размер на 3 х.лв.

44.2 Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)

Групата е извършила следните операции по покупка на допълнителни дялове от неконтролиращото участие:

През 2014 г. Групата придобива следните дялове:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	дата на сделка	% промяна участие	придобити нетни активи <i>BGN '000</i>
УАБ ТБС Фарма	31.12.2014 г.	6.62%	3
ОДО БелАгроМед	31.12.2014 г.	16.66%	63
Момина крепост АД	31.12.2014 г.	0.04%	2
ОДО Алеан	31.12.2014 г.	9.22%	38
СООО Бризфарм	31.12.2014 г.	7.66%	45
Бриз СИА	31.12.2014 г.	12.99%	3,130
СООО Брититрейд	31.12.2014 г.	12.80%	(29)
ООО Табина	31.12.2014 г.	11.56%	66
ООО Фармацевт плюс	31.12.2014 г.	6.63%	69
ОДО Вестфарм	31.12.2014 г.	16.47%	171
ООО НПК Биотест	31.12.2014 г.	16.00%	368
			3,926

През 2013 година

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	дата на сделка	% промяна участие	придобити нетни активи <i>BGN '000</i>
Софарма Билдингс АДСИЦ	31.12.2013 г.	0.25%	4
ОДО БелАгроМед	31.12.2013 г.	1.22%	5
Момина крепост АД	31.12.2013 г.	1.99%	154
ОДО Алеан	31.12.2013 г.	13.25%	40
СООО Бризфарм	31.12.2013 г.	5.34%	(8)
Бриз СИА	31.12.2013 г.	2.14%	397
СООО Брититрейд	31.12.2013 г.	2.11%	(38)
ООО Фармацевт плюс	31.12.2013 г.	1.09%	5
ОДО Вестфарм	31.12.2013 г.	11.42%	94
ООО НПК Биотест	31.12.2013 г.	1.22%	31
Общо			684

Цената на придобиване на закупените допълнителни дялове през 2014 година, ефектите и изходящите парични потоци по тези операции, са както следва:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	Общо <i>BGN'000</i>
Цена на придобиване	
Платена с емисия на капитал	(13,887)
Платена с парични средства	(426)
Индикутно придобито чрез инвестиция в дъщерно дружество	(1,629)
Дял на неконтролиращо участие при индикутно придобиване	260
Обща цена на придобиване	(15,682)
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	12,580
Ефекти, поети от Групата за сметка на груповия резерв – „натрупана печалба”	(3,102)
Изходящ паричен поток при увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	(426)

Цената на придобиване на закупените допълнителни дялове през 2013 година, ефектите и изходящите парични потоци по тези операции, са както следва:

Увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	Общо
	BGN'000
Цена на придобиване	
Платена с емисия на капитал	(2,218)
Платена с парични средства	(904)
Индиレクトно придобиване чрез увеличение на дял в Бриз СИА	(110)
Дял на неконтролиращо участие при индиレクトно придобиване	2,075
Обща цена на придобиване	(1,157)
Справедлива стойност на придобитите нетни активи	686
Ефекти, поети от Групата за сметка на груповия резерв – „неразпределена печалба”	(471)
Изходящ паричен поток при увеличения на участия (покупки от неконтролиращо участие)	(904)

45. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДЪЩЕРНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА И НАМАЛЕНИЯ НА УЧАСТИЯТА В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

45.1 Пълно освобождаване от дъщерни и съвместни дружества

През 2014 г. Групата е отчела освобождаване на участието си в следното дъщерно дружество:

Дружество	Дата на продажба	Ефективен % участие
ЗАО Интерфарм	31.12.2014 г	36.96%

Нетните активи на освободеното дружество са представени както следва:

Освобождаване със загуба на контрол	
Дата на освобождаване от участие	31.12.2014
	BGN'000
Имоти, машини и съоръжения (Приложение № 17)	71
Нематериални активи (Приложение № 18)	522
Материални запаси	807
Други вземания и активи	60
Парични средства и парични еквиваленти	25
Пасиви по отсрочени данъци	(104)
Търговски задължения	(228)
Други задължения и пасиви	(102)
Нетни активи	1,051

Финансовият резултат от освобождаването на дъщерното дружество е както следва:

	BGN'000
Получени парични средства	395
Справедлива стойност на задържаното участие	1,765
	<u>2,160</u>
Намалено с:	
Отписани нетни активи	(1,051)
Репутация	(12)
Дял на неконтролиращото участие	464
Печалба от освобождаване на дъщерно дружество	<u><u>1,561</u></u>
Нетни парични потоци от освобождаване на дъщерно дружество	BGN'000
Получени парични средства	395
Намалено с:	
Парични средства	(25)
Нетни парични потоци от освобождаване на дъщерно дружество	<u><u>370</u></u>

През 2013 г. Групата е освободила изцяло участието си в следното съвместно дружество:

Дружество	Дата на продажба	% участие
Софарма Здравит С.А.	25.02.2013 г.	50.01%

Нетните активи на освободеното дружество са представени както следва:

Освобождаване със загуба на съвместен контрол	100%
Дата на освобождаване от участие	25.02.2013
	BGN'000
Парични средства и парични еквиваленти	218
Общо нетни активи	<u>218</u>
Общо освободен дял от нетни активи	<u><u>109</u></u>

ГРУПА СОФАРМА
КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 година

Финансовият резултат от освобождаването на съвместно дружество е както следва:

	BGN'000
Справедлива стойност на получено възнаграждение	109
Рециклиране на резерв от преизчисление във валутата на представяне на чуждестранни дейности	11
	120
Намалено с:	
Освободен дял от нетни активи (50%)	109
	11
Загуба от освобождаване на съвместното дружество	BGN'000
Нетни парични потоци от освобождаване на съвместното дружество	109
Получени парични средства	
Намалено с:	
Парични средства в съвместното дружество	(109)
Нетни парични потоци от освобождаване на съвместното дружество	-

45.2 Намаление на участия (продажби на неконтролиращо участие)

През 2014 година:

Намаления на участия (продажби на неконтролиращо участие)	дата на сделка	% промяна участие	продадени нетни активи
			BGN '000
Софарма Трейдинг АД	31.12.2014 г.	-4.03%	(2,523)
Софарма Билдингс АДСИЦ	31.12.2014 г.	-2.14%	(31)
Унифарм АД	31.12.2014 г.	-0.09%	(22)
			(2,576)
Намаления на участия (продажби на неконтролиращо участие)			Общо BGN'000
Приходи от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества за Групата			5,045
Балансова стойност на нетните активи към дата на частичното освобождаване на дялове от дъщерни дружества			(2,576)
Ефекти, поети от неконтролиращото участие за сметка на груповия резерв – „неразпределена печалба”			2,469
Получен аванс за частично освобождаване на дялове от дъщерно дружество за Групата			540
Входящ паричен поток от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества			5,585

През 2013 година:

Намалението (частичните освобождавания) от участия (дялове) в дъщерни дружества, без загуба на контрол, ефектите и паричните потоци по операциите, са както следва:

Намаления на участия (продажби на неконтролиращо участие)	дата на сделка	% промяна участие	продадени нетни активи <i>BGN '000</i>
Момина крепост АД	31.12.2013 г.	-1.04%	(53)
Софарма Трейдинг АД	31.12.2013 г.	-5.10%	(3,022)
Българска роза Севтополис АД	31.12.2013 г.	-2.78%	(677)
Унифарм АД	31.12.2013 г.	-0.34%	(84)
Фито Палаузово АД	31.12.2013 г.	-2.64%	(2)
ЗАО Интерфарм	31.12.2013 г.	-6.60%	(95)
ООО Табина	31.12.2013 г.	-0.65%	(2)
			(3,935)
Намаления на участия (продажби на неконтролиращо участие)			Общо
			<i>BGN'000</i>
Приходи от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества			4,718
Приспадаща се част за неконтролиращо участие			(440)
Приходи от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества за Групата			4,278
Балансова стойност на нетните активи към дата на частичното освобождаване на дялове от дъщерни дружества			(3,935)
Ефекти, поети от неконтролиращото участие за сметка на груповия резерв – „неразпределена печалба”			181
Входящ паричен поток от частично освобождаване на дялове от дъщерни дружества			4,718

46. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Таблицата по-долу представя групирането на дъщерните дружества според наличието или не на неконтролиращо участие (НКУ):

	31.12.2014	31.12.2013
	брой	брой
Дъщерни дружества, изцяло притежавани от Групата	5	4
Дъщерни дружества със съществено неконтролиращо участие за Групата	9	8
Дъщерни дружества с несъществено неконтролиращо участие за Групата	14	16
	28	28

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 година

Таблицата по-долу представя информация за дела, които съществените неконтролиращи участия имат в дейността на Групата

<i>Държава и дъщерното дружество</i>	<i>Дял на НКУ в собствеността/Дял на правата на глас, държани от НКУ</i>		<i>Печалба/ (загуба), разпределена за НКУ</i>		<i>НКУ към 31 декември</i>	
	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>	<i>2014</i>	<i>2013</i>	<i>31.12.2014</i>	<i>31.12.2013</i>
	<i>%</i>	<i>%</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>България</i>						
Софарма Трейдинг АД	28.11	24.08%	2,991	1,592	17,598	14,242
Българска роза Севтополис АД	50.01	50.01%	469	625	12,633	12,079
Фармалогистика АД	23.46	23.46%	(23)	(33)	1,053	1,012
Момина крепост АД	46.67	46.71%	(50)	49	2,306	2,351
Унифарм АД	48.22	48.13%	416	(118)	11,955	11,603
			<u>3,803</u>	<u>2,115</u>	<u>45,545</u>	<u>41,287</u>
<i>Латвия</i>						
Бриз СИА	33.87	46.86%	224	492	12,593	8,224
<i>Сърбия</i>						
Иванчич и синове д.о.о	49.00	49.00%	1,052	836	4,775	4,517
<i>Беларус</i>						
ООО НПК Биотест	53.71	69.71%	20	46	1,235	900
СООО Брититрейд **	34.86	47.66%	408	-	197	-
			<u>428</u>	<u>46</u>	<u>1,432</u>	<u>900</u>
Несъществени НКУ			<u>(711)</u>	<u>(99)</u>	<u>3,193</u>	<u>(542)</u>
Общо			<u>4,796</u>	<u>3,390</u>	<u>67,538</u>	<u>54,386</u>

Таблицата по-долу представя обобщена финансова информация за дъщерните дружества, в които има съществени неконтролиращи дялови участия за Групата. Сумите в таблицата са преди елиминирането на вътрешногруповите разчети и операции и след направени корекции, отразяващи разлики в груповата счетоводна политика и счетоводната база, както и ефектите от оценките на активите и пасивите по справедлива стойност към датата на придобиване.

ГРУПА СОФАРМА

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2014 година

31/12/2014

Финансови показатели	Софарма	Българска		Момина	Унифарм	Бриз СИА	СООО	Иванчич и	ООО НПК
	Трейдинг	роза	Фармалоги	крепост	АД		Брити-	снове	Биотест
	АД	с АД	-стика АД	АД	АД	Бриз СИА	трейд **	д.о.о	Биотест
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Обобщен отчет за финансовото състояние към 31 декември 2014 г.									
Текущи активи	220,981	9,662	539	2,804	8,638	34,049	19,328	7,346	1,819
Нетекущи активи	27,807	18,505	4,206	3,153	20,440	35,070	348	5,692	1,759
Текущи задължения	(180,370)	(1,963)	(48)	(690)	(1,629)	(31,238)	(19,068)	(3,032)	(1,161)
Нетекущи задължения	(5,813)	(943)	(207)	(326)	(2,274)	(700)	(43)	(261)	(117)
Собствен капитал, отнасящ се към:	62,605	25,261	4,490	4,941	25,175	37,181	565	9,745	2,300
Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка	45,007	18,160	3,228	3,552	18,098	26,729	406	7,006	1,653
Неконтролиращо участие	17,598	7,101	1,262	1,389	7,077	10,452	159	2,739	647
Обобщен отчет за всеобхватния доход за годината, завършваща на 31 декември 2014 г.									
Приходи	576,100	19,052	611	3,871	18,300	33,265	30,718	14,368	5,653
Нетна печалба за годината, отнасяща се към:	10,639	938	(98)	(108)	863	661	1,169	2,146	37
Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка	7,648	674	(70)	(78)	620	475	840	1,543	27
Неконтролиращо участие	2,991	264	(28)	(30)	243	186	329	603	10
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се към:	10,804	927	(98)	(112)	843	661	1,169	2,107	37
Притежателите на собствения капитал на дружеството - майка	7,767	666	(70)	(81)	606	475	840	1,515	27
Неконтролиращо участие	3,037	261	(28)	(31)	237	186	329	592	10
Дивиденди изплатени на неконтролиращите участия	(1,822)	-	-	-	(260)	-	-	(569)	-
Обобщен отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2014 г.									
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	(4,951)	1,382	(14)	287	2,861	374	(1,016)	3,091	622
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционната дейност	(1,215)	(766)	(102)	(78)	(1,610)	(7,743)	15	(82)	(518)
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансовата дейност	5,797	(497)	-	(207)	(975)	7,005	772	(1,572)	(133)
Ефект от преизчисления на дъщерни дружества в чужбина и свръхинфлационни икономики	-	-	-	-	-	2	22	(140)	(10)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	(369)	119	(116)	2	276	(362)	(207)	1,297	(39)
31/12/2013									
Финансови показатели	Софарма	Българска	Фармало-	Момина	Унифарм	Бриз СИА	СООО	Иванчич и	ООО НПК
	Трейдинг	роза	гистика АД	крепост АД	АД	Бриз СИА	Брити-	снове	Биотест
	АД	Севтополис	АД	АД	АД	Бриз СИА	трейд **	д.о.о	Биотест
	АД	АД	АД	АД	АД	Бриз СИА	трейд **	д.о.о	Биотест
Нетни парични потоци от/(използвани в) оперативна дейност	(30,323)	743	(107)	(127)	2,649	(4,740)	1,014	2,600	(207)
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционната дейност	(8,388)	(450)	253	(80)	(733)	(7,760)	3	(276)	(7)
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансовата дейност	38,599	(522)	-	206	(1,263)	12,441	(654)	(1,498)	198
Ефект от преизчисления на дъщерни дружества в чужбина и свръхинфлационни икономики	-	-	-	-	-	(3)	(59)	(20)	(11)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	(112)	(229)	146	(1)	653	(62)	304	806	(27)

47. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>
Телекомплект Инвест АД	Дружество - основен акционер	2014 г. 2013 г.
Донев Инвестмънтс АД	Дружество - основен акционер	2014 г. 2013 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество под общ индиректен контрол	2014 г. 2013 г.
Софпринт груп АД	Дружество под общ индиректен контрол	2014 г. 2013 г.
Елфарма АД	Дружество под общ индиректен контрол	2014 г. 2013 г.
Фармахим Холдинг АД	Дружество под общ индиректен контрол	2013 г.
Калиман РТ АД	Дружество под общ индиректен контрол	2013 г.
Ес Си Ес Франчайз АД	Дружество под общ индиректен контрол	2013 г.
Сейба Аптеки и дрогерии АД	Дружество под общ индиректен контрол	2013 г.
Санита Франчайзинг АД	Дружество под общ индиректен контрол	2013 г.
София Информ АД	Дружество под общ индиректен контрол	2013 г.
Софконсулт груп АД	Дружество под общ индиректен контрол	2013 г.
Минералкомерс АД	Дружество под общ индиректен контрол	2013 г.
Телсо АД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. 2013 г.
Телекомплект АД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. 2013 г.
ДОХ група	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. 2013 г.
Ритон П АД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	2013 г.
Медийна група България Холдинг ООД	Дружество, свързано чрез ключов управленски персонал	до 25.04.2013 г.

Сделките със свързани лица са както следва:

Доставки от свързани лица:

	2014	2013
	BGN '000	BGN '000

Доставки на материални запаси от:

Дружества под общ индиректен контрол	10,472	9,840
Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	294	660
	10,766	10,500

Доставки на услуги от:

Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	4,275	2,831
Дружества под общ индиректен контрол	2,842	2,936
Дружества основни акционери	250	325
	7,367	6,092

Доставка на дълготрайни материални активи от:

Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	435	4,075
Дружества под общ индиректен контрол	-	100
	435	4,175

Доставки за придобиване на дълготрайни активи:

Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	3,099	11,760
	3,099	11,760
	21,667	32,527

<i>Продажби на свързани лица</i>	2014	2013
	BGN '000	BGN '000
Продажби на материални запаси за:		
Дружества под общ индиректен контрол	1,847	4,268
Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	4,897	3,806
Съвместни дружества	2,762	-
	9,506	8,074
Продажби на услуги за:		
Дружества под общ индиректен контрол	90	197
Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	322	104
Асоциирани дружества	14	-
	426	301
Други продажби за:		
Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	67	11
Дружества под общ индиректен контрол	-	187
	67	198
Лихви по предоставени заеми:		
Дружества, свързани чрез ключов управленски персонал	2,239	2,917
Дружества под общ индиректен контрол	336	467
Дружества основни акционери	-	166
	2,575	3,550
	12,574	12,123

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в *Приложения № 22, № 26, № 37.*

Съставът на ключовия управленски персонал на Групата включва оповестения в Приложение № 1 изпълнителен директор и членове на Съвета на директорите на дружеството-майка. Допълнително към него са включени и изпълнителните директори, членовете на Съвета на директорите и управителите на дъщерните дружества от Групата.

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал са в размер на 4,508 х.лв. (2013 г.: 4,561 х.лв.), в т.ч.:

* текущи възнаграждения – 4,195 х.лв. (2013 г.: 4,075 х.лв.);

* тантиеми – 313 х.лв. (2013 г.: 486 х.лв.).

48. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Към 25.11.2014 г. е учредено дъщерно дружество Софармаси ЕООД. Вписването на дружеството в Търговския регистър е извършено на 19.01.2015 г.

На 09.01.2015 г. е проведено извънредно общо събрание на акционерите, на което е одобрен договора за преобразуване чрез вливане на Български роза - Севтополис АД в Софарма АД.

С решение на Съвета на директорите от 10.02.2015 г. е определен конкретният размер на увеличението на основния капитал на Софарма АД във връзка с вливането на Българска роза – Севтополис АД в Софарма като неговият размер се увеличава от 132,000,000 лева на 134,797,899 лева чрез издаването на 2,797,899 броя нови акции с номинална стойност 1 лев всяка една. Паричните плащания към акционерите на преобразуващото се дружество Българска роза –

Севтополис АД съгл. чл. 261 б, ал. 2 от Търговския закон са определени в размер на 2,597 лева. Вписването в Търговския регистър е извършено на 26.02.2015 г. Вписването в Търговския регистър е извършено на 26.02.2015 г.

През периода 26.01-19.03.2015 г. са изплатени частично вноските по дяловия капитал на новоучреденото през 2014 г. дъщерно дружество Софарма Казахстан в размер на 258 х. лв. (132 х.евро). Срокът за окончателното внасяне на капитала е 31.05.2015 г.

На 28.01.2015 г. е проведено съдебно заседание пред съда в Полша по дело, заведено от Софарма АД за признаване и привеждане в изпълнение решение на Арбитражния съд в Париж (Приложение № 41). От страна на ответника по делото е постъпил отказ да признае и изпълни арбитражното решение. С постановление от 25.02.2015 г. съдът в Полша е постановил, че арбитражното решение подлежи на изпълнение. Това постановление на съда не е влязло в сила поради процедура по неговото обжалване.

На 11.03.2015 г. Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) е дала разрешение на Софарма АД да закупува акции на Медика АД и да придобие едноличен контрол над Групата.

На 17.03.2015 г. е сключена извънсъдебна спогодба между Софарма АД (като поръчител по договор за доставка и универсален правопреемник на Българска роза – Севтополис АД, прекратено поради вливането му в Софарма АД) и дружество доставчик на влялото дъщерното дружество, с която спогодба се уреждат отношенията по всички водени между страните спорове, включително и свързаните с тях обезпечителни дела (*Приложение № 41*). На същата дата (17.03.2015 г.) съгласно договореностите между страните, Софарма АД е изплатило на дружеството доставчик на Българска роза – Севтополис АД сумата в размер на 1,246 х.лв. (673 х.щ.д. и 4 х.евро), представляваща остатък след извършено взаимно прихващане между страните. На 19.03.2015 г. всяка от страните е оттеглила жалбите си срещу съдебните решения по делата и е поискала отмяна на наложените по тях обезпечения както и връщане на дадените гаранции във връзка с обезпеченията (*Приложение № 28*).

На 19.03.2015 г. е сключен договор между Софарма АД и ПАО Витамини, на базата на който търговски вземания на Софарма АД в размер на 12,774 х. евро се трансформират в техния еквивалент в гривни, а именно 316,532 х. гривни. Съгласно Решение на СД на Софарма АД от 20.03.2015 г. уставния капитал на Софарма Украйна ООД ще бъде увеличен на 317 531 502 гривни. Процесът по увеличението на капитала е приключил на 30.03.2015 г.

На 23.03.2015 г. Съветът на директорите е взел решение за провеждане на предвидената в Закона за публично предлагане на ценни книжа(ЗППЦК) процедура за отправяне на търгово предложение по чл. 149, ал. 6 от ЗППЦК за закупуване от Софарма АД на всички акции на Момина Крепост АД от останалите акционери. На 24.03.2015 г. е подадено заявление за търгово предложение в Комисията за финансов надзор, която е издала временна забрана за отправянето му на 23.04.2015 година. Предстои нанасяне на корекции в търговото предложение и повторното му внасяне в КФН.

На 31.12.2014 г. в Единния държавен регистър в Минск /съгласно Приложение №6/ е вписана промяната в устава на Брититрейд АД, във връзка с договор за покупко-продажба от 07.11.2014 г. на 20% дял от капитала. Стойността на сделката е 342 х.щ.д. Като резултат собственици на дружеството са: Бриз СИА – 78,5%, физически лица – 21,5%.

След края на отчетния период, до датата на консолидирания годишен финансов отчет, Групата, чрез своето дъщерно дружество СООО Брититрейд, е реализирала сделки с дялове на

дружества, в които дъщерното Бриз СИА към 31.12.2014 г. притежава 10% дялово участие, класифицирано като инвестиции на разположение и за продажба в консолидирания финансов отчет (*Приложение №21*).

Към 31.03.2015 Брититрейд притежава следното участие по дружества:

ООО Мобил Лайн	30%
ОДО СалюсЛайн	25%
ООО ГаленаФарм	80%
ООО Данафарм	80%
ОДО Аленфарм-плюс	25%
ОДО Меджел	80%

Политическа криза в Украйна

От края на 2014 г., вкл. и към датата на издаване на настоящия консолидиран годишен финансов отчет Украйна продължава да е в процес на политическа криза. В резултат на това курсът на украинската гривна спадна с над 21% спрямо лева, наблюдава се ръст на лихвените проценти с 4% за периода до месец април 2015 спрямо лихвените нива от края на 2014 г. и по информация от страна на Украинската национална банка инфлацията за периода януари-март 2015 година е около 24%. Покупателната способност на населението бележи тенденция на свиване. Това явление продължава да има определено влияние и върху фармацевтичния пазар.

В настоящата ситуация в Украйна за търговската дейност на Групата от съществено значение е наличието на местна фирма-дистрибутор (ООО Софарма Украйна), което намалява риска от несъбираемост на вземанията от трети страни, тъй като търговската политика на това дъщерно дружество е преимуществено ориентирана към продажба на стоки към други дистрибутори след плащане на предишните им задължения. Прилаганите цени и търговски условия целят да минимизират негативния ефект от кризата, като в същото време Групата запази пазарно присъствие и позиции.